Doru DAVIDOVICI

INSULA NEVĂZUTĂ

EDITURA
ION CREANGĂ

DORU DAVIDOVICI

●

INSULA NEVĂZUTĂ

DORU
DAVIDOVICI

INSULA NEVĂZUTĂ

EDITURA ION CREANGĂ
BUCUREŞTI, 1976

Ilustrații și copertă de
EUGEN PALADE

IL CUNOȘTEAM MAI DE MULT PE RINGO, adică credeam că-l cunosc, ne întîlneam pe stradă, îl mîngîiam, iar caniche-ul alb mă adulmeca politicos și pleca mai departe la treburile lui de cîine. Asta pînă în după-amiaza aceea fierbinte, moleșitoare, cînd, văzîndu-ne plictisiți de moarte, Ringo s-a hotărît să vorbească.

...Dimineața o dusesem pe Liliana la ștrand, îi cumpărasem înghețată, ocolisem lacul cu ea într-o barcă albastră cu pînze, iar la întoarcere, în mașină, o lăsasem să stea lîngă mine, în față, și să țină volanul. Fetița declarase că a fost o zi de vacanță într-adevăr reușită, dar după-prînz ne-am dat seama că nu mai aveam ce face. Stăteam amîndoi pe treapta de la intrarea blocului, toropiți de soarele greu, așteptînd să se întîmple ceva care să ne smulgă din somnolență. Liliana măsura din ochi strada de pe care arșița alungase pînă și umbrele sfrijite ale caișilor de alături, doar-doar o apărea vreun cunoscut ; eu moțăiam, cu spatele lipit de ușa care mirosea puternic a metal și vopsea încinsă. Într-un tîrziu, prin pleoapele întredeschise, am observat capul lui Ringo apărînd după colțul străzii Rafael. Nu Rafael-pictorul, ci un Rafael oarecare, Ra-

fael pur-și-simplu. Am fluierat și caniche-ul alb a venit repede înspre noi, părea că nici nu-i pasă de căldură, mișcîndu-și preocupat ciotul de coadă.

— Liliana, ţi-l prezint pe Ringo.

Nepoată-mea privea însă plictisită undeva, spre acoperișuri. Ringo s-a apropiat de mine, mult, și-a plecat botul politicos. I-am scărpinat căpița de păr des și creț dintre urechi și cîinele s-a întins, mîrîind satisfăcut. Zgarda îi alunecase nu știu cum, îi împiedica mișcările, și am îndreptat-o strîngînd cureluşa cu o gaură-două.

— Mulţumesc, a clefăit caniche-ul alb, nici nu ştiţi cît mă stingherea.

— Cu plăcere, am răspuns automat. Apoi, deodată, luîndu-mi seama și holbînd ochii la el : Ringo !

— Da ! a răspuns cîinele. Am clipit, mi-am împreunat brațele la spate, le-am ciupit dureros, însă cățelul continua să fie în fața mea, privindu-mă vesel și enigmatic cu ochii lui de madonă.

— Ringo, tu... dumneavoastră vorbiţi ? !

— Iar dumneavoastră vă miraţi.

— Trebuie să recunoașteți că... Liliana, Ringo vorbește !

— Aud, a răspuns fetița, ridicînd umerii arși de soare. Ce, nu știai ? Apoi s-a ridicat în picioare, privind atentă spre acoperișul casei de vizavi, în care locuiește persoana aceea urîcioasă. A înălțat alene o pușcă închipuită, a prins în cătare coșul de cărămidă, a plimbat cătarea de la coș la antena de televizor și a tras două focuri, sfîșiind liniștea din jur. Surprins, Ringo a sărit într-o parte, apoi a privit în sus, întrebător :

— Nu se face. Așa ceva nu se face. Puteai să mă previi.

Liliana n-a răspuns nimic ; era ocupată să sufle fumul albastru, care ieşea în inele leneşe din ţevile de oţel brumat.

— Sînt oarbe, m-am justificat eu luîndu-i puşca din mînă şi descărcînd-o. Am trecut tuburile fierbinţi, care-mi frigeau palma, sub nasul negru al cîinelui : sînt gloanţe oarbe.

— Totuşi... la ora asta... atîta zgomot...

— Domnule Ringo, am hotărît să schimb cursul discuţiei, v-aş rămîne îndatorat dacă mi-aţi explica totuşi...

— Avem eticheta, legile, rigorile noastre. Uite, vi-i prezint pe doamna şi domnul doctor Mihăiescu, care au ieşit să ia aer.

Pe celălalt trotuar treceau, căutînd pe cît posibil refugiul fîşiilor de umbră, doctorul Mihăiescu şi cu soţia. Îşi tîrau burţile de cîini şoricari pe asfalt, conduşi în lesă de o bătrînă grasă. Văzîndu-l pe Ringo, şoricarul a lătrat subţire şi s-a smucit spre noi ; numai intervenţia energică a băbuţei l-a oprit să treacă strada. Caniche-ul a lătrat scurt, de două ori, apoi şi-a întors botul spre mine, mîrîind : „Ce înjosire !“

— Comunicaţi ? am vrut să ştiu.

— Prin miros ! a explicat Ringo. Aţi văzut cum umblă cîinii, mereu cu nasul în pămînt. Trotuarul, zidurile, pomii sînt poşta noastră, ziarul nostru, telefonul nostru. E drept că modul acesta de a comunica, privit cu superficialitate, are cu totul alte aparenţe.

— Aaaa... — a fost tot ce am reuşit să îngaim.

Caniche-ul alb a tăcut, adulmecînd prin aer. S-a scuzat din priviri şi a pornit precaut, ridicînd labele din faţă şi zăbovind o clipă asupra Fiatului roşu al prietenului meu Aurel, care dormita zece-douăzeci de metri mai încolo, tras lîngă bordură. Liliana terminase de contemplat

acoperișurile și urmărea plină de interes manevrele cățelului. Ringo s-a apropiat prudent la trei-patru pași de bara de protecție nichelată, s-a încordat ca un arc, apoi s-a destins brusc, dispărînd — umbră albă — în întunericul dintre roți. De sub mașină s-a auzit un mieunat disperat, răgușit și antipatic, caroseria roșie s-a clătinat pe amortizoarele ei, recăzînd la loc cu zgomot înfundat. O nălucă neagră-cenușie a țîșnit de sub automobil, a traversat strada, s-a cățărat pe gardul de lemn și s-a pierdut în curtea moșneagului urîcios.

— Uite, așa pățesc întotdeauna ! s-a plîns Ringo, necăjit. A ieșit de sub mașină și a venit să se așeze lîngă noi, pe scara de ciment de la ușa blocului. Iar mi-am pătat blana, să vezi ce-o să se supere Ada ! Se întoarse astfel ca să-i putem vedea partea stîngă a trupului rotofei, mînjită cu ulei și îmbîcsită de praf ca o pîslă veche. Așa-i, cînd ai de-a face cu motanii P.P.L.

— Cu ce ? am întrebat mirat.

— Cu motani P.P.L. Adică...

— Parșivi, prudenți, leneși, i-o reteză Liliana, și-mi aruncă o privire zdrobitoare de la înălțimea celor cinci ani ai ei. E cazul să știi, domnule Ringo, și-și mută privirea spre caniche-ul care încerca să se curețe cît de cît, că împotriva unor astfel de motani nu se poate acționa decît cu artileria grea. Fii încîntat că ai scăpat numai cu blana murdărită.

— Ce vreți să spuneți, domnișoară ? ceru cățelul lămuriri suplimentare. Era puțin mirat de intervenția bruscă a nepoatei mele.

— Că o să-ți scoată ochii, a răspuns Liliana scurt. Și o să te zgîrie pe nas, tare de tot, un motan din ăsta.

Ringo mă privi mustrător-compătimitor cu ochii lui de madonă, în care strălucirea luptei începuse deja să

pălească. Ce maniere, la un copil de cinci ani ! Şi ce vocabular! Se uită apoi în susul şi în josul străzii, îndelung, rămînînd cîte-o clipă cu capul înclinat în fiecare parte, cu urechile săltate pînă la jumătate. Soarele ne bătea în cap, cum bate soarele la Bucureşti, în miezul verii ; pe la 2—3 după-amiază, cu raze ca de plumb încins, topind streşinile, încremenind pomii, încingînd piatra şi asfaltul.

— Nu arde nicăieri, a conchis caniche-ul alb, sfîrşindu-şi incursiunea audio-vizuală în liniştea fierbinte a străzii. În schimb, cu căldura asta se petrec tot felul de lucruri bizare.

— La noi în bloc cineva şi-a luat cîmpii, aşa am auzit-o pe mama spunînd, se grăbi să declare Liliana. Cum vine asta, iei cîmpul şi pleci cu el ?

— Vedeţi, domnişoară, şi după cum începuse se cunoştea că Ringo are de gînd să se lanzese într-o conversaţie lungă şi instructivă, din care un copil să aibă de tras numai foloase — vedeţi, asta e o expresie populară pentru o anumită stare de nelinişte şi agitaţie pe care şi căldura o poate provoca unor persoane. E, ca să zic aşa — Ringo redevenise domnul demn şi puţin băţos de mai înainte, singura urmă a luptei cu motanul P.P.L. rămăsese doar blana murdară.

— Haideţi mai bine să bem o sticlă de Pepsi.

Caniche-ul alb m-a privit cercetător, fără ca pe faţă să-i citesc vreo urmă de ciudă pentru întreruperea neceremonioasă ; numai undeva, în fundul ochilor negri, se aprinsese o scînteie.

— Să mergem, a încuviinţat, dar faceţi voi cinste, n-am un ban la mine.

*

Grădina cofetăriei „Poieniţa Copiilor“ era acolo unde acum s-a săpat o groapă adîncă şi s-au turnat fundaţiile

masive de beton ale unui super-hotel gigantic. De cîte ori trecem pe lîngă gardul șantierului, Ringo întoarce capul și latră a aducere-aminte, Liliana ridică din umeri cu gestul ei obișnuit, săltîndu-și ghiozdanul, și eu oftez. Pentru că de acolo, din grădina cofetăriei „Poeniţa Copiilor", de la una din mesele acelea caraghioase, din sîrmă contorsionată și cu placă de marmoră deasupra — am pornit noi spre Insula Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Corabie. Atunci, însă, am urcat cele cîteva trepte de piatră fără nici o presimţire : Liliana, Ringo și eu, încheind șirul.

— Ce luăm ? am întrebat.

— Eu vreau casată, înghețată de vanilie, parfait și sirop de caise, a cerut Liliana pe un ton care nu admitea replică.

— Pepsi și o savarină, a clefăit Ringo la urechea mea.

Eu am preferat înghețată de fistic, și un timp am tăcut toți, ocupați cu bunătățile răcoroase care se înșirau în fața noastră. Apoi Liliana a sprijinit linguriţa de marginea farfurioarei și s-a lăsat pe spate, privind visătoare cerul spălăcit. Ringo și-a lins de pe bot ultimele fărîmituri de savarină, m-a rugat să-i torn Pepsi în pahar, s-a așezat pe scaun și a băut, ținînd paharul cu labele din față. Domnișoara care servea, adormită pe un scaun, a tresărit, s-a holbat o clipă la caniche-ul alb, avînd întipărită pe față o expresie de vagă uluială, apoi s-a cufundat din nou în somn, convinsă că visează.

— Ce-aș mai pleca, a spus încetișor Liliana, din fotoliul în care stătea ghemuită. Mama e la servici, tata în delegaţie, grădiniţa s-a închis, în colonie am fost, de ștrand m-am săturat...

— Și unde te-ai duce ? am întrebat, mai mult ca să mă aflu în treabă.

— Pe o insulă pustie să văd cum se trăiește pe o insulă pustie, a răspuns fetița.

— Aș veni și eu, a mormăit Ringo, privindu-și chiorîș blana murdară.

— Parcă mie nu mi-ar place... am gîndit cu glas tare, amintindu-mi de Insula Misterioasă, Insula Piraților și alte cîteva insule vestite care-și dormeau somnul adînc în rafturile bibliotecii.

— Atunci să plecăm !

Liliana a sărit din fotoliul de nailon, a apucat lingurița, a lipăit grăbită de cîteva ori din înghețata de vanilie aproape topită. Să plecăm chiar acum.

Cîteva minute am tăcut toți trei ; de data asta, însă, era o tăcere încordată, care clocotea și se umfla sub năvala gîndurilor, gata să se spargă în mii de cioburi multicolore. Un autobuz a trecut pe bulevard la cîțiva metri de noi, tîrînd în urmă fără să știe o coadă groasă și neagră de fum. Ringo a strîmbat din nas cînd o undă fierbinte, trecînd prin aerul încins, ne-a învăluit cu un miros de benzină.

— O insulă pustie, am mormăit eu. Cam dificil...

— De ce di... ficil ? a vrut numaidecît să știe Liliana. O insulă pustie cu nisip de coral, cu palmieri și cu... cu locuitori — Liliana s-a înecat o clipă, ochii îi luceau aprinși pe fețișoara smeadă, de mult n-o mai văzusem așa, a înghițit un nod și a terminat dintr-o suflare cu locuitori care să poarte pantaloni din pînză de corabie. Asta-i.

— Dacă-i pustie, nu poate avea locuitori, a observat judicios Ringo. Nici măcar cu pantaloni din pînză de corabie.

— Ba poate ! a spus înăbușit Liliana. Doru, spune-i că se poate.

Eu, care sînt om mare, deşi niciodată nu fac caz de asta, ştiu că, într-adevăr, dacă doreşti foarte mult ceva, dorinţa ţi se îndeplineşte, chiar dacă pentru asta trebuie să lupţi. Aşa că am dat din cap, aprobînd.

— Eu, în orice caz, merg, a spus Ringo. Decît să mă întorc acasă murdar, după ce am făcut baie chiar ieri...

— Tu vii ? a întrebat fetiţa, privindu-mă în ochi.

Nu ştiam ce să răspund. Şedeam pe taburet, la masa cu tăblie de marmoră, soarele îmi încălzea ceafa, eram privit-sfredelit de ochii arzători ai Lilianei, şi de privirea adîncă, în care scînteia un licăr de maliţiozitate, a cătelului. Ce puteam spune ? Am soţie, am un băieţel de unsprezece luni, la vîrsta mea nu-ţi mai arde să porneşti după insule pustii — nu, astea nu erau argumente pentru Liliana şi pentru caniche. Să le spun că m-am îmbolnăvit, ar rîde de mine şi m-ar ocoli.

— Eu aş vrea să rămîn cu Ştefănel, am încercat o explicaţie. Ştiţi, să mai aşteptăm pînă creşte şi el puţin şi să plecăm toţi patru...

— Cam cît ar fi de aşteptat ? a vrut să ştie fetiţa.

— Ei, trei-patru ani, nu mai mult.

Atunci Liliana a rîs încetişor, m-a privit cu ochii ei negri, gravi şi rotunzi, şi a spus, uite ce mi-a spus rar, parcă citind de undeva, ea, care habar n-avea încă să citească :

— Nu ştiu dacă peste trei-patru ani o să mai pot pleca spre Insula Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Corabie.

A făcut un gest scurt cu linguriţa şi stropi galbeni şi lipicioşi de vanilie au zburat în toate părţile. Ringo şi-a lins de pe bot ultima fărîmă de frişcă, rîzînd cîineşte de figura mea pleoştită.

— Şi apoi, a adăugat Liliana, dacă vrei să fii un tată adevărat, află de la mine că toţi copiii vor să se mîn-

dreasca cu părinţii lor. Ce ai făcut tu ca Ştefănel să se laude cu tine ?

— Bine, dar sînt aviator ! m-am indignat. Cîţi copii au părinţi aviatori ?

— Ha, ha ! a rîs acru Liliana. Cînd Ştefănel o să se ducă la grădiniţa aviatorilor, acolo toţi copiii au taţi aviatori.

Asta era un lucru la care nu mă gîndisem. Mi-am scărpinat ceafa şi mi-am muşcat buza de jos. La urma-urmei, de ce nu ? Marea, palmierii, nisipul de coral şi simpaticii locuitori cu pantaloni albi din pînză groasă de corabie. De ce nu ? Băieţelul o să aştepte lîngă mămica lui şi apoi va asculta cu gura căscată nemaipomenitele aventuri petrecute pe insula aceea ciudată şi depărtată, căci un lucru e sigur : insulele pustii sînt departe, şi e foarte greu de ajuns la ele. Ne vom întoarce încărcaţi cu daruri, nuci de cocos şi scoici cu spirala bizar răsucită şi seminţe de flori nemaivăzute pe care le vom sădi în lădiţele de pe balcon.

— Dar părinţii tăi ? am făcut o ultimă încercare şi atunci Liliana a închis o clipă ochii şi cînd i-a deschis ţîşnea din ei o lumină triumfătoare, şi n-am înţeles decît mai tîrziu, pe mare, răspunsul rostit cu glas răspicat, aproape aspru, cu certitudine:

— Părinţii mei mă iubesc !

Am trezit-o greu pe domnişoara cea somnoroasă, i-am plătit îngheţatele, şi am mers acasă să ne pregătim de drum. Liliana şi cu mine am urcat în lift, Ringo a preferat să ţupăie pe scări pînă la etajul 4.

— Mie liftul îmi dă ameţeli, a declarat caniche-ul alb. Şi a pornit în sus, sărind cîte două trepte deodată.

Ne-am şters bine tălpile de praful fierbinte al oraşului la uşă, am intrat în holul răcoros, cu obloanele trase,

covoarele groase înăbuşind paşii. M-am lăsat pe vine în faţa bufetului, am deschis uşa grea de stejar lustruit...

— Pe unde aţi hoinărit pînă acum ? am auzit vocea Agnesei, soţia mea.

Am încremenit cu o conservă de compot de ananas în mînă ; na, cum se duce totul pe rîpă. Liliana a salvat însă situaţia :

— Vrem să-i dăm lui Ringo compot de ananas. Îi place foarte mult şi a arătat cu degetul spre căţelul care se ghicea ca o pată albă în penumbra camerei.

— După ce că adunaţi toate potăile de pe stradă, le mai hrăniţi şi cu delicatese, a observat acru Agnes, a cărei pasiune recunoscută au fost şi rămîn pisicile. Ia treci, matale, la bucătărie, s-a adresat lui Ringo, şi n-avea vocea cea mai dulce cînd a spus asta. Caniche-ul a ieşit cu ciotul de coadă în bernă, iar Agnes s-a întors spre mine :

— Te rog să rămîi cu băiatul pînă mă întorc, am de făcut cîteva cumpărături. Dacă se trezeşte, îi dai fosfarin.

Am crezut că scap jos cutia de compot, şi ca să nu-i dau drumul, am pus-o încet pe parchet.

— Bine, am oftat resemnat.

Agnes s-a întors, a ieşit, i-am auzit tocurile ţăcănind pe scări şi am simţit o strîngere de inimă. Ce-ar fi totuşi... cine o să aibă grijă de băieţel cînd Agnes n-o să fie acasă... şi...

— Bunica, a răspuns Liliana. M-am întors mirat spre ea :

— Poftim ?

— Bunica, a repetat fetiţa. Bunica o să aibă grijă de Ştefănel cînd Agnes n-o să fie acasă.

Am scos din dulap un rucsac de doc, vechi și decolorat, însă solid, cu curele groase și catarame încă strălucitoare. Ne-am dus la bucătărie să-l eliberăm pe Ringo, și cățelul s-a cutremurat cînd am deschis ușa ; apoi, văzîndu-ne singuri, s-a liniștit :

— Brr, a spus, credem că vreți chiar să-mi dați compotul ăla nesuferit.

Am deschis cămara și m-am apucat să umplu rucsacul : conserve de carne, pesmeți, ciocolată, portocale.

— N-are rost, a arătat Liliana spre portocalele aurii. Insulele pustii sînt pline de portocali, puteai să știi asta. Și banani, și piersici, și cocotieri, și arbori de pîine. Trebuie să mai luăm doar sare, chibrituri, lumînări, cuțite, lanterna ta de vînătoare. A arătat cu degetul frînghia de rufe, prinsă într-un cui bătut în perete : și asta. Și... a chibzuit o clipă, căznindu-se să-și împreune sprîncenele, și o cutie cu ceară de parchet.

— Ce să facem cu ceara de parchet ? am întrebat-o nedumerit.

Erau altele, mai importante de luat, pînă la ceara de parchet. Ringo a mîrîit un hmm, ironic, a schimbat o uitătură rapidă cu nepoată-mea, și amîndoi m-au privit cu milă.

— Bine, m-am dat bătut, și am îndesat ceara de parchet între conserve și cutia cu sare.

— Barca de cauciuc, a cerut Liliana.

— Da, ăsta era un articol de care nu ne putem lipsi. Am scotocit în dulapul din perete și am apărut cu barca portocalie, dezumflată și făcută sul. Am desfăcut-o și am început s-o umflu cu pompa specială atașată la ea. Trebuia să ne convingem că totul funcționează normal. Barca era aproape umflată cînd din dulapul rămas des-

chis s-au auzit zgomote de luptă, urmate de un uruit ca de avalanşă şi Ringo a apărut dintre rochiile şi paltoanele căzute de-a valma, ducînd în bot o pălărie cu formă nemaivăzută — un fel de cască colonială veche, din plută, îngălbenită de vreme, şi cu un voal minuscul prins de borul îngust. Liliana a înşfăcat fără o vorbă relicva, punînd-o peste părul negru, a potrivit sub bărbie cureluşa îngustă, a dat capul pe spate, mult, ca să ne poată privi din adîncimea pălăriei prea largi pentru căpşorul ei mic, a tras aer în piept, adînc, apoi a expirat scurt :

— Să mergem !

— Un moment, am potolit-o, nu putem lăsa băieţelul singur. Dacă se scoală din somn şi începe să plîngă ? Şi asta, am arătat spre barca portocalie, umflată, nu putem merge cu ea aşa.

Ringo a scos, răsucindu-şi cu o mişcare savantă capul creţ, dopul din bordajul întins al bărcii de cauciuc, şi aerul a ţîşnit zgomotos afară.

— L-am lăsat pe el să împacheteze barca la loc, cum s-o pricepe mai bine, iar Liliana şi cu mine am intrat tiptil în camera băieţelului.

— Scoate-ţi pălăria asta, i-am şoptit fetiţei, altfel îţi sperii verişorul.

— Crezi ? s-a mirat Liliana, dar a lăsat casca colonială jos, pe covor, şi voalul micuţ s-a unduit ca o creastă de val în jurul borului tare. Ne-am aplecat asupra patului : Ştefănel dormea liniştit, pe spate, cu mînuţele în lături şi cu pumnişorii strînşi.

— Nici nu-i trece prin cap că noi plecăm, a şoptit Liliana, şi mi s-a părut că surprind un fel de regret în glasul ei. S-a aplecat, ridicîndu-şi pălăria, şi am ieşit pe vîrfuri, închizînd binişor uşa.

— Ce-ar fi să-l luăm totuşi şi pe el, am propus timid, arătînd cu capul spre uşa care abia o închisesem. Fetiţa m-a fulgerat de sub voalul ei cu privirea aceea care spunea atîtea, fluturînd evaziv mîna cam în dreptul locului unde trebuia să i se găsească tîmpla; sub pălăria imensă nu se ghicea nimic.

Ne-am dus la bucătărie, Ringo terminase de împachetat barca, făcuse treaba mai bine decît i s-ar fi putut pretinde unui caniche obişnuit şi aştepta privind întrebător spre uşă.

— Uite, am spus, stăm pînă cînd vine Agnes, şi cînd vedem că intră în casă, coborîm pe scara din dos.

Ne-am îmbulzit toţi trei în balconul micuţ, Liliana şi-a scos iar pălăria, să n-o vadă vreun vecin cu ea pe cap şi să bănuiască ceva. Priveam acoperişurile, coşurile de cărămidă, ferestrele, coroana castanului de vizavi, antenele de televizor, strada dormitînd sub soare, locuri dragi nouă, de care ne despărţeam plecînd în necunoscut. Am simţit o strîngere de inimă inadmisibilă pentru un aviator, oceanul imens, insula necunoscută, ai noştri rămînînd încrezători să aştepte, şi deodată m-a inundat ceva fierbinte şi amar, pumnii strînşi prin somn ai băieţelului, sprijinul şi certitudinea întoarcerii noastre.

Liliana se smiorcăia sub clopotul de plută, ocrotită de voal, dar cînd m-am întors spre ea, a plecat brusc capul, nelăsîndu-mă să-i văd ochii. Se uita ţintă la balustrada de metal a balconului, tare o mai interesa balustrada !

— Acolo stau eu, a arătat Ringo cu laba albă spre blocul acela cenuşiu din colţul străzii Rafael pur-şi-simplu.

N-am răspuns, eram fiecare cu gîndurile noastre, aşa cum se cuvine înaintea unei călătorii lungi şi depărtate.

Mă întrebam tocmai dacă vom reuși să ne întoarcem înainte de a ni se termina concediul, cînd Liliana m-a tras de mînecă :

— Jos ! a șuierat fetița, vine Agnes !

Ne-am lăsat pe vine, și la adăpostul balustradei am intrat în casă. Am așteptat în hol cu inima bătînd (Liliana și Ringo erau deja la bucătărie) să aud liftul oprindu-se pe palier. Toc-toc, pașii opriți la ușa apartamentului nostru.

Am fugit prin coridorul îngust, ușa de la scara de serviciu era deschisă și Ringo dispărea spre platforma micuță de la etajul trei. Mi-am aruncat rucsacul în spate și m-am strecurat afară, căutînd să fac cît mai puțin zgomot. Din gangul care dădea în stradă, cățelul și Liliana mă priveau îngrijorați ; la picioarele lor stătea barca de cauciuc, făcută sul. Le-am făcut semn să stea liniștiți, lipindu-mi arătătorul de buze. Dintr-un salt eram lîngă ei, la adăpostul întunericului umed de sub bolta de ciment, pe care nici vara toridă nu reușea s-o încălzească puțin.

— Mergem — am spus, și Liliana a ridicat barca de cauciuc. Ringo ducea pălăria în bot ; ca să nu dăm de bănuit, am ieșit pe stradă cîte unul. Ne-am întîlnit la colțul străzii, ne-am privit o clipă și am pornit.

Drumul a fost greu, mai ales după ce am ieșit în ocean. Erau însă valuri albastre, talazuri înalte cu creste albe care ne săltau binevoitoare pe spatele lor uriaș ; erau pești zburători care ne încîntau cu salturile grațioase și cu carnea lor gustoasă, atunci cînd vreunul din salturi se termina în tigaia noastră ; erau amurgurile nemaivăzute, care-și proiectau pe cerul trandafiriu-albastru goana nebună a luminilor. Liliana se strîngea în

mine, niţel înfricoşată, căţelul se ducea în partea din faţă a bărcii, „la prova", cum spun marinarii, şi asistau la spectacol stînd cuviincios cu o labă proptită în bordul portocaliu, şi cu cealaltă ridicată în aer, semn de netăgăduită nedumerire şi admiraţie. Întreaga noastră escortă de : rechini, thoni, bonite, delfini — şi mai tîrziu, cînd ne-am apropiat de insule, s-au adăugat păsările — se liniştea la acest ceas, scoţînd din apă capetele uluite, cu ochi holbaţi, şi plescăind uşor cu cozile uriaşe oceanul care se înnegrea din ce în ce. Toţi, de-a valma, cîini, oameni, păsări, peşti, pînă şi barca de cauciuc, priveam puţin neîncrezători, puţin neliniştiţi, somptuoasa scufundare a soarelui în mare. Oare va răsări din nou a doua zi ? Liliana, cel puţin, nu adormea pînă nu reuşeam s-o conving că mîine va fi iar lumină şi căldură. Toată siguranţa şi vitejia ei se topeau odată cu dispariţia mingei strălucitoare în valuri, şi începeam să cred că dacă ar fi trebuit să plecăm noaptea, călătoria noastră nici n-ar mai fi avut loc. Nopţile de aici erau frumoase şi ciudate, aminteau nopţile mele de zbor, cu miliarde de stele răspîndite pe cer şi cu fosforescenţa ciudată a organismelor minuscule care domiciliau în valuri. Ringo dormita la locul lui de la prova, tresărind din somn şi mîrîind încetişor ori de cîte ori un rechin se apropia prea mult de barcă. Uneori, vîra o labă în apă, apoi o scotea plină cu tot felul de crustacei şi moluşte mărunte şi strălucitoare.

Dimineaţa începea la bord cu spălatul, adică eu, obosit de veghea de peste noapte, eram trezit de o şuviţă subţire şi încă rece pe care Liliana mi-o turna după ureche din găleata de pînză impermeabilă. Deschideam greu ochii şi primul lucru care-l vedeam era pălăria

imensă a nepoată-mi, privirea atentă și buzele strînse, dintre care, datorită imensei concentrări, probabil, ieșea vîrful trandafiriu al limbii de fetiță obraznică. De la locul lui caniche-ul alb supraveghea undițele, anunțîndu-ne cînd se prindea cîte un pește. Dacă pescuitul mergea slab, deschideam conservele luate de acasă, însă preferam să nu ne atingem de ele — nu puteam ști ce ne rezervă viitorul. În timpul mesei, începeau certurile privitoare la direcția care trebuia urmată. Nu mă amestecam, rolul meu era să mențin un drum care mi se dădea — la asta mă pricepeam, face parte din meseria mea. Ziua după soare, noaptea după stele, legam pînza catargului de aluminiu, înalt de-abia doi metri, astfel încît la pupa bărcii rămînea o dîră dreaptă de spumă. Neștiind însă poziția exactă a insulei pustii pe care o căutam, lăsam alegerea drumului în seama celorlalți doi ; aveau ei semnele lor, Liliana închidea ochii și un viitor de cută se adîncea între sprîncenele strînse. Ringo adulmeca, socotea cu glas tare direcția vîntului față de axa nas-coadă. Apoi își apropiau capetele, cîrlionții albi se amestecau cu părul negru, care începuse să-și piardă luciul — of, nu ți-ar strica deloc un spălat pe cap, dragă nepoată — și rezultatul era întotdeauna același : cam pe-acolo, indica mînuța subțire, cu încheieturi caraghioase, de copil mic, a nepoată-mi. „Părerea mea e aceasta", spunea Ringo, și laba albă arăta un punct precis pe orizont. Diferențele erau mici, ei doi însă se luptau pentru fiecare jumătate de grad ; atunci alegeam calea de mijloc, care-i împăca și-i indigna în aceeași măsură. Uneori era înnourat și neputînd menține direcția după soare sau stele, caniche-ul devenea autoritatea supremă la bord : se plimba de colo-colo prin barca micuță și instabilă, adulmecînd preocupat și co-

rectînd el însuşi, lăsîndu-se cu toată greutatea albă a trupului cîrlionţat pe cîrmă. Urma de spumă a bărcii noastre rămînea pe faţa albastră-cenuşie a oceanului.

*

Liliana îşi desfăcuse codiţele şi prinsese panglicile albe la borul pălăriei de plută, cam acolo unde îşi închipuia ea că se află ceafa. Acum mergea prin barcă cu pieptul împins înainte, grozav de mîndră, umflîndu-se în pene şi poticnindu-se la fiecare pas de rucsacul desfăcut, de vîsle, de Ringo, care pritocea liniştit în umezeala veşnică de pe fundul bărcii.

— Doru, mi-e sete, a cerut fetiţa pe neaşteptate, şi am tresărit.

— Nu poţi să aştepţi pînă la masă ? am mormăit prefăcîndu-mă că m-a smuls din visare, în realitate nevrînd să mă arăt îngrijorat. Nu mai plouase de mult şi în bidonul din plastic mai erau doar cîteva căni de apă călduţă.

— Mi-e sete ! a insistat Liliana, n-am băut nimic de aseară.

— Uite, m-am hotărît, trebuie să vă spun ceva.

— Ringo, amiralul vrea să ne vorbească — s-a întors Liliana spre caniche, dar căţelul se săltase deja de pe fundul bărcii, ciulindu-şi urechile pe jumătate, ca toţi cei din rasa lui. Eram neliniştit, cine ştie cît mai aveam de colindat pe ocean, şi dacă cerul se încăpăţîna să rămînă albastru... Pînă acum ascunsesem echipajului lipsa de apă, nu voiam să stîrnesc panică la bord, dar cantitatea de apă rămasă făcea necesară o strictă raţionalizare. Aşa că le-am explicat, fără multe cuvinte, de ce trebuie să ne limităm la două căni de apă pe zi.

— Ura, a strigat Liliana, o să suferim de sete !

— Nu-i nici o plăcere, a strecurat Ringo printre dinți. A așteptat ca Liliana să meargă la prova, să se laude delfinilor că va suferi de sete în mijlocul oceanului nemărginit, și s-a apropiat de mine.

— De-aia n-ai mai băut apă de trei zile, a șoptit, și bărbița lui creață mi-a mîngîiat urechea. N-aș vrea s-o dezamăgesc pe fetiță, dar nu-i nevoie să facem economie de apă. Asta, bineînțeles, a adăugat ușor stingherit, după o scurtă pauză — asta numai dacă vă convine să beți apă cu miros de păr ud de cîine...

L-am privit întrebător.

— Da, a explicat Ringo, blana mea reține sarea din apa de mare, sarea rămîne pe blană, și apa care se scurge de pe labe e bună de băut. Atît doar că...

Am vrut să-l îmbrățișez, dar m-a reținut aerul lui demn. S-a apropiat de marginea bărcii, s-a cățărat pe bordul umflat ca un cîrnat, și-a muiat laba în valuri, a scos-o șiroind de apă, a lins șuvițele care se scurgeau din părul des, și mi-a făcut cu ochiul : „OK, e în regulă". A venit din nou lîngă mine, mi-am pus mîna căuș sub laba lui ridicată și mi-am lins din palmă cîteva picături de apă sălcie, mirosind a cîine uitat în ploaie, totuși apă limpede, apă dulce, apă de băut.

După două zile a plouat și bidonul de plastic s-a umplut iar cu apă proaspătă.

*

— Mîine dăm de pămînt — a spus Ringo într-o seară, înainte de culcare. Fetița a încuviințat din cap, și caniche-ul a continuat : atît numai că nu știu ce fel de pămînt e acela. Liliana s-a ghemuit în culcușul ei de pe fundul bărcii și a adormit. Ringo s-a retras la postul lui de veghe de la prova, și în curînd am auzit de acolo un sforăit ușor și monoton, ca de motoraș electric. Ră-

măsesem singur cu stelele şi cu luna care aici, spre ecuator, pluteşte pe valuri ca o barcă cu marginile mult ridicate. M-am sprijinit de bara cîrmei, privind fetiţa adormită : pleoapele subţiri sub care alergau visuri, genele lungi. Lîngă bord a alunecat o umbră neagră, o coadă imensă a căzut greu, pleoscăind înfundat, şi cîţiva stropi săraţi de ocean au sărit în barcă. Mi-am scos puloverul de lînă pe care mi-l puneam întotdeauna noaptea, ca să nu răcesc, şi am acoperit-o pe Liliana cu el. Fetiţa s-a întins, în somn, şi un zîmbet cald i-a apărut pe feţişoara bronzată şi trasă de oboseala călătoriei. „Se visează în insula ei", mi-am zis. Ce o atrăgea spre misterioasa Insulă a Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Corabie ? Ce puteri se răsuceau sub fruntea ei micuţă în fiecare dimineaţă, pentru ca să-mi indice cu siguranţă în glas, arătînd un punct anume pe suprafaţa oceanului nesfîrşit : „Într-acolo ! ?" Ştiam, ca aviator, ce am de făcut cînd trebuie să ajung în vreun loc îndepărtat de pe globul pămîntesc : căutam pe hartă, trasam raidul, calculam cu rigla de navigaţie, cu raportorul, iar în avion aveam busola şi radiogoniometrul care să mă scoată la verticala punctului dorit. Dar Liliana ? În barca asta de cauciuc în care abia încăpeam nu exista nici o busolă prăpădită, necum un radiogoniometru — auzi, radiogoniometru ! „E atît de simplu !" spunea Liliana. Închid ochii, mă gîndesc mult, mult de tot la insula mea nevăzută şi simt parcă ceva care mă trage s-o descopăr, şi atunci întind mîna şi-ţi arăt pe unde s-o iei.

Încercasem şi eu, dar nu reuşeam niciodată : la mine, peste imaginea nemaivăzutei insule se suprapuneau tot felul de gînduri şi întrebări, dacă o să ne ajungă apa de băut, cum s-o fi descurcînd bunica cu Ştefănel, dacă Liliana n-o să facă urticarie pentru că mănîncă prea multe conserve...

Umbra aceea neagră a lunecat din nou pe lîngă barcă şi de la prova s-a auzit mîrîitul lui Ringo, amenințător. Mi-am ridicat ochii spre cer, stele, multe stele, şi toate îmi spuneau în limbajul lor mut că m-am depărtat prea mult spre sud de ruta care îmi fusese indicată. Am cîrmit, şi bolta de catifea însemnată cu ţinte de aur s-a rotit deasupra noastră şi am oftat, liniştită. Eram pe drumul cel bun.

*

Dimineaţa au apărut primele păsări, şi la prînz pluteam deja într-o strîmtoare largă, care despărţea două insule, joase şi înverzite. Spre est se mai zăreau moţuri ciufulite de palmieri, ieşind parcă direct din mare, şi munţi stîncoşi, cu vîrfurile înzăpezite. Ringo şi Liliana clătinau sceptici din cap ; nu, nici una nu-i insula noastră. Insulele pustii sînt izolate, la distanţe mari de ultimul pămînt locuit, pe cînd aici, dacă priveai atent, puteai vedea pirogile lungi întinse la soare pe plajele aurii. Hotărît, mai era de mers pînă în insula noastră ! Trebuia însă să ne împrospătăm proviziile de fructe, apa de băut, şi apoi eram sătui de atîta clătinat pe valuri încît voiam să simţim pămîntul sub tălpi !

Am ales o insulă stîncoasă şi am acostat. Am sărit în apa pînă la genunchi şi am tras barca pe nisip ; pînza cauciucată a hîrşîit pe cochiliile scoicilor aruncate de valuri pe mal.

Liliana a păşit peste bordul de cauciuc, s-a aplecat, a luat un pumn de nisip şi a lăsat pulberea auriu-roşcată să i se strecoare printre degetele subţiri ; a aruncat în sus nisipul rămas în palmă, privind apoi cu atenţie cum cade şi se amestecă cu nisipul plajei.

— Nisip coraligen, a declarat Ringo, la fel de grav, amuşinînd cu nasul negru de care se lipiseră bucăţele sidefate de scoici.

— Haidem după fructe, i-am grăbit eu. N-aveam nici un fel de sumbră presimţire, dar nu-mi plăcea să zăbovesc pe un ţărm necunoscut.

— Ce facem cu barca ? a vrut să ştie Liliana.

Am tras ambarcaţiunea mai sus, pe nisipul uscat, am scos afară toate lucrurile dinăuntru şi am dezumflat-o. Am scos apoi aerul care mai rămăsese între cute şi am împachetat-o într-un balot compact, în timp ce Ringo şi fetiţa adunau în rucsac calabalîcul împrăştiat în toate părţile. Tocmai demontam catargul de aluminiu şi împăturam vela micuţă, cînd am văzut-o pe Liliana scoţînd cutia cu ceară de parchet din fundul rucsacului, şi punînd-o deasupra.

— Ce faci acolo ? am întrebat, şi nepoată-mea a făcut un gest nerăbdător cu mîna : las'că ştiu eu.

Am pornit în pădure, Ringo în frunte, Liliana după el, ca o ciupercă cu panglici sub bărbie, şi eu în arieregardă, cocoşat sub rucsac şi ducînd barca de cauciuc sub braţ.

— Să luăm cît mai multe nuci de cocos, a propus Ringo, arătînd cu capul spre nucile întregi sau în diverse stadii de putrefacţie, de care ne împiedecam la tot pasul. Le înşirăm pe o frînghie, legăm frînghia de barcă, nucile plutesc după noi, nu ocupă nici loc, iar laptele de cocos e hrănitor şi ţine loc de apă.

— Eu prefer banane, a spus Liliana. A ridicat mîna, arătînd spre un evantai de frunze verzi gigantice, ţîşnite parcă dintr-un trunchi scurt şi gros. În mijlocul evantaiului se vedeau atîrnînd ciorchini grei de banane. Liliana s-a repezit înainte, dar caniche-ul alb i-a sărit în faţă, muşcînd aerul cu un clănţănit scurt chiar lîngă gleznele zgîriate şi bronzate ale fetiţei :

— Stai !

Liliana s-a oprit, mirată. Caniche-ul s-a culcat pe burtă în iarba aspră, şi ne-a făcut semn să ne întindem pe jos. A ridicat capul creţ, adulmecînd neliniştit, iar eu am schiţat o mişcare...

Ziiuuu — a şuierat ceva greu deasupra mea, şi o lance lustruită, cu vîrful dintr-un cioc ascuţit de peşte-spadă, s-a înfipt în scoarţa aspră a palmierului la a cărui rădăcină eram întinşi.

— Înapoi ! am strigat. Am aşteptat pînă cînd Ringo a venit lîngă noi, am apucat-o pe Liliana de mînă şi am început să fugim spre plajă. Printre liane am văzut plaja plină de bărbaţi cu pielea aurie, care ţineau în mînă suliţe şi săbii, şi atunci ne-am răsucit în loc, alergînd spre interiorul insulei. Din fericire pentru noi, pentru că populaţia locală intuise că vom fugi spre mare şi dăduse buzna pe plajă, aşa că drumul spre interiorul insulei era larg deschis.

— Bine că n-am lăsat barca acolo, a spus gîfîind Liliana, cînd ne-am oprit o clipă să ne odihnim. Fugim pînă la celălalt ţărm al insulei, punem barca pe apă, şi...

— Numai să avem timp, a observat Ringo. Ăia vin după noi, s-o ştergem !

Am alergat prin pădurea aceea pînă ni s-a urît ; sudoarea curgea de pe noi şiroaie, dar n-aveam timp să ne oprim. Uneori, auzeam răcnetele celor care fugeau după noi, şi atunci orice urmă de oboseală dispărea din picioarele noastre sleite. În cele din urmă am ajuns la baza unui platou înalt ; ca să ajungem sus trebuia să urcăm printr-o albie secată, pe care torentele o săpaseră în stînca dură.

— Ăsta e bulevardul mare al insulei, ne-a informat căţelul, ridicînd nasul din pămînt. Cred că e singurul drum pe care se poate ajunge sus.

Am început să urcăm, adăpostindu-ne după bolovanii lustruiți de ape ; credeam că ne vom putea, în sfîrșit, odihni, cînd un răcnet teribil s-a înălțat de jos, din valea înverzită, și cohorte întregi de indigeni aurii au început să urce prin albia torentului, pe urmele noastre.

— Ceara de parchet ! a strigat Liliana, și a alergat la rucsacul burdușit, pe care îl lăsasem în iarbă. M-am pocnit cu palma peste frunte, am desfăcut cu mișcări febrile fermoarul, am scos cutia galbenă cu litere roșii și albastre și am fugit apoi în jos, printre pereții de granit, fără să iau în seamă sulițele care vîjîiau în jurul meu. Am ales un loc îngust, unde pietrele erau mai lustruite, am desfăcut cutia și m-am apucat să ung pereții netezi și fundul văii cu ceară de parchet. Mi-am sfîrșit treaba într-un timp record și am alergat iar în sus, urmărit de o grindină de sulițe și pietre aruncate cu praștia. Liliana și Ringo așteptau ascunși după stînci ; m-am întins lîngă ei, urmărind ce se petrece în vale. Avangarda băștinașilor se apropia în trap săltat de porțiunea unsă cu ceară de parchet. Au năvălit strigînd, agitîndu-și sulițele, o clipă picioarele lor au alergat în gol accelerînd nebunește, apoi s-au prăvălit înapoi, dîndu-se de-a dura pe fundul strîmt al văii, mînjit din belșug cu ceară de parchet „Lux“ «face oglindă parchetul dumneavoastră». Au urmat alte și alte valuri de luptători înfuriați, toți strigau, alergau, dar zelul lor se dovedea zadarnic în fața imbatabilei bariere lunecoase din ceară de parchet. În cele din urmă, după ce ne-am convins că pe aici nimeni n-o să poată trece, ne-am continuat drumul spre cealaltă parte a insulei, traversînd platoul. Mergeam în șir indian, Ringo mirosind, Liliana ducînd miraculoasa cutie cu ceară de parchet și eu, cu rucsacul și barca de cauciuc. Am mers destul de mult, în față, peste vîrfurile palmierilor, începuse să se vadă dunga

azurie a mării unindu-se cu cerul trandafiriu al apusului. Speram să plutim pe mare înainte de lăsarea întunericului, nu-mi convenea deloc să petrecem noaptea pe insula asta, inospitalieră. Tocmai deschisesem gura să încep un marş vioi, cînd Liliana s-a oprit brusc în faţa mea, atît de brusc că am fost nevoit să sar în lături ca să nu ne ciocnim. S-a oprit, s-a lovit cu o mînă peste capul descoperit, cu cealaltă strîngînd la piept cutia galbenă, şi a întrebat, încet, ca şi cum nu-i venea să creadă că într-adevăr s-a putut întîmpla aşa ceva :

— Nu ştiţi cumva unde e pălăria mea ?

*

— Fără pălărie nu plec de-aici, a spus Liliana. A aşezat pe jos cutia cu ceară de parchet, s-a instalat lîngă ea, proptindu-şi obrajii în pumnii strînşi, şi sprijinind coatele în genunchii ridicaţi. Ajungea să te uiţi la ea ca să-ţi dai seama că, într-adevăr, n-are să se mişte din loc fără blestemata aia de pălărie.

— Încearcă să-ţi aminteşti cînd ai avut-o ultima oară pe cap, i-a cerut Ringo.

— Cînd am întins mîna după banane era la locul ei ; ţin minte că am dat capul pe spate ca să pot privi mai bine. Pe urmă au aruncat cu suliţa în Doru, şi atunci cînd am fugit o aveam tot în cap. La defileu... Oof, a gemut fetiţa, acum ştiu. Cînd am urcat defileul ăla lustruit cu ceară de parchet, am scos-o şi am lăsat-o să atîrne pe ceafă, prinsă în panglici. Probabil s-au rupt panglicile şi...

— Ringo, fii amabil şi du-te după pălărie, l-am rugat pe caniche. Se întunecă şi noi tot nu vedem nimic pe bezna asta. Ne întîlnim pe malul mării. Semnal de recunoaştere — melodia asta — şi am fluierat primele măsuri din „Vine, vine primăvara".

Ringo a dat înţelegător din cap, s-a uitat cruciş la Liliana care a plecat vinovată ochii şi a dispărut în trap mărunt, înghiţit de masa verde a pădurii. Era, de fapt, o pădure ciudată, copacii înalţi, cu trunchiuri drepte, formau parcă coloanele unei săli, susţinînd o cupolă imensă de frunze. Liane şi tufişuri puţine, iarba aspră şi săracă de pe solul tare şi uscat uşurau mersul şi speram ca Ringo să apară în cel mai scurt timp, cu faimoasa pălărie în bot. Abia am izbutit s-o urnesc pe Liliana, voia să aştepte căţelul în locul unde ne despărţiserăm. Am convins-o cu greu că e mai bine pentru toţi să zăbovim cît mai puţin pe insulă şi într-o jumătate de oră de mers întins am ajuns pe plaja din cealaltă parte a insulei. O plajă stîncoasă, îngustă, inospitalieră. Am desfăcut barca, am umflat-o şi am ascuns-o între stînci, gata de drum. Nu-l mai aşteptam decît pe Ringo. A venit mai repede decît speram, am auzit întîi tocănitul mărunt al ghearelor boante pe pietre, şi primele măsuri din „Vine, vine primăvara“ îngînate pe nas. Căţelul a apărut la fel cum plecase, adică fără nici o pălărie. Ne-a povestit, gîfîind, că a mers pe urmele noastre pînă la defileu ; acolo, lîngă stîncile după care stătuserăm ascunşi, era acum o tabără întinsă, cu colibe din frunziş şi un foc mare în mijloc.

— Cum au putut urca ? a vrut Liliana să ştie şi caniche-ul a spus înciudat :

— Au adus nisip de pe plajă, şi l-au presărat pe unde era ceară. Am dat tîrcoale taberei, şi-a continuat Ringo povestirea, nu m-am putut apropia prea mult, focul luminează puternic, şi pădurea, acolo, e destul de rară. Am putut totuşi să văd pălăria în capul şefului de trib : părea foarte mîndru de trofeu, în special panglicile albe

îl încîntau grozav, le mîngîia tot timpul. Aş mînca ceva, încheie, pe neaşteptate, caniche-ul trista sa expunere.

Am deschis una din preţioasele noastre conserve, şi, în timp ce mîncam, am ţinut un sfat de război. Trebuia o acţiune fulger, care să năucească populaţia băştinaşă, iar noi, profitînd de uluirea lor, să le luăm înapoi pălăria şi să o ştergem, înainte ca ei să se lămurească despre ce e vorba.

— Ceara de parchet... a făcut gînditoare Liliana.

Am privit-o întrebători.

— Ceara de parchet nu ne poate ajuta, a încheiat fetiţa cu regret. Trebuie să găsim altceva.

Asta ştiam şi noi. Ringo a propus o maşină blindată sau măcar o mitralieră, dar de unde să iei o maşină blindată în mijlocul oceanului ? Pe lîngă asta, personal, soluţiile de forţă îmi repugnau.

— Trebuie să-i speriem, să-i uluim, am spus. Şi apoi să sărim ca nişte tigri, să le luăm pălăria. Tigri... M-am oprit o clipă, am prins ideea din zbor, mi-am înşurubat-o bine în cap, să nu plece mai departe. Sigur, asta era: tigri. Ringo, Ringo, dragă, tu ai văzut vreodată tigri?

— Tot un fel de pisică, doar că-s mai mari, a căscat caniche-ul dispreţuitor. Şi apoi, aici nu trăiesc tigri.

— Da, dar putem fabrica unul, am replicat. Cu atît mai mult or să se sperie, cînd se vor trezi cu o jivină necunoscută şi feroce nevoie-mare dînd buzna între ei.

Liliana a aplaudat, solemnă, fără să se clintească de pe piatra turtită pe care şedea. Era răcoroasă noaptea acolo, pe malul oceanului, şi am obligat-o să-şi pună puloverul meu de lînă groasă.

— Totuşi, de unde luăm tigrul ? a vrut să ştie Ringo.

— Uite-l aici, lîngă noi, am arătat cu degetul în jos, şi căţelul a făcut un tur de inspecţie în jurul ciotului său de coadă.

— Un tigru simpatic, am adăugat în timp ce se învîrtea, deşi n-ar fi stricat, pentru ocazia asta, să aibă coada mai lungă...

— Nu cumva... a sărit Ringo ca ars.

— Ba da, dragă prietene.

— Cum ? m-a iscodit Liliana.

— Cu Carbocif, am răspuns, cu Carbociful din rucsac. Am scotocit într-unul din buzunarele exterioare, cel în care ţineam o pungă de plastic cu feşe, iod, vată, şi tot felul de pilule şi tablete. Am scos cutiuţa de carton cu capac verde, am deschis-o : uitaţi-vă !

Liliana a aprins lanterna mea de vînătoare, o lanternă grea, masivă, cu patru baterii, pe care n-o putea ţine decît cu amîndouă mîinile.

— Stinge ! m-am răstit la ea, lumina se vede la cinci kilometri pe o noapte ca asta ! Atît ne mai lipseşte, să ne pomenim cu musafiri !

— Nu cred că pleacă ei de lîngă foc noaptea, a suspinat caniche-ul alb, încă alb. S-a apropiat, şi-a lipit capul creţ de picioarele mele şi a fornăit pe nas, jignit. L-am pictat cum am putut mai bine cu pastila aceea de cărbune, l-am dungat cît mai fioros cu putinţă, i-am adîncit umbrele de sub ochi ca să-i dau un aer feroce, şi l-am povăţuit să mîrîie lugubru. Pînă să termin a răsărit luna, şi cînd totul a fost gata, la picioarele noastre, pe plajă, se afla un tigru micuţ şi cîrlionţat, cu coadă scurtă şi ochi imenşi.

— Haidem, am spus, şi am pornit, cu tigrul mititel în frunte, adulmecînd vîntul uşor care bătea dinspre uscat. Drumul prin pădure a fost negru-argintiu cu fiinţe stranii întinzînd mîini prelungi, cu moşnegi noduroşi şi cu nesfîrşite cucoane elegante, zvelte şi subţiri, dar purtînd pe cap fantastice pălării din pene gigantice. Li-

liana luneca parcă pe rotile deasupra pămîntului, aşa cum mergea în puloverul acela care-i ajungea pînă la călcîie — apoi eu, la urmă de tot, ţinînd la respect noaptea şi pădurea tropicală cu un biet briceag cu două limbi şi tirbuşon ! Pe urmă, umbrele argintii au început să pălească în petele de lumină galbenă care jucau pe scoarţa aspră a palmierilor, şi vîntul ne-a adus miros de fum.

— Stop ! a mîrîit Ringo, şi ne-am lăsat pe burtă. Am străbătut tîrîş încă cinci-şase metri şi ne-am oprit, întinşi la adăpostul ultimilor copaci. Căţelul avusese dreptate : chiar pe locul acela ferit din spatele stîncilor erau clădite, în semicerc, opt-zece colibe micuţe, din frunze de palmier. În faţa lor ardea un foc puternic, iar în jurul focului se îngrămădeau, legănîndu-se şi cîntînd, grupuri şi grupuleţe din acei oameni care, în timpul zilei, alergaseră cu atîta ardoare după noi. Cîntau frumos, legănîndu-şi trupurile arămii, ridicau mîinile şi chipurile spre stele, apoi îşi plecau fruntea, pînă atingeau iarba săracă a luminişului. În mijlocul lor, sub un mănunchi de suliţe încrucişate, stătea un bărbat impozant, ale cărui plete albe, bogate, dispăreau sub pălăria de plută a nepoată-mi. Cele două panglici îi atîrnau pe umeri. Le legase cu bucăţi de coral, care străluceau sîngeriu pe mătasea albă, uşor înroşită de reflexele focului. La un semn, toţi au amuţit, cu faţa spre cer ; atunci căpetenia a spus ceva, nu ştiu ce, un cuvînt lung şi melodios, şi feţele imobile, întoarse spre stele, i-au răspuns cu un murmur uşor. Căpetenia căruntă şi-a scos pălăria, a pus-o cu grijă jos, lîngă el, şi l-am simţit pe Ringo încordîndu-se, gata să sară. L-am scărpinat uşor între urechi, şi caniche-ul s-a destins, mîrîind afirmativ. Bărbatul acela cărunt se ridicase în picioare — parcă era o

statuie de bronz în lumina tremurătoare a focului. A dat capul pe spate, a întins, a zvîcnit mai bine mîinile în lături, puternic, cu degetele desfăcute, şi a început să cînte. N-o să ştiu niciodată ce-a cîntat, erau aceleaşi cuvinte melodioase care se uneau cu noaptea, cu focul şi cu palmierii, puse pe un crîmpei de cîntec făcut parcă din clipocitul molcom al valurilor lîngă mal. M-am uitat la Liliana, şedea pierdută în puloverul lung şi larg, cu gîtul întins, cu ochii rotunzi, imens deschişi, gata să primească în ei pădurea, şi noaptea, colibele, indigenii, focul, şi pe bătrînul acela ciudat cu cîntecul lui tulburător. Am mai privit o dată poiana, oamenii încremeniţi cu faţa spre cer, pălăria mare, anacronică lîngă picioarele acelea desculţe, şi am ordonat retragerea. Am plecat tiptil, nu ne-a simţit nimeni, şi tot drumul pînă la locul unde era ascunsă barca n-am scos un cuvînt. Am fixat catargul de aluminiu şi vela, am coborît barca la apă, am ţinut-o pînă Ringo şi Liliana s-au cuibărit în mijlocul ei — apoi, udîndu-mi blugii pînă la genunchi, am împins ambarcaţiunea spre larg şi m-am căţărat peste bord. Eram iar pe mare, ocrotiţi de valurile foşnitoare, şi vîntul aducea, stins, cîntecul acela nemaipomenit, care reintra în noapte ca şi cum n-ar fi ieşit niciodată de acolo.

*

Cînd a răsărit soarele nu se mai vedea nici urmă de uscat. Am bătut cu degetele ritmul unui marş pe bidonul de plastic, care a răsunat ca o tobă. Am deşurubat capacul ; pe fundul bidonului clipoceau cîteva degete de apă stătută... Tristă situaţie: mă gîndeam la bananele şi nucile de cocos visate, la apa proaspătă pe care am fi vrut s-o luăm cu noi. În loc de asta, abia reuşiserăm să evităm un conflict cu năstruşnicii locuitori ai insulei.

Mi-am amintit cum cîntau la marginea pădurii de palmieri, şi o gheară uscată mi-a rîcîit pieptul şi gîtlejul. Am privit apoi spre Ringo, am dat vela la o parte, am legat-o de cîrmă, pentru ca barca să ţină direcţia, şi, cu bidonul în mînă, m-am furişat spre locul în care dormea căţelul, atent să n-o trezesc pe Liliana. Caniche-ul sforăia uşurel, şi m-a pufnit rîsul cînd l-am văzut dormind, un tigru mititel şi cîrlionţat, făcut colac la prova, visînd cu botul vărgat, negru pe labele încrucişate. L-am atins uşor şi Ringo a sărit în sus, mîrîind, a scuturat capul şi s-a gudurat, ruşinat :

— Mă visam în pădure...

I-am arătat bidonul şi a încuviinţat din cap. Şi-a privit, apoi, blana vărgată, mormăind :

— Întîi trebuie să mă spăl...

— Încet, l-am rugat, să n-o trezim pe Liliana.

Caniche-ul s-a căţărat pe bordul bărcii, a privit dacă nu sînt rechini în jur — nu erau — şi a sărit în apă. A apărut imediat la suprafaţă, pufnind — apa era rece în zori. I-am aruncat frînghia de rufe ; a prins-o în bot, şi aşa, remorcat, a început să se zbenguie în urma bărcii. L-am tras la bord, era din nou alb-strălucitor — şi am întins mîna. Tremurînd în răcoarea dimineţii, căţelul a ridicat o labă, lăsînd să-mi picure în palmă cîteva picături de apă limpede. Am gustat, era apă dulce, bună de băut. Cu ajutorul cîinelui, am desalinizat apa şi am umplut bidonul. Liliana nu se trezise şi lăsînd în seama caniche-ului manevrarea cîrmei, m-am ghemuit pe fundul umed al bărcii de cauciuc, alături de ea. Era răcoare pe ocean, frigul stăruia în trupul meu amorţit şi ostenit de noaptea nedormită ; am întins mîinile, am strîns fetiţa în braţe şi aşa, în somn, Liliana mi-a încolăcit gîtul cu mîinile ei. Corpul micuţ şi fierbinte, înfăşurat în puloverul de lînă, m-a încălzit repede şi am aţipit.

Barca ţopăia pe valuri. M-au trezit strigătele Lilianei — se ţinea de catarg, şi ţipa, nerăbdătoare :

— Doru, scoală, a venit Flipper, uite-l pe Flipper !

Am ridicat buimac capul, convins că e vorba de o aiureală. Era una din ideile nepoată-mi, de cînd delfinii începuseră să ne însoţească, că îl va întîlni, neapărat, şi pe Flipper, eroul serialului de televiziune. Mi-era şi mie simpatic delfinul acela jucăuş, îl cunoşteam de la televizor, dar ştiam bine că se află în acvariul de la Miami — în nici un caz nu colindă mările cu fraţii lui sălbatici. M-am săltat în coate, îngînînd :

— De unde Flipper aici ? !

Am privit apoi peste bord şi am văzut în faţa bărcii, dansînd pe coadă, aproape ieşit cu totul din apă, un frumos delfin cenuşiu, cu burtă albă. Ţopăia, lăsînd o dîră de spumă şi-şi flutura capul şuierînd caraghios. Am aplaudat, amabil, dar delfinul nu s-a declarat mulţumit. A făcut o tumbă prin aer, a înotat cîţiva metri, paralel cu noi, apoi s-a săltat iar pe coadă, arînd în valuri o brazdă albă de spumă. Pe urmă a sărit din nou şi a repetat figurile de mai înainte.

— Parcă ne-ar face semn să-l urmăm, am mormăit, şi Ringo a încuviinţat din capul creţ. Parcă ne cheamă undeva...

— Să vedem ce vrea, a propus caniche-ul. Direcţia lui nu diferă mult de a noastră.

Am luat drumul respectiv, iar delfinul Flipper, sau altul, s-a dat mulţumit peste cap, apoi a început să înoate uşor, arătîndu-şi creasta printre valuri, drept în faţa noastră. Din cînd în cînd se sălta pe coadă şi privea înapoi, vrînd să se convingă dacă îl urmăm. Liliana, lipită parcă de catarg, îl sorbea din ochi.

— Nu ne abatem prea mult dela drum ? am întrebat.

Caniche-ul alb a adulmecat preocupat, a făcut, mormăind, cîteva socoteli misterioase, şi a întins iar nasul în direcţia spre care mergeam :

— Nu, nu cred.

Pe urmă, la orizont, drept în faţa noastră, a apărut un punct negru, şi în curînd, am desluşit două stînci înalte şi înguste, ca două degete alăturate, strîngînd între ele corpul zvelt şi avîntat al unei corăbii cu catargele prăbuşite. Am uitat de delfin, priveam cu sufletul la gură silueta navei, fragilă în comparaţie cu coloanele acelea de granit, etrava ridicată, pupa lăsată în jos, cîrma masivă de stejar în care valurile mai înalte se spărgeau zgomotos, mişcînd-o cînd la stînga, cînd la dreapta...

Ne-am apropiat, mult de tot, şi caniche-ul alb a desfăcut cu dinţii vela bărcii noastre, coborînd-o. Ne-am oprit în picioarele giganticei menghine de piatră, bompresul ascuţit al corăbiei săgeta cerul, susţinut de umerii largi ai unei statui din lemn negru şi tare de abanos.

De cîţi ani oare începenise aşa, ce val uriaş o aruncase tocmai între stîncile astea izbucnite din ape în mijlocul nemărginitului ocean ? Cîteva funii putrezite, plasa de sub bompres, capete sfîşiate de vele atîrnînd încă de vergile lor povesteau despre o furtună căreia echipajul nu-i putuse face faţă... Am ridicat capul, fundul corăbiei îmbrăcat în plăci coclite de aramă, scîndurile groase înnegrite şi plesnite, iar sus, sub parapet, cîteva litere de bronz cu locuri goale între ele, acolo unde vremea smulsese din nituri pînă şi numele bătrînei epave : S..TA.ARIA....

Priveam cu capul dat pe spate, era un galion, nu-mi venea să cred pupa înaltă, cîrma ferecată în benzi de aramă, parîmele atîrnînd pleoştite, vergile strîmbe, catargele frînte în care vîntul şuiera cîntecul chemărilor

depărtate pe drumuri fără sfîrşit. Era aşa ciudată şi misterioasă şi, totuşi, firească corabia asta pierdută şi regăsită în mijlocul oceanului, încît auzeam scîrţîitul scripeţilor, şi pocnetul velelor întinse, şi strigătele guturale ale unui căpitan cu picior de lemn. Era corabia mea, o văzusem de nenumărate ori, cu ea ajunsesem în America avîndu-l cîrmaci pe Columb, ocolisem Pămîntul sub comanda lui Magellan, debarcasem în Arctica şi dincolo, la Polul Sud, apoi o părăsisem, lăsînd sacul marinăresc şi o grămadă de vise pe bord. Acum o reîntîlneam eşuată, sfîşiată de vremuri, şi capetele cuielor de bronz luceau slab în scîndura înnegrită a bordajului.

— Oh ! am auzit exclamaţia Lilianei, şi am tresărit :

— Ce-i ?

— Delfinul, arăta Liliana cu degetul marea pustie, a plecat.

— Ce delfin, am mormăit, uite aici ditamai corabia.

— Am mai văzut o corabie din asta, a ridicat fetiţa din umeri. Era şi un căpitan înalt, şi un cîrmaci rău şi chel, care voia să ajungă în altă parte decît unde trebuia să meargă, şi mai era o fată pe care o chema Prunella, chiar aşa o chema, fără nici o glumă.

— Secolul al XVIII-lea, s-a amestecat în vorbă Ringo, care pînă atunci cercetase corabia atent, privind-o din toate părţile şi adulmecînd un capăt de parîmă roasă, spînzurat pînă deasupra bărcii noastre.

— Poftim ? a făcut Liliana, nemulţumită că fusese întreruptă. A continuat, apoi, neimpresionată în nici un fel de umbra imensei epave. Apoi a adăugat:

— Pînă la urmă corabia s-a înecat, şi fata s-a scufundat.

— De obicei, corăbiile se scufundă şi fetele se îneacă, am corectat-o.

— Totuna, s-a strîmbat Liliana. Oricum, au ajuns la fund, şi acolo era o caracatiţă mare cu cioc de papagal.

— Te-ai speriat ? am vrut să ştiu.

— Deloc, a răspuns fetiţa, decisă.

— Atunci o să vii cu mine pe corabie, am spus, şi m-am întins, apucînd frînghia aproape putrezită care atîrna peste bompres. Am smucit de ea, tare, bărcuţa noastră s-a clătinat puternic, dar parîma a rezistat ; nu era chiar aşa putredă, cum părea.

— SANTA MARIA, 1796, a declarat Ringo la fel de neaşteptat ca şi mai înainte ; a închis ochii şi a recitat, încreţindu-şi nasul de atîta concentrare :

— Santa Maria, Marsilia, a părăsit portul la 19 aprilie 1794, cu o încărcătură de fierărie şi praf de puşcă, pentru insulele Pacificului de Sud. Ultima dată s-a întîlnit cu schoonerul „Victor I", în decembrie 1795, totul era normal la bord. De atunci, nu se mai ştie nimic de ea.

Liliana a privit neîncrezătoare, cu gura căscată, la vasul negru şi uriaş, atîrnat deasupra noastră, apoi la caniche-ul alb şi cîrlionţat. Mă uitam şi eu la căţel, şi cred că nu aveam mutra cea mai deşteaptă.

— Anuarul Marinei, 1873, a mărturisit Ringo, modest, sursa amănunţitei sale informaţii.

— Crezi că se supără dacă-i facem o vizită ? am întrebat, revenindu-mi din uimire, şi arătînd din ochi corabia care aştepta nepăsătoare de atîta amar de vreme.

— Nu ştiu dacă o să vedem lucrurile cele mai frumoase pe puntea ei, s-a îndoit caniche-ul. A clipit cu subînţeles spre Liliana, dar fetiţa l-a observat :

— N-o să mă lăsaţi singură, s-a lipit nepoată-mea de mine.

Am făcut un nod mare la capătul frînghiei care atîrna de sus, m-am săltat în mîini şi din cîteva mişcări ale braţelor eram pe puntea corabiei. Liliana s-a aşezat pe nod

încălecînd frînghia, cu o mînă ţinîndu-l pe caniche îmbrăţişat, cu cealaltă apucîndu-se zdravăn de cînepa aspră. I-am tras sus pe amîndoi, şi cînd toţi trei am fost pe punte, un zgomot prelung în spatele nostru ne-a făcut să sărim în sus.

— Cîrma, a arătat Liliana, şi am răsuflat uşuraţi. Valurile, mişcînd cîrma grea în apă, aceasta rotea timona masivă de stejar, cu mînere încă lustruite. Puntea era în paragină, un tunuleţ de bronz zăcea într-o rînă, şi cîteva ghiulele de fontă, roşcate din cauza ruginei, se îngrămădiseră spre bordul aplecat. Am străbătut prudenţi teuga înaltă şi am coborît scările cu trepte roase de vreme ; am trecut pe lîngă catargul mare, al cărui vîrf frînt sfîşia cerul mult deasupra capetelor noastre, şi am intrat în ceea ce de mult, trebuie să fi fost cabina căpitanului. Acolo...

Nu, Liliana n-a ţipat ; Ringo, pe care mirosul îl avertizase de mult, n-a tresărit ; cred că cel mai tare m-am speriat eu. Acolo, întins pe pat, legat cu rămăşiţele unor frînghii, zăcea un corp mumificat, îmbălsămat de aerul tare al mării. Zăcea cu capul dat mult pe spate, într-un costum cum numai în filme sau la muzeu mai întîlneşti ; o expresie de suferinţă se întipărise pe faţă, şi mîna dreaptă strîngea încă un mîner de sabie ruptă... Am ieşit din cabină, am închis uşa la loc, cu grijă, parcă să nu-l trezim pe căpitanul care şi acum îşi veghea corabia ; am traversat puntea înnegrită de vreme şi am intrat în cabina echipajului. Pustiu. Pustiu în cală, pustiu sub punte. Tăceam, tăcea şi înţeleptul caniche, numai scînteile din ochii lui vioi spuneau că Ringo ştie ce s-a petrecut. Timona scîrţîia, rotindu-se de una singură, şi am blocat-o cu o scîndură ruptă, să nu tulbure somnul căpitanului.

*

Dimineața următoare a fost prima în care cățelul și Liliana nu s-au mai certat asupra direcției de marș. Amîndoi, cu mîna bronzată și lăbuța albă, au indicat cu precizie același punct al orizontului, care mie nu-mi spunea nimic. Ziua a trecut repede, cu înlănțuirea de valuri leneșe, delfini vioi, soare torid și cer albastru. Seara, la culcare, Liliana a fost neobișnuit de cuminte ; s-a ghemuit în culcușul ei de sub pînza umflată, fără să facă nici un comentariu asupra persoanelor de la bord care-și arogă dreptul, în mod abuziv, de a stabili ora culcării echipajului.

S-a frămîntat mult, acoperită cu puloverul meu de lînă, iar într-un tîrziu, cînd îmi începeam a doua veghe sub cerul acela înalt și tăcut, i-am prins privirea de antracit strălucitor, în care stelele jucau nebune...

— Ce e ? am întrebat-o șoptit, nevrînd să-l deranjez pe Ringo.

Fetița s-a săltat într-un cot, s-a uitat la mine lung, cîntărindu-mă dacă merit sau nu să-și împartă tainele cu mine, apoi a lăsat iar capul jos, cu bărbia sprijinită de palme. Vorbea încet, și a trebuit să ciulesc urechile ca s-o aud. A întrebat, și vedeam clar cum cîntărește fiecare din cuvintele acelea, nefăcute pentru mintea și buzele ei de copil :

— Doru, ce-i ăla război ?

Am dat capul pe spate și am rămas așa, sprijinit în cîrmă, privind aiurea în sus, printre stele, dincolo de stele. Nu știam ce să-i spun. Puteam răspunde la întrebarea asta oricui, unui lector de la Academia Militară, unui șef de Stat-Major galonat și îndopat cu teorie militară, unui strateg vestit cu sabie și pinteni ; aș fi răspuns frumos, documentat, apelînd la istorie și dînd nu-

meroase exemple, dar acum, aici, în barca asta de cauciuc pierdută pe ocean, în fața ochilor nerăbdători ai nepoată-mi, nu știam ce să răspund.

— Ce fel de război ? De unde război ?

— Ringo spune că ne-am războit cu cei de pe insulă, și că pe SANTA MARIA tot război a fost, de și-au omorît căpitanul.

Am privit spre prova și l-am văzut pe Ringo mai treaz ca oricînd, stînd cîinește și uitîndu-se la noi cu urechile pe jumătate ciulite.

— Nu-ți pare rău ? a continuat fetița, și am vrut să știu de ce, de ce trebuia să-mi pară rău.

— De cei de pe insulă. Au aruncat cu sulița în tine așa, deodată.

— Se apără, am încercat o explicație. Se apără în felul lor.

— Și ce frumos au cîntat după aceea, și-a continuat Liliana firul gîndurilor, fără să mă asculte. De aia le-am lăsat pălăria. Apoi, brusc, redevenind atentă : de cine să se apere ? De noi trei ?

Am tras aer în piept și am început să-i povestesc. Făceam pauze mari, cuvintele se lăsau căutate și nici mie nu-mi plăcea să le scot la iveală, povestea veche: albul cu pușcă, negrul cu suliță de lemn, corăbii sumbre, sînge, călușe, praf de aur, plantații, soare, bice, moarte. I-am povestit de oameni înzăuați luptînd împotriva oamenilor cu mantii de pene, apoi de insulele în care pădurea a acoperit case, străzi, orașe. Ringo se apropiase încet, pe nesimțite, asista la monologul meu cu obișnuitu-i aer solemn și a toate înțelegător, iar la un moment dat mi-a făcut semn să tac, clipind complice spre fetiță. Liliana adormise ; dormea somn legănat de ocean, cu o mînă abandanotă în blana creață a caniche-ului alb. Cățelul era întins lîngă ea și curînd sforăitul motorașului electric a

început să-i zburlească zulufii de sub nas și bărbuța creață. M-am tolănit mai bine, rezemat în cîrmă, veghindu-mi nepoata. Maică-sa, sora mea, era hăt departe, la mii de mile de noi, într-un oraș de piatră, cu grădini, lacuri, cu bulevarde și lumini de neon; am socotit în gînd și am rectificat : nu, acolo, acum, e ziuă. Și deodată m-a cuprins curiozitatea, brusc, voiam să știu unde sîntem, și în ce dată sîntem. Voiam niște coordonate stabile, instinctul meu de aviator nu se împăca cu un plutit aiurea între marginile unui ocean nesfîrșit. Aveam un calendar în portofel, un carton cu „La mulți ani — Loto-Pronosport" pe față, și cu cele douăsprezece căsuțe ale lunilor de partea cealaltă ; am întins mîna spre rucsac, am pipăit buzunarul în care pusesem portofelul jerpelit, am tras fermoarul, și — stop. Degetele mi s-au retras singure din buzunar, nu, s-ar fi terminat totul. Călătoria putea continua numai în necunoscut : timp, spațiu. Și apoi — am rîs din nou, a doua oară în noaptea aceea nemaipomenită — și apoi ce să faci cu un calendar în plin ocean, cînd, oricum, nu știi de cînd și cît o să mai plutești ?

M-am uitat iar la Liliana, fetița visa ceva mișcînd încetișor buzele. Am simțit o strîngere de inimă, Liliana, Ștefănel, ce puțin durează somnul cu obrazul spijinit de blana moale a unui caniche onest și plin de importanță !

(Mai tîrziu — dar asta a fost mult mai tîrziu, cînd mă pregăteam de un alt drum, împreună cu Ștefan, și am vrut s-o chemăm să vină cu noi — în ușă m-a întîmpinat o fetișcană frumoasă și politicoasă, care presăra la trei cuvinte formule alese și pline de bun-simț, privindu-și ceasul-brățară de la încheietura fină a mîinii. Nu mai era nimic din Liliana mea, așa cum o țineam pentru mine, dar aici eu uitasem timpul.

Nici nu i-am mai spus de ce o căutam, mă foiam încercînd să ascund la spate colacul de frînghie marinărească și busola de aramă strălucitoare, cumpărate de la un lup-de-mare pensionat. Am dispărut grăbit, poate prea grăbit.)

...Dar acum, Liliana — Liliana mea — dormea liniștită, cu obrazul sprijinit încrezător în blana lui Ringo. Ațipisem și eu, mă hurduca prin ani, nelămurit, o trăsură, și un rest de gîndire se revolta în mine : de unde trăsură în mijlocul oceanului ? ! Vedeam totuși clar, pe sub coviltirul lăsat, un caldarîm cenușiu de ploaie, auzeam stropii de apă lovind mușamaua neagră, trapul copitelor potcovite, prezența caldă și certă a mamei în stînga mea, toate îmi dădeau aceeași senzație de ceva deja trăit și știut, ca această călătorie pe marea necunoscută, spre o destinație necunoscută.

*

Am sărit din somn, Ringo mă lingea de zor pe față, dar zgomotul ploii continua : picături mari și grele izbeau în vela umflată de vîntul din ce în ce mai puternic. Barca se clătina bezmetică pe valurile îndesate, care izbeau sacadat. Apele erau albe de spumă ; am răsucit capul spre cer, și parcă am privit în fundul unui cazan negru imens.

— Ciclon, a spus Ringo, e firesc, la latitudinile astea.

Liliana continua să doarmă, ghemuită sub catarg. Am coborît cum am putut, ajutat de caniche, vela, care deodată devenise foarte mare și foarte grea, și se smucea să scape din mîinile noastre. Am vrut s-o acopăr pe Liliana ; fetița se trezise, nu știu dacă manevrele noastre sau tangajul bărcii din ce în ce mai puternic, și privea somnoroasă din gulerul larg al puloverului meu, puțin mirată :

— Ce-i apa asta ? Şi ce ?...

— Plouă, i-am spus, grăbindu-mă să previn alarmantele explicaţii binevoitoare ale caniche-ului.

Am aşezat-o pe fetiţă lîngă catarg, i-am arătat cum să se ţină cu o mînă de băţul subţire de aluminiu, ca să nu alunece peste bord, iar sub celălalt braţ s-a instalat cățelul, care, cu toate cele patru labe ale lui, era primul candidat la baie. I-am acoperit cu pînza udă, aşa uzi cum erau şi m-am dus la cîrmă. Voiam să menţin, pe cît posibil, vasul ăsta umflat cu prova în vînt, evitînd să fim răsturnaţi de valuri. Caltaboşul de cauciuc se ţinea bine pe marea înfuriată, ţopăia pe crestele spumoase şi aluneca neaşteptat de potolit în văile negre şi lucioase, căscate între şiruri de movile mişcătoare. Era un vînt bezmetic, greu, ud şi cald, ca un şuvoi de apă ţîşnit dintr-o gură imensă. Speram să scăpăm cu atîta ; mi-am întins picioarele, m-am rezemat mai bine cu spatele de bordul portocaliu şi am făcut cu ochiul fiinţei ciudate, cu două capete — unul negricios şi lins, celălalt alb şi creţ — care mă privea cu patru ochi mari şi negri :

— Trecem noi şi prin asta...

În clipa aia am simţit ceva în spate, ceva fioros, copleşitor, inevitabil, şi am văzut ochii negri lucind scurt a spaimă ; m-am întors, am privit, se făcuse şi mai întuneric în bezna aceea fără fund ; vîntul se oprise, brusc, eram la picioarele unui perete gigantic de apă lucioasă, un val imens, nemaipomenit, distins pe fondul negru al cerului de smoală numai prin petele de spumă care jucau aiurea pe suprafaţa netedă, venind spre noi ca un tăvălug imens. Am icnit, ţin minte că am înghiţit în sec şi m-am repezit spre Liliana şi spre Ringo, dar de asta mi-am dat seama mai tîrziu cînd ne-am repovestit, pe plaja cu nisip fin, momentele acelea de groază. De fapt

nu era groază, era doar o spaimă nebună, iraţională, ieşise din noi provocată de talazul acela negru, răsucit deasupra noastră, stînd gata să cadă, să ne strivească, să ne împrăştie, să ne înăbuşe şi să ne şteargă de pe faţa oceanului. Atunci, în clipa aceea, m-am dezmeticit doar cînd i-am cuprins, de-a valma, catargul, pe Ringo, pe Liliana, foaia de cort a pînzei, şi nimic nu era în stare să mă desprindă de acolo. Am strigat, nu mai ştiu ce, nici nu contează, poate am înjurat, mă simţeam tras pe sfoară, era nedrept, şi neomenesc valul acela ameninţător, ne lua de la început orice şansă, pînă şi aceea de a pieri luptînd. Ringo lătra întărîtat, Liliana se ghemuise în mine strîngînd caniche-ul la piept, privind încrezătoare şi înspăimîntată de la mine la talaz. Îi ţin minte faţa palidă în întuneric, buzele strînse într-o lamă îngustă, buzele ei pline de copil, şi suspinul mic, timid, cînd matahala aceea întunecoasă s-a pus în mişcare şi s-a prăvălit asupra noastră. Era covîrşitor - nu văzusem, nu crezusem că poate exista aşa ceva ; ieşea din firea lucrurilor, parcă toate apele pămîntului se adunaseră în creasta sticloasă, tivită cochet cu bucle albe de spumă spulberată. Era nimic pe lîngă prăpastia aceea de ape şi de spaime peretele Caraimanului aşa cum îl vedeam din pădurea de la picioarele stîncosului masiv ; Caraimanul era bun, Caraimanul era blînd, acorda şanse, şi se fălea triumfător cu umerii lui de piatră împlîntaţi într-un cer incredibil de senin. Aici era beznă, nimic din siguranţa caldă a vilei de la Buşteni, Agnes, mai ţii minte noaptea, muntele, unde eşti, uite noi, eu, Liliana, Ringo, şi cerul ăsta nesfîrşit de apă prăvălit deasupra noastră... talpa imensă, apă păşind prin apă, ne copleşeşte... Atunci am simţit altă mînă, mică, udă, plină de spumă şi de apă de ocean spulberată — am simţit-o apucînd echea cîrmei, lîngă mîna mea, şi am recunoscut pumnul încleştat

de băieţel adormit. Am răcnit, am zbierat în vîrtejul acela de beznă, de apă neagră şi de spaimă nebună : „Fugi !“ Ajungea, eram prea mult noi trei.

...Nu, bărcuţa, săpuniera portocalie, s-a ridicat uşor, legănîndu-se, s-a clătinat, a urmat întocmai curbura pretenţioasă a valului, am spînzurat o clipă cu capul în jos — CU CAPUL ÎN JOS ! — sfidînd toate legile fizicii, ne-am zguduit niţel — şi am pornit la vale pe spinarea imensă, în întîmpinarea furtunii, o furtună mediocră, obişnuită, mă rog, o furtună care nu făcea doi bani pe lîngă valul nostru. Aşa cel puţin am crezut la început ; dar Ringo a scos o labă, albă ca un fanion în bezna aceea de sfîrşit de lume, arătînd : alt val. Ne răsucise coborîrea vertiginoasă, şi m-am aruncat asupra cîrmei. Abia am avut timp să întorc botul bont al bărcii şi să-l potrivesc spre tăvălugul care se apropia strivind totul în jur ; vîntul reîncepuse, şi în clipa cînd am atîrnat iar suspendaţi, deasupra abisului, am simţit vela fluturînd şi zburînd, dusă de curent.

— Ancoră de furtună, am strigat cînd barca s-a redresat a doua oară.

— Rucsacul — a arătat Ringo — s-a smucit de sub braţul Lilianei, care rămăsese lipită de catarg, şi a fugit spre rucsacul burduşit, rămas, prin cine ştie ce minune — pe punte. A tras fermoarul cu dinţii şi a început să scotocească febril înăuntru, aruncînd în apa din barcă lanterna, maieuri, briceagul, colacul de frînghie şi cutia cu ceară de parchet...

— Ceara de parchet ! am exclamat într-un glas, caniche-ul şi cu mine. Am deschis capacul galben de tablă, greu, se înţepenise, şi am aruncat bulgări mari din ceara de parchet în apele turbate din jur. Era atît de simplu, cum nu ne venise mai înainte în cap ! Am asistat la tre-

cerea unui talaz din alea barosane pe lîngă noi, muntele de apă surpat de pelicula de ceară de parchet, dar Ringo m-a grăbit, arătînd spre cutia golită. Am dat din cap : nu rucsacul, mai era nevoie de el, blugii mei. Mi-am tras blugii lipiți de picioare, le-am înnodat cracii, am trecut frînghia de rufe prin găicile centurii, și i-am aruncat în apă, la prova ; s-au depărtat imediat, duși de valuri, și cînd frînghia s-a întins, smucindu-se, am legat capătul liber de catarg, la picioarele nepoată-mi. Barca s-a răsucit domol cu prova în vînt și a rămas așa, legănîndu-se, menținută de improvizata ancoră de furtună. Știam că efectul miraculos al cerii de parchet n-o să țină mult, și am profitat de răgaz s-o leg pe Liliana de catarg cu un capăt de funie rămas amintire de la pînza noastră de doi metri pătrați. Apoi am băgat înapoi în rucsac toate lucrurile scoase de Ringo ; cine știe unde ne ducea furtuna... Am băgat de seamă că bidonul de apă zburase peste bord și am ridicat din umeri : nu sufeream de sete cît îl aveam pe Ringo lîngă noi... Eram aruncați de colo-colo, dar reușeam să mențin barca cu botul pe val, datorită blugilor mei. M-am apropiat de Liliana, fetița nu spunea nimic, udă și înspăimîntată ; am întins mîna s-o mîngîi...

...Am auzit mîrîitul lui Ringo, m-am întors, Liliana și-a sucit și ea gîtul să vadă...

Corabia aceea a trecut foarte aproape de noi — aproape ne-a atins bordul portocaliu cu vîrfurile ramelor care se mișcau cadențat, cufundîndu-se în apă fără nici un zgomot. Era o navă joasă, foarte joasă, un fel de barcă nesfîrșit de lungă, mai mult ghicită în întuneric, numai vela vărgată, umflată de vîntul acela năpraznic, și sclipirea scurtă a scuturilor de aramă se distingeau pe fondul negru. Am auzit glasuri grele, spulberate în stropi, și oamenii înalți și blonzi de la bord au trecut pe lîngă noi

fără să ne vadă. Ne-a depăşit repede, zbura parcă pe apa densă, şi tot privind după ea fără să putem scoate un cuvînt, era să ne ciocnim de o altă corabie, cu etrava ascuţită şi cu bompres lung, pe a cărei punte ardeau făclii de răşină. Oamenii erau îmbrăcaţi în pantaloni bufanţi, şi spadele înguste aruncau snopi de lumină roşie care ne orbeau. Nici echipajul ăsta nu ne-a dat nici o atenţie, deşi omul de veghe, de la bord, a strigat ceva şi cîrmaciul a manevrat timona grea, evitînd în ultima clipă ca talpa grea, ferecată în aramă, să treacă peste noi. Pe urmă am văzut altă navă, cu tunuri multe aruncînd nori deşi de fum şi de flăcări fără ca vreun zgomot să se audă, trecea prin valurile înalte fără măcar să se clatine, deschizînd drum unei flote imense.

Vasele înaintau pe două şiruri paralele, încadrînd barca noastră de cauciuc. Erau acolo corăbii de toate felurile, vapoare cu căldările încinse, nave de război, bărci pescăreşti, caravele spaniole, ba, la un moment dat, pe lîngă noi a lunecat, stîrnind creste mari de spumă, un portavion. Marinarii priveau parcă prin noi ; am ridicat mîna, am făcut semn, voiam să le atrag atenţia. Am lăsat mîna jos, am dus palmele la gură : Ahoi, AHOI ! dar nici un sunet nu mi-a ieşit din gîtlej. Incredibila flotă trecea pe lîngă noi, apărută din beznă, dispărînd înapoi în beznă, şi atunci am ghicit că oceanul ne trimite să vedem navele sale. Flota sa tristă, care-şi doarme somnul în cimitire de alge sau corali, şi doar uneori, în nopţi de furtună, iese la suprafaţă să cutreiere apele. Flota corăbiilor pierite în valuri, flota navelor zdrobite de gheţuri, aruncate pe ţărmuri duşmane, flota vaselor aşteptate şi azi în cine ştie ce port uitat de lume şi de ani. Ştiam toate astea, şi m-am cutremurat : oceanul nu-şi arată secretele decît cînd ştie că ele vor rămîne înmormîntate. Mi-a trecut ceva rece prin spate, n-aveam de gînd să închei

alaiul navelor care dispăreau în beznă. Apoi am auzit un scîncet. Ringo, care asistase rezemat cu labele dinainte de bord la trecerea în revistă a acelei flote de năluci, a ridicat şi el capul ciulind urechile. Plîngea Liliana. Era aşa firesc plînsul ăla, suna aşa jalnic şi pierdut în imensitatea neagră, că m-am liniştit deodată. Ce era mai normal pentru o fetiţă de cinci ani decît să plîngă pe furtună ? Ce era mai normal pentru un ocean care se respectă, ca din cînd în cînd să izbucnească într-o furtună nebună ? Şi toate — barca, oceanul, talazurile — şi-au reintrat în firea lor cu plînsul acela de fetiţă speriată, furtuna curgea mai departe dezlănţuită, dar eram aşa liniştit şi împăcat cu mine în barca aceea portocalie, smucită de valuri, ţinută în frîu de ancora de furtună făcută din blugii mei ! M-am apucat s-o liniştesc pe nepoată-mea, dar în mîngîierile mele era mai multă recunoştinţă decît alinare. Mă împăcasem, şi trebuia s-o împac şi pe fetiţă cu marea, cu valurile, cu furtuna... Nu ştiu cît am mai plutit aşa, în neştire. După socotelile mele ar fi trebuit să se lumineze de ziuă, dar nu eram sigur că se va mai lumina vreodată de ziuă. Ringo adormise încolăcit în jurul catargului, Liliana moţăia şi ea ghemuită în braţele mele. Nu ţin minte care din ei a sărit primul în sus, poate amîndoi deodată, şi fetiţa a spus, arătînd în valuri :

— Stînci !

— Ne aruncă pe stînci ! a confirmat Ringo.

— De unde stînci în mijlocul mării ? am întrebat, dar în clipa aceea am auzit şi eu ; da, zgomotul ăsta nu era decît al valurilor zdrobite de un mal înalt de piatră.

— Un recif, m-a corectat Ringo, ai cărui ochi vedeau mai bine prin întuneric.

Şi iar, în noaptea aceea, un fior de spaimă s-a încolă-

cit în mine, rece și antipatic : dacă barca noastră se sfîșie de colții ascuțiți și tari ai recifului de coral ? Vela ne fusese smulsă, nu puteam manevra cu cîrma, și marea fierbea în jur, ațîțată de apropierea uscatului. Am strîns repede ancora de furtună, am deznodat blugii, și mi i-am tras pe picioarele deodată înghețate. Ringo adulmeca cu o labă ridicată ; Liliana se ghemuise în fundul bărcii aproape umplute cu apă. Caniche-ul a descifrat mesajul vîntului care bătea dinspre recif : a făcut un gest brusc dîndu-se înapoi, a apucat cu botul frînghia încă înnodată de catarg, și a sărit în apă.

— Ringo, a strigat fetița, smucindu-se de la locul ei.

— Lasă-l, știe ce face, am liniștit-o, și în clipa următoare barca s-a mișcat, traversînd curentul care ne ducea spre stînci. A alunecat încet, hîrșîindu-și marginile între pereții aspri de calcar coraligen, și am împins, zdrelindu-mi palmele, să trecem mai repede prin strîmtoare. Ne-am pomenit într-o lagună întinsă, lucie și liniștită ca o oglindă, netulburată cu nimic de marea care se zbuciuma la doi pași, în spatele stîncilor negre. Am auzit clipocitul apei în față, acolo unde caniche-ul înota cu capul sus, remorcînd barca după el ; am sărit în apă și am înotat alături de el. La mal am tras barca pe nisip și ne-am prăbușit toți trei în jurul ei, zdrobiți de oboseală, incapabili să ne bucurăm măcar de insula asta ivită pe neașteptate în drumul nostru.

— Știi — mi-a șoptit tainic caniche-ul la ureche cînd Liliana a încetat să se mai foiască — adormise pesemne, înfășurată în puloverul meu de lînă stors după furtună în apele lagunei — mi se pare că aici e insula noastră. Dar nu-i spune încă Lilianei, nu-mi pot da bine seama acum, noaptea, pe ploaie, și n-aș vrea s-o dezamăgesc pe fetiță.

— Doru, m-a trezit șoapta Lilianei, cînd, amorțit de sforăitul motorașului din botul căţelului, eram gata să adorm, mi se pare că am ajuns. Dar nu-i spune nimic lui Ringo, nu sînt încă sigură, e așa de întuneric, și n-aș vrea să rîdă de mine.

Am adormit pe plaja aceea udă, întrebîndu-mă dacă o să se mai facă vreodată lumină.

*

Am simțit, prin somn, cum mă învăluie căldura, o căldură bună, totală, și m-am rășchirat fericit pe nisipul moale, acum uscat, fără să mă trezesc. Apoi m-a gîdilat ceva pe obraz, pe ureche, am dat cu palma ca să alung senzaţia aceea neplăcută, care persista, am deschis ochiul stîng și am întîlnit privirea fixă a unui crab uriaș, piciorongat, care mă cerceta atent, pipăindu-mă cu antenele sale lungi. M-am răsucit spre el, am ridicat capul, crustaceul s-a lăsat pe picioarele dinapoi și și-a făcut vînt, prinzîndu-mi nasul în cleștii lui puternici. Am sărit în picioare scuturîndu-mi capul, l-am pocnit fără menajamente pe agresor, și crabul a căzut jos. S-a strîns sub crusta trandafirie, scînteind feroce din gămăliile negre ale ochilor telescopici ; pe urmă a întins picioarele neobișnuit de lungi și a luat-o la goană tăind plaja, de-a dreptul spre laguna strălucitoare.

Era un crab foarte mare, împăratul crabilor, și fugea caraghios, lateral, uitîndu-se îngrijorat în urmă. A dispărut în apă, și abia atunci am privit spre Liliana care dormea ghemuită pe nisip. Știi, nisip moale, de coral alb, fin, deja înfierbîntat de razele soarelui. Am dat capul pe spate și am privit chiorîș, printre pleoape, soarele uriaș, strălucitor, mult ridicat peste linia orizontului. Am socotit automat : Răsărit, Apus, Nord, Sud. Pe urmă am

privit iar în jur, după caniche. Ringo nu era lîngă noi, plecase, urmele paşilor de căţel arătau că întîi dezumflase şi strînsese barca, care acum zăcea balot, apoi o luase spre interiorul insulei... Am mers de-a lungul urmelor pînă la liziera pădurii, nu, Ringo nu alergase, distanţa între paşi arăta un mers normal, puţin furişat, şi am ghicit că tovarăşul nostru plecase în cercetare. M-am întors lîngă fetiţă, nu voiam să fie singură cînd se va trezi, de fapt, nici nu puteam s-o mai las mult timp să doarmă sub soarele neobişnuit de strălucitor. Am făcut un inventar sumar al lucrurilor din rucsac, întîi cutia goală de ceară de parchet, apoi lanterna cu bateriile ude, briceagul, frînghia, cîteva pachete de ciocolată turtite şi umezite. Am întins averea noastră pe nisip, la uscat, şi am acoperit barca dezumflată şi strînsă sul cu rucsacul golit. Cam puţin inventar pentru o insulă pustie, m-am gîndit, privind mîna de lucruri împrăştiate în jur. M-am ridicat în picioare, liziera pădurii de palmieri promitea răcoare, fructe, mistere, şi am mîngîiat-o pe Liliana cu piciorul desculţ :

— Hei, domnişoară...

Liliana s-a întors pe partea cealaltă, puloverul gros se umpluse de nisip pe spate şi urma lăsată pe plajă era încă umedă. Am rînjit gîndindu-mă la soră-mea care obişnuia s-o îmbrace frumos şi îngrijit pe fetiţă, toată lumea întorcea capul pe stradă să admire puştoaica, şi acum, uite... Am contemplat cu mîndrie sălbăticiunea mică, arsă de soare, cu părul răvăşit, care dormea dusă în puloverul imens, pe plaja unei insule pustii dintr-un ocean necunoscut. Mi-am amintit că acasă nu putea adormi decît după ce se termina emisiunea de la televizor, şi o clipă mi-am imaginat o antenă TV agăţată într-unul din cocotierii înalţi de la marginea plajei.

— Hei, domnișoară ! am repetat, și m-am aplecat spre ea, zgîlțîind-o ușor. Fetița a deschis ochii mari, i-a închis la loc orbită de soare, s-a întors pe partea cealaltă și a continuat să doarmă, netulburată. Am îngenuncheat, mi-am trecut' mîinile sub corpul micuț, și am dus-o în brațe sub un trunchi înalt și neted al unui arbore bizar, care răspîndea un miros frumos. Acolo am lăsat-o pe iarbă și m-am așezat lîngă ea, cu bărbia sprijinită de genunchi. Am privit plaja, laguna, bariera de corali, oceanul, simțeam în spate scoarța răcoroasă a copacului cu miros frumos, uite unde ne-a adus plictiseala nepoată-mi, spaima lui Ringo de a se întoarce acasă cu blana pătată, dorința mea de a fi un tată deosebit, cu care băiețelul să se laude. M-am uitat la nepoată-mea, puloverul gros se ridicase, și am simțit o strîngere de inimă văzînd rochița spălăcită, ruptă, care trecuse prin atîtea... Naufragiați, mă rog, dar nici așa.

— Liliana, am chemat-o, și i-am mîngîiat părul năclăit, plin de nisip. Liliana, scoală !

Fetița s-a întins, s-a răsucit, a scîncit prin somn și, în sfîrșit, a sărit în picioare. A fost ciudată această primă trezire a fetiței pe insula noastră, și atunci am știut că ne găsim în pragul unor evenimente deosebite. Mai întîi, pentru că nu s-a sculat treptat, la început în capul oaselor, apoi a sărit de-a dreptul în picioare. Apoi pentru-că nu s-a descotorosit de puloverul meu care-i stingherea mișcările, ca de obicei. A făcut cîțiva pași lunecați, parcă mergea pe rotile, a ocolit copacul sub care stăteam, a mirosit atentă coaja lucioasă și a privit spre mine, de sus în jos cum rămăsesem așezat, cu ochii strălucitori. Abia acum și-a scos puloverul, a fugit peste plaja cu nisip de coral, la marginea lagunei s-a oprit o clipă, și-a scos rochița decolorată și a sărit în apa limpede fără să

șovăie — ea, care acasă făcea mofturi pentru un simplu duș. E drept că plimbarea pe ocean o familiarizase oarecum cu apa, totuși, o asemenea inițiativă... Am alergat după ea, m-am dezbrăcat și am sărit și eu în lagună. Apa era transparentă, pești multicolori, alge ciudate, scoici răsucite în volute nemaipomenite, și peste toate vocea nepoată-mi, țipînd încîntată :

— Doru, prinde-mă dacă poți !

Puteam, dar nu avea nici un rost. M-am aruncat asupra ei ca un rechin pensionat, am lăsat-o să scape printre mîini, am înotat cîinește în jur, primind în ochi jerbele de spumă și de apă sărată.

— Prinde-mă dacă poți ! se tăvălea de rîs Liliana, și nu-i stătea deloc rău ca sirenă. Pe urmă a lăsat mîinile jos, s-a întors spre mine, mi-am lăsat și eu picioarele pe fundul apei care îmi ajungea doar pînă la brîu. Unde-i Ringo ? a întrebat fetița. Și n-am știut ce să-i răspund.

— Cred că a plecat în cercetare, am spus, și am repetat, ca s-o conving și ca să mă conving : sigur, a plecat în cercetare. Am mers prin nisipul încins, ducînd hainele în mînă și adunînd, fără să ne oprim, lucrurile puse la uscat pe plajă ; ne-am oprit sub copacul cu miros frumos, și copacul dealtfel era impunător cu trunchiul lui neted, gros, doar coroana în formă de evantai îi dădea o înfățișare neobișnuită. Mă gîndeam că Ringo plecase cam de mult în cercetare, după socotelile mele trebuia să fie deja înapoi.

— Să mergem după el ! a propus Liliana, dar m-am împotrivit : dacă venea cît eram noi plecați ?

Ne-am apucat să facem o colibă, deși, după părerea fetiței, era o treabă inutilă. I-am argumentat că și aici plouă uneori, uite, nu mai tîrziu decît azi-noapte... Liliana a dat plictisită din mînă și s-a dus după crengi. A ieșit o colibă frumoasă, meșterită cu dichis. Nepoată-mea

a așternut iarbă pe jos, a pus deasupra multîncercatul meu pulover, iar pe o poliță făcută din crengi groase, tăiate cu briceagul, am așezat rucsacul, cutia cu ceară de parchet și barca de cauciuc, frumos împăturită. Lucram cu spor, dar de cîte ori privirea mea întîlnea ochii fetiței citeam în ei, din ce în ce mai clar, grija și teama pentru caniche. Dacă ?... La prînz, adică atunci cînd am socotit noi că e prînzul, Liliana n-a vrut să mănînce nimic. Nici măcar ciocolata veche, care prinsese o crustă albă, de sare, și alta aurie, de nisip. Am ieșit amîndoi de sub umbra copacului aromat, stăteam în soarele fierbinte, care începuse deja să alunece în jos, de cealaltă parte a insulei, și așteptam aiurea, cu ochii pierduți în gol.

— Dacă a turbat de căldură ? s-a zgribulit nepoată-mea.

— Aici nu-s doctori, am căutat s-o liniștesc, și apoi, oricum, un pekinez... M-am strîmbat, nu-mi plac dragonii aceia mititei și răutăcioși, am continuat : Ringo e mult mai rezistent ca un pekinez.

Fetița și-a pus mîinile la gură, s-a întors spre pădure, în locul în care urmele cățelului dispăreau printre copaci, „Ringo, Riingooo", a strigat. Dar suna așa stingher numele caniche-ului în pădurea asta prietenoasă, totuși necunoscută, încît s-a lăsat păgubașă. Mîinile i-au căzut pe lîngă corp, mîinile de copil, era atîta resemnare în tăcerea ei supusă și am vrut s-o mîngîi... Mi-am spus însă că mai tîrziu, mult mai tîrziu, oricum... și atunci nu va mai avea cine s-o mîngîie. Ne-am înapoiat la colibă.

Ringo s-a întors cînd aproape se întunecase. Ducea în gură ceva care, la început, de departe, mi s-a părut a fi un balot ; apoi, cînd s-a apropiat, am văzut că din balot ieșise ceva ca o mînecă, care se tîra pe nisip. Ringo

a lăsat pachetul jos și ne-a privit fără să scoată un cuvînt. Am apucat mîneca aceea, nu era mînecă, era un crac de pantalon. L-am ridicat în sus, era un pantalon vechi, cîndva alb, rupt, destrămat la manșete, descusut pe alocuri, un pantalon din pînză groasă de corabie.

*

— Sînt o grămadă acolo, a arătat caniche-ul cu laba direcția din care venise. O poiană întreagă, plină cu pantaloni din pînză de corabie. Pantaloni adevărați, pantaloni goi, fără picioare în ei, fără oameni care să umble pe picioarele alea. Pantaloni pur și simplu.

Îl priveam, Liliana și cu mine, cu gura larg căscată.

— Se petrec lucruri ciudate aici, a continuat Ringo detașat, ca și cum chestiunea nu l-ar fi privit și pe el. Am avut în cîteva rînduri impresia că sînt urmărit, am întors capul, simțeam în nări mirosul urmăritorilor, m-am uitat înapoi, nimeni. Pe urmă am găsit poiana, o poiană mică, tăinuită, cu palmieri înalți pe margini. Peste tot, în poiană, stive întregi de pantaloni din ăștia. Și în palmierii care mărginesc poiana. Și mai sînt niște pomi din aceștia, Ringo arătă cu capul spre trunchiul lucios al copacului frumos mirositor cu crengile pline de pantaloni.

— Și ce-ai făcut toată ziua ? a vrut să știe Liliana. Te-ai uitat la pantalonii ăia ?

— Am adormit, a mărturisit cățelul. Eram tare obosit după furtuna de azi-noapte, m-am sculat cu noaptea în cap, am mers mult...

— Nu mai pleacă nimeni fără să-i anunțe pe ceilalți, am intervenit eu. Acum, cînd știm că insula e locuită — și am arătat spre pantalonul întins pe jos, între noi — nu vom merge decît împreună.

— Bine, dar e insula noastră ! s-a împotrivit Liliana.

— Ai uitat că n-ai vrut să mănînci la prînz pentru că nu știam nimic de Ringo ? Și ai auzit că se petrec lucruri ciudate...

Caniche-ul alb a mîrîit afirmativ, iar nepoată-mea și-a îndesat în gură ultimă banană dintr-un ciorchine întreg pe care-l cărasem în colibă.

— Așa că, pînă lămurim misterul...

— Unde ai văzut tu insule pustii fără mistere ? s-a mirat fetița, cu gura plină. Și te lauzi că ești aviator. Lumea e plină de neprevăzut.

— Tocmai de aia trebuie să fim prudenți, a clefăit caniche-ul.

— Marș la culcare ! am strigat, și Liliana s-a strîmbat dispreţuitoare : auzi, tiranul. Pe urmă a făcut sul pantalonii din pînză de corabie și i-a pus sub cap, l-a privit ostentativ pe Ringo care se gudura lîngă ea, oferindu-și serviciile ca pernă, s-a întins pe așternutul de iarbă și a adormit. Ringo a stat puțin lîngă ea, pînă s-a convins că doarme, apoi a venit și s-a așezat la picioarele mele. Priveam cerul, un cer ciudat, constelațiile erau cele știute, dar așezate alandala ; Ursele își dădeau mîna cu Crucea Sudului, iar Casiopeea strălucea tocmai pe fondul întunecatului Sac cu Cărbuni. I-am arătat cățelului din ochi și Ringo a confirmat aplecîndu-și amabil bărbița creață : da, stelele o luaseră razna. Am dat iar capul pe spate, urmărind rotirea lentă a acelei bolți bizare. Nu știu cît am stat așa. Se suprapunea noaptea asta peste altă noapte, un mal înalt, un rîu, un avion prăbușit și umbra albă a parașutei întinsă în iarba necosită. Am simțit apoi bumbul umed și rece al lui Ringo atingîndu-mi obrazul și am privit în ochii caniche-ului.

— Haidem puțin afară, a șoptit Ringo, privind conspirativ spre mogîldeața adormită, care era Liliana.

M-am ridicat şi l-am urmat precaut, atent, să nu trosnesc vreo ramură sub tălpi. Am ieşit pe plajă, ghiceam clipocitul lin al lagunei şi dincolo, în spatele barierei de corali, freamătul oceanului. M-am întins pe burtă, nisipul era răcoros şi caniche-ul s-a instalat lîngă mine. S-a foit îndelung apoi, cînd s-a hotărît să vorbească, m-a uimit vocea lui descumpănită. Era prima oară de cînd îl cunoşteam că îl vedeam nesigur pe ce spune, ca şi cum s-ar fi temut că nu este crezut. De fapt, era într-adevăr de necrezut ceea ce spunea. Eu însă ştiu, de cînd sînt aviator, că orice lucru este posibil.

— Am ieşit din poiană, a povestit Ringo, am auzit paşi în urmă, paşi de om, am întors capul, am privit înapoi şi n-am văzut nimic. Simţeam în nări miros străin, am lăsat pantalonii jos şi m-am dus să adulmec îndeaproape... Eram pe o potecă îngustă, acoperită cu nisip, şi pe lîngă urmele mele am văzut alte urme, de copil. Am mirosit urmele acelea şi cînd am ajuns la ultimele, cele care nu mai duceau nicăieri, am dat cu nasul de un picior desculţ... Am auzit un chicotit, poate l-am gîdilat cu mustăţile, şi cineva a sărit, chiar de lîngă mine, în iarba de pe marginea drumului. Nu vedeam însă nimic, am privit pantalonii, mi-am spus că trebuie să fie un locuitor îmbrăcat în pînză de corabie şi doar în clipa aceea am văzut vag, printre copaci, o formă arămie cu pantaloni albi... N-am urmărit-o, se făcuse deja tîrziu... Căţelul şi-a întrerupt povestea ; a plecat capul creţ rămînînd aşa, cu nasul în nisip. I-am apucat una din urechile lînoase şi am frămîntat-o uşor între degete ; caniche-ul a mîrîit încetişor de plăcere. M-am ridicat scuturîndu-mă de nisip şi am pornit spre colibă. Am intrat, m-am întins lîngă Liliana, şi ultima imagine înregistrată înainte de a adormi a fost corpul cîrlionţat al

înţeleptului Ringo, întins să-şi facă somnul de veghe în uşa colibei, pavăză şi scut somnului nostru neştiutor.

*

Ziua următoare am petrecut-o în jurul colibei şi pe plajă. Dimineaţa am pus ordine în săracul nostru inventar, am căscat gura toţi trei la pantalonii cei ponosiţi din pînză albă de corabie, apoi Liliana a plecat după banane împreună cu Ringo. Am aşteptat pînă ce rochia ruptă a nepoată-mi şi blana albă a caniche-ului au dispărut printre copaci, şi am ieşit afară din colibă. M-am îndreptat spre plajă, am rămas o clipă la marginea pădurii, cu ochii ţintă la oglinda albastră a lagunei, apoi am pornit prin nisip, spre vest. Spre vest, adică în direcţia opusă celei cercetate de căţel cu o zi înainte. Îmi spuneam că nu e cinstit ce fac, ordonasem în calitate de şef să nu ne aventurăm în necunoscut, şi acum, uite, eram primul care călcam ordinul. Simţeam însă o chemare puternică, copleşitoare, era prima oară că mă simţeam atras de acel magnet tainic, care ne adusese aici tocmai din centrul Bucureştiului. Prima oară după mulţi ani mă simţeam debarasat de griji şi gînduri; şi sorbeam chemarea nelămurită, care se întîlnea undeva, în adîncul meu, cu misterul amintirilor netrăite.

Nisipul frigea, mergeam în umbra lizierei de cocotieri şi lăsam din loc în loc semne după care Ringo şi Liliana să se poată orienta : o crenguţă ruptă, o săgeată de scoici, o frunză de palmier întinsă pe plajă, cu cîteva pietre deasupra să n-o ia vîntul. Plaja începuse să se îngusteze, să devină din ce în ce mai pietroasă, iar pădurea se retrăgea acum spre interiorul insulei. Apoi malul s-a ridicat, brusc, mergeam pe marginea unei faleze înalte, la picioarele căreia spumega şi se sfărîma în spumă şi stropi oceanul. Mi-am spus că am avut baftă ;

dacă furtuna ne arunca aici, ne zdrobeam de stîncile ascuțite de granit și coral, la doi pași de țărm. Am mers mult așa, mi se făcuse foame, pădurea cu bananii ei rămăsese departe în dreapta, și am coborît, sărind din piatră în piatră, pînă la marginea apei care, în acest loc, forma un golfuleț mai liniștit, scobit în malul abrupt. Am afundat mîna în apa limpede și m-am ospătat din belșug cu stridii crude; am păstrat cochiliile sfărîmicioase și sus, pe muchea falezei, am construit o nouă săgeată din scoici. Îmi spuneam că Ringo, recunoscînd stridiile, va întrerupe marșul pentru o masă gratuită.

...Soarele începuse să apună deja cînd am văzut primul catarg. Mergeam drept spre el și la început mi s-a părut că e un stei de piatră neobișnuit de subțire, un fel de minaret, proiectat pe discul incandescent care intra sfîrîind în mare. Apoi m-am apropiat și am deslușit clar gabia, înconjurată de un parapet din frînghii subțiri, dar rezistente. Am văzut și vîrfurile celorlalte două catarge, cel din față și cel din spate — trinchetul și artimonul, cum le spun lupii de mare. Pe urmă m-am oprit pe muchia de piatră, lustruită de atîtea ape și soare, de vînt, și parîma groasă din cînepă care ținea corabia lipită de mal, era legată de un buștean de palmier întărit cu cercuri de oțel inoxidabil. Era o corabie mare, puternică, o corabie de război, țevile tunurilor de bronz ieșeau lucind slab prin sabordurile deschise, și era cît se poate de firească această corabie, aici, ancorată la cheiul de granit al unei insule pierdute în mijlocul oceanului. Atunci de unde strîngerea aceea de inimă, misterul care țîșnea din catargele înalte, din bompresul zvîrlit îndrăzneț înainte, din cîrma masivă, prinsă cu lanțuri de aramă ? Era un tip aparte de navă, nici bric, nici caravelă, nici galion, dar asta, oricum, nu însemna nimic. Sînt aviator, nu marinar,

şi e firesc să nu cunosc toate tipurile de corăbii. Nu mă mira nici lipsa echipajului ; văzusem prea multe corăbii fără echipaj în ultima vreme, ca să mă mai minuneze o navă părăsită. Atunci de unde aerul bizar al acestor catarge înalte, prin ale căror strune de parîme vîntul îşi cînta nestingherit arpegiul marilor plecări ? Am dat capul pe spate, am privit îndelung catargele ascuţite scrijelind cerul stacojiu al amurgului, şi dintr-o dată mi-am dat seama : corabia nu avea pînze. Vergile se întindeau goale, subţiri, prea subţiri pentru ochii mei obişnuiţi cu cîrnatul unor vele strînse, agăţate de vergă cu scripeţi din lemn. Catargele erau din lemn tare, parîmele mai aveau mult pînă să putrezească, nu puteam admite că pînzele se spulberaseră în apă şi vînt. M-am îndreptat spre pasarela lăsată, nu simţeam nici o teamă, era altfel decît pe corabia aceea încleştată în menghinea de piatră din mijlocul oceanului ; ştiam că aici nu voi găsi nici un căpitan dormindu-şi somnul de veci. Am întins mîna, funia aspră sub palmă, am ridicat piciorul desculţ, scîndura lustruită sub tălpi... în clipa aceea în spate a răsunat un lătrat cunoscut, şi m-am întors : de sus, de pe faleza care străjuia cheiul de piatră, agitînd din mîini, lătrînd, urlînd, dînd din coadă şi strigînd, Liliana şi Ringo pretindeau să-i aştept şi pe ei.

*

— Bravo ! m-a fulgerat Liliana cu ochii ei negri. Trimiţi oamenii după banane şi tu pleci în cercetare de unul singur. Parcă chiar tu ai zis...

— Bine, am încercat să mă dezvinovăţesc, dar am lăsat urme.

— Stridiile au fost într-adevăr bune, a încuviinţat caniche-ul, ca un cunoscător.

— Şi apoi, uitaţi-vă ce am găsit ! am arătat eu cu degetul corabia care se clătina şi scîrţîia pe valuri la cîţiva paşi de noi.

— O corabie... a mormăit cu dispreţ Liliana. Încă nu te-ai săturat de corăbii ? Mai bine uite ce am găsit noi !

Şi-a scos din spate rucsacul şi a întins pe jos, direct pe piatra lustruită a cheiului, un ananas, trei-patru portocale şi o grămadă de fructe mici, verzi, ca nişte pere pădureţe.

— Smochine, a precizat Ringo. Sînt o grămadă în pădure.

I-am privit cu superioritate :

— Nu se moare de foame în insulele tropicale. În schimb, corăbii misterioase nu găseşti la tot pasul.

— Unde vezi tu mister ? a vrut să ştie Liliana.

— Pînzele, am spus. Corabia e bună, solidă, totuşi, n-are pînze.

Liliana a schimbat o privire cu Ringo şi amîndoi s-au uitat la mine plini de milă, ca atunci, la Bucureşti, cînd întrebasem la ce e bună ceara de parchet. Am ridicat din umeri şi am traversat hotărît, din trei sărituri, pasarela care unea cheiul cu corabia fără pînze. Ringo şi fetiţa m-au urmat fără nici un chef : se vedea bine că sînt sătui de atîtea corăbii misterioase. Am păşit pe punte şi am holbat ochii mari : peste tot zăceau aruncate foarfeci, gheme de aţă, petice albe din pînză groasă de corabie, ace ascuţite şi strălucitoare, ca într-un atelier de croitorie.

— Atenţie ! am spus peste umăr, să nu vă înţepaţi în vreun ac. Şi nu pune mîna pe foarfecă, că te tai, i-am strigat nepoată-mi, care se aplecase deja spre o foarfecă imensă, cu muchii tăioase.

— Nici o grijă ! a mormăit Liliana.

Am intrat în cabina echipajului, erau acolo nişte hamace straşnice de plasă întinse din perete în perete, prinse cu cîrlige solide de metal în scîndura groasă şi tare. Eram obosit de atîta mers, m-am întins pe unul din ele şi l-am rugat pe caniche să mă servească cu o portocală. Ringo mi-a adus una ţinînd-o delicat în bot, m-am aplecat peste marginea de frînghie lată şi am luat-o.

— Ringo, am întrebat în şoaptă, ce-i cu Liliana ?

Nepoată-mea, cu spatele la noi, cerceta o rozătă a vînturilor sculptată în lemn pe peretele cabinei.

— E supărată că ai plecat fără noi, a spus caniche-ul. Şi, într-adevăr, doar tu ai hotărît să nu mergem decît împreună.

— Iartă-mă, Ringo, dar azi am simţit şi eu... Ştii, parcă mă apuca cineva de nas şi mă trăgea încoace. Cred că la fel era cu voi pe ocean, cînd îmi spuneaţi pe unde s-o iau.

— Cu mine e mai uşor, a spus caniche-ul şi mi s-a părut că deslueşesc un tremur şi o tristeţe vagă în vocea lui de cătel. La voi însă... să simţi cum te cheamă depărtarea, aşa, cum se dizolvă în sînge un neastîmpăr care te cheamă la drum... Face parte din voi, e în firea voastră...

— Nu toţi, am spus încetişor.

— Nu toţi, a îngînat căţelul. Chiar puţini. Copiii, mai ales. Ei nu se gîndesc la serviciu, la bani, la ghetuţe. Au timp pentru insule necunoscute. Şi tu, vezi...

— Eu sînt aviator. E ceva în noi care ne îndeamnă să fim aviatori... să căutăm pămînturi necunoscute... să urcăm pe munţi înalţi.

— Noapte bună, a mormăit Ringo brusc, întrerupînd conversaţia şi dînd să plece.

Am întins mîna şi l-am apucat de coadă :

— Crezi că putem dormi liniştiţi pe corabia asta ?

Caniche-ul m-a privit cu ochii lui negri, mai adînci ca oricînd, şi a încuviinţat din capul creţ ; da, putem dormi liniştiţi.

— Ringo, am şoptit iar, tu ştii de ce corabia asta n-are pînze ? Poţi să-mi spui şi mie ?

— Ehei ! am auzit deasupra exclamaţia amuzată a nepoată-mi. Am ridicat capul şi am văzut-o instalată într-un hamac care se legăna la cîteva palme mai sus de nasul meu. Stătea pe burtă, privindu-mă prin ochiurile plasei, şi o clipă am fost tentat să-i dau un bobîrnac, prea se distra pe socoteala mea. Liliana mi-a simţit intenţia, s-a ferit, apoi ochii negri au lucit scurt şi concesiv prin împletirea de sfoară :

— Sîntem în Insula Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Corabie ?

— Sîntem ! am încuviinţat, şi doar în clipa aia m-a fulgerat bănuiala că...

— Atunci e normal ca oamenii să-şi facă pantaloni din pînzele corăbiilor iar corăbiile să nu mai aibă pînze ! a rînjit Liliana, şi s-a sucit cu faţa în sus.

Înainte de a adormi am mai apucat să aud mîrîitul aprobator al caniche-ului.

*

M-am trezit fără să-mi dau seama unde sînt, aşa cum se întîmplă după un somn greu ; am stat puţin pe marginea hamacului, cu picioarele atîrnate în gol, şi soarele, care pătrundea prin hublourile rotunde, arunca pete jucăuşe pe pereţii galbeni de scîndură. Am văzut rucsacul zvîrlit într-un colţ, am sărit jos din hamac atingînd în treacăt hamacul gol care se legăna deasupra mea, am ridicat rucsacul şi am scos din el un pumn de smochine. Începuseră să se usuce, să se strîngă, şi miroseau subtil şi

dulce. Am ieşit afară din cabină, am privit în jur : puntea era curată, cineva strînsese acele, ghemele de aţă şi foarfecele care, cu o seară înainte, zăceau aruncate în toate părţile. „Liliana“ — mi-am spus, şi m-a mirat hărnicia nepoată-mi. Soarele se ridicase sus, însemna că e destul de tîrziu, şi mi-a fost ciudă că Ringo şi fetiţa m-au lăsat să dorm atîta.

— Bună dimineaţa ! am auzit în spate clefăitul caniche-ului alb, şi m-am întors.

Instalat pe bompres, Ringo făcea nişte manevre care, la prima privire cel puţin, nu aveau nici un rost : lega cu frînghii un hamac luat din cabina echipajului, petrecînd apoi frînghiile pe sub nişte scripeţi care, înainte — cînd oare ? — folosiseră la ridicarea şi coborîrea pînzelor.

— Fac un lift, a explicat Ringo. Am observat o specie neobişnuită de crustacei, vreau să cobor pînă la suprafaţa apei, să văd mai bine şi, vorbind, arăta cu laba albă peste bord, unde, în apa clară, lîngă bordurile corăbiei, se agitau şi se învălmăşeau nişte creveţi nemaivăzuţi, roşii, cu antene lungi şi întoarse.

L-am întrebat dacă n-a văzut-o pe Liliana şi a făcut un semn indecis cu capul spre faleză. Am coborît pe cheiul de granit acum încins de soare, îmi spuneam că n-ar fi rău să ne mutăm tabăra pe corabia asta misterioasă, însă ospitalieră, e drept că am fi mai departe de pădure, totuşi... Am urcat faleza, erau nişte trepte tăiate în piatră pe care, aseară, fermecat de imaginea corăbiei cu pînze fără pînze, le coborîsem fără să le bag în seamă, m-am aplecat să observ una mai bine, şi atunci am zărit-o pe Liliana...

Nepoată-mea sătea pe marginea falezei, cu spatele la mine şi cu faţa la mare. Şedea turceşte, dreaptă, şi din cînd în cînd îngîna nu-ştiu-ce. Apoi înălţa braţele şi se

apleca înainte săltîndu-şi caraghios poponeaţa avînd gleznele încrucişate. Nu-mi dădeam seama ce joacă poate fi asta şi m-am apropiat cu băgare de seamă. Am ocolit grămada de petiţe albe şi de scule de croitorie care, aseară, zăcuseră răspîndite pe puntea corăbiei, şi m-am întrebat de ce le-o fi cărat pînă aici. Am aşteptat pînă ce fundul rotund s-a ridicat din nou deasupra gleznelor, şi am atins-o uşor cu vîrful piciorului gol :

— Ce faci, aici, domnişoară ?

— Am treabă ! a răspuns scurt Liliana. Te rog să nu mă deranjezi.

— Scuză-mă, m-am pocăit. Aş vrea însă să ştiu ce treabă ai.

— Îi mulţumesc soarelui, mi-a explicat instruita mea nepoată. Şi s-a pornit să turuie : că e rotund, că e cald, că e înţelept. Că ne dă lumină şi căldură, că nu rămîne în mare, că iese de acolo şi alungă noaptea şi face să crească fructele în pomi şi...

O ascultam cu gura căscată ; avea dreptate, soarele era rotund şi ne încălzea, dar să te apuci să-i mulţumeşti pentru asta ! ?... „Precis că Ringo i-a băgat toate astea în cap", m-am gîndit, şi am fugit înapoi pe scări. „Atît îmi trebuie, o nepoată idolatră." Mă gîndeam la sora mea, şi-mi spuneam că n-o să mai am curajul să dau ochii cu ea. Apoi mi-am imaginat-o pe Liliana ieşind pe balconul de la etajul 2, din Şoseaua Colentinei, ca să mulţumească soarelui, şi m-a pufnit rîsul. Ajuns pe chei, am grăbit pasul. „Ringo !", am strigat, am depăşit etrava, vedeam caniche-ul cum se legăna în hamacul-lift trecut prin scripeţii bompresului, „Ringo" am mai strigat o dată, căţelul a făcut semn cu laba să-l las puţin în pace, am ridicat capul, şi atunci am văzut crabul.

Era un crab mare, unul din uriaşii aceia piciorongaţi, care venise atît de neceremonios să-mi spună bună-dimineaţa după prima noapte petrecută pe insulă. Cobora prudent, ţinîndu-se cu un cleşte de frînghie, şi pe celălalt legănîndu-l ameninţător prin aer, la 20—30 de centimetri de capul creţ al căţelului. Lîngă chei vedeam agitîndu-se puzderie de cleşti ascuţiţi, şi mi-am dat seama că viteazul caniche e încolţit din toate părţile. Trebuia să fac ceva urgent, dar ce ? Îl vedeam deja pe Ringo sfîrtecat de toţi cleştii aceia tăioşi...

— Ringo, am chemat din nou, şi caniche-ul, simţind ceva neobişnuit în vocea mea, a catadicsit să ridice capul. L-am văzut cutremurîndu-se din vîrful nasului în vîrful ciotului de coadă ; s-a ghemuit o clipă sub cleştele necruţătorr care acum aproape îi atingea capul, s-a încordat şi a sărit...

Cred că a fost cea mai reuşită săritură făcută de vreun caniche, vreodată. S-a apucat cu dinţii de frînghia cu care manipula hamacul-ascensor, drept sub scripete, şi hamacul a luat-o în sus, laminînd literalmente crabul uriaş. Ringo atîrna acum de celălalt capăt al frînghiei, aproape de suprafaţa apei, dar n-a durat mai mult de cîteva secunde să ajung călare pe bompres şi să-l trag de acolo. L-am strîns în braţe, mi-am îngropat faţa în blana crcaţă şi încinsă, iar caniche-ul, emoţionat, m-a lins pe nas. Apoi s-a repezit la bord, s-a urcat cu labele dinainte pe parapetul înalt, şi a început să latre la grămada de crabi care foşgăiau lîngă cheiul încins de soare. Soare... mi-am amintit de nepoată-mea şi l-am bătut uşor pe spatele de caniche :

— Ia ascultă, musiu...

Ringo s-a întors spre mine, gîfîind încă de fierbinţeala luptei.

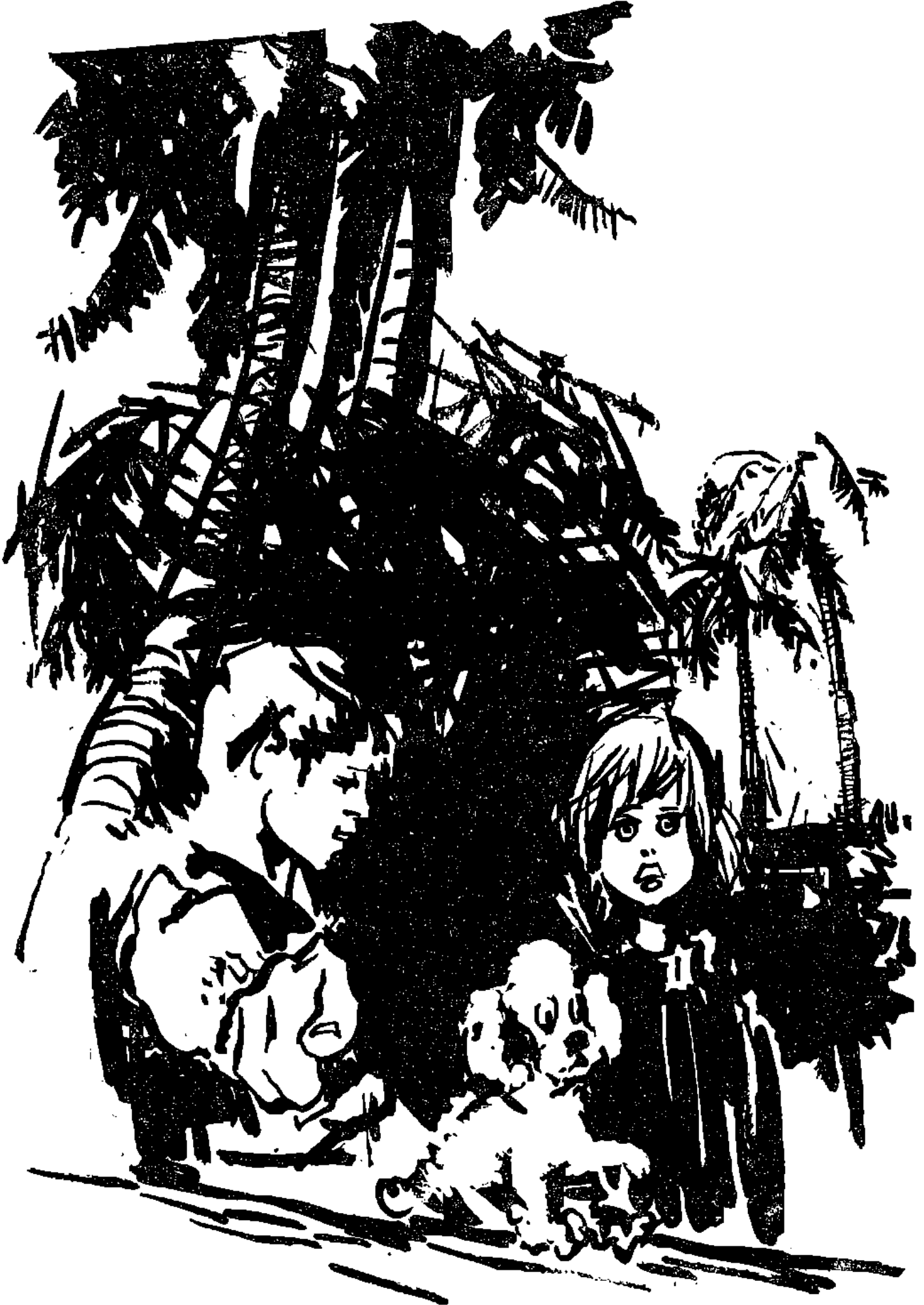

— Gata, am spus, ai învins. Dar ce ţi-a venit să-i bagi în cap nepoată-mi toate prostiile alea ?

Ringo m-a privit cruciş cu ochii lui de madonă ; apoi a devenit grav şi bătos :

— Ce prostii ?

— Cu soarele. Că e rotund, că e galben, că ne încălzeşte. Că trebuie să-i mulţumim pentru asta.

— Soarele e astrul central al sistemului nostru planetar, şi are atîta merit în treaba asta cît avem şi noi, a spus caniche-ul pe un ton tăios. Nu-mi amintesc să fi discutat cu Liliana despre soare. Şi dacă vrei să ştii...

Caniche-ul a tăcut o clipă, apoi a continuat încet, lungind cuvintele, şi ce spunea nu avea, aparent, nici o legătură cu Liliana :

— În poiana cu pantaloni din pînză de corabie era un soare mare, cioplit în piatră. Şi în cabina de pe corabia cu pînze fără pînze, ce am crezut noi că e roza-vînturilor, tot soare era, sculptat pe perete. M-am uitat azi-dimineaţă şi m-am convins. Asta înseamnă...

— Asta înseamnă că Liliana a luat deja legătura cu aceşti simpatici indivizi, care-şi fac pantaloni din pînza corăbiilor şi adoră soarele.

*

Pe la jumătatea treptelor tăiate în piatră caniche-ul alb s-a oprit, a ridicat în aer una din labele din faţă şi a început să adulmece încreţindu-şi bumbul negru şi lucios al nasului. A mirosit preocupat aerul fierbinte şi sărat, stînca cioplită, plantele ciudate care atîrnau în smocuri din crăpăturile falezei de granit. M-a privit semnificativ, acelaşi miros ca cel din poiană, am priceput eu, şi s-a năpustit pe scări cîte trei trepte deodată. L-am urmat ; am ajuns sus în acelaşi timp şi am văzut-o pe Liliana şezînd pe marginea abruptă a malului înalt, bălăbănindu-şi pi-

cioarele în gol. Ținea în mînă o foarfecă uriașă și o bucată albă de pînză de corabie, și cînd ne-am apropiat am văzut că decupa din țesătura groasă, tiparul unor pantaloni minusculi.

— Dragă Liliana, am spus eu și am tușit încurcat. Nu știam cum să continui, era o problemă tare delicată și nu voiam ca fetița să-mi poarte pică mai tîrziu. Ringo a intervenit însă brutal, agitat, fără nici o urmă din reținerea care îl caracteriza de obicei :

— Unde-i ? și a sărit în sus, mirosind și clămpănind în gol.

Liliana s-a uitat mirată la caniche.

— S-a dus în pădure după fructe. Eu am rugat-o. Vine imediat.

— Ringo, m-am aplecat eu deasupra caniche-ului, potolește-te. I-am trecut mîna prin zulufii de pe frunte și l-am forțat să se uite la mine ; ochii de madonă s-au limpezit, apoi cățelul și-a plecat capul, rușinat.

— Voi nu știți, dar pentru mine e înnebunitor. Să adulmeci, să știi că e acolo, și să nu poți vedea.

— Trebuie să știi să te uiți, a explicat Liliana. Trebuie să vrei foarte mult să vezi. Uite-o...

A întors capul și a tăcut. Ringo a ridicat iar o labă în aer, semn de mare tulburare, și a încremenit așa, ca o statuie de caniche ; numai bila lucitoare a nasului fremăta ușor. Am privit spre locul în care privirea fetiței încrucișa axul nasului de cățel, mi-am încordat ochii, dar n-am reușit să zăresc nimic. Era ceva neobișnuit, totuși, în iarba aceea care foșnea, și... Da, atunci am văzut. Am văzut cum iarba aceea deasă, pălită de arșiță, nu se ondula în bătaia brizei, cum crezusem. Cineva pășea prin iarbă, cineva nevăzut, lăsînd în urmă două dîre paralele de fire culcate la pămînt. Liliana s-a smucit de lîngă noi,

a făcut cîţiva paşi, a prins aerul cu o mînă, ca şi cum ar fi apucat pe cineva de braţ, iar cealaltă mînă, subţire, bronzată, a întins-o spre Ringo şi spre mine :

— Lumina-Zorilor, îţi prezint pe Doru şi pe Ringo. Căţelul a oftat la picioarele mele, a întins nasul, ultima dată, apoi o expresie de încîntare şi mulţumire i s-a aşternut pe faţa păroasă, brusc destinsă. A mormăit ceva, nu l-am înţeles, l-am rugat să repete, a întors capul spre mine şi a spus :

— Ce fetiţă frumoasă !

Apoi s-a dus şi el lîngă nepoată-mea, s-a gudurat şi a început să lingă ceva — pentru mine — inexistent. Am rămas locului, mă simţeam stingher, infirm, parcă eram orb şi într-adevăr eram orb. O orbire aparte, îmi dădeam seama că mă obişnuisem să văd numai lucruri despre a căror existenţă eram dinainte convins, lucruri solide, cuviincioase, acceptate de mult, şi acum ştiam că pierdusem. Uitasem să văd lucruri noi, poate nu ştiusem niciodată, priveam cu ochi goi fetiţa, căţelul cu care venisem de la mii de mile pentru a găsi un vis şi uite acum, cînd eram la doi paşi de împlinire, îmi dădeam seama că sînt orb pentru vise. Mi-am amintit de Ştefănel, aiurea, de mîinile lui, întinse ca să mîngîie aerul, de căruciorul gol plimbat grijuliu de nepoată-mea, şi deodată parcă de undeva, de demult, a urcat ceva ca o văpaie în mine, a explodat tăcută pe cerul albastru şi s-a stins...

M-am văzut, eram eu, eram altul, genunchii zgîriaţi, băltoaca, scîndura murdară din mîna mea şi tata spunînd să arunc lemnul acela cioplit grosolan... Care lemn, m-am revoltat, era vasul amiral al flotei, uite pînzele, catargele, cîrma. Tata a rîs, s-a întors, a plecat, şi am rămas nedumerit, cu corabia mea în braţe... Am scuturat capul, mi-am trecut mîna pe frunte, pe ochi, Ringo pritocea fe-

ricit, așezat lîngă niște picioare invizibile, și limba îi atîrna din gură, m-am uitat la nepoată-mea, lung, și am spus cu glas înăbușit, și cuvintele îmi ieșeau greu din gură, parcă în bucăți :

— Liliana, ajută-mă, te rog.

Fetița și-a îngustat ochii, și sclipirea neagră a privirii m-a scotocit, m-a găsit ascuns în cel mai depărtat ungher și m-a scos la iveală. Am rămas o clipă buimac, parcă deodată se făcuse mai multă lumină. Liliana s-a răsucit, și-a ridicat mîna sus, aproape cît creștetul ei, și a spus pe un ton didactic, apăsînd cuvintele :

— Aici e capul.

Și-am văzut deodată rotunjindu-se sub palma ei un cap de fetiță cu păr blond, lăsat drept pe spate, mirosind frumos și încins în soarele acela nou, fierbinte.

— Aici sînt ochii, a arătat din nou Liliana, și am văzut o privire albastră-albastră, măsurîndu-mă plină de uimire. Și încetul cu încetul, lîngă Liliana mea a apărut încă o fetiță, poate ceva mai mică, cu ochi imenși, mirați și purtînd niște pantaloni-salopetă albi din pînză de corabie.

*

— El e unchiul meu, a ținut să precizeze Liliana încă o dată. E aviator și zboară pe avioane cu reacție.

— Ce-i asta aviator ? a întrebat fetița cu pantaloni din pînză de corabie.

— Adică zboară, a lămurit-o, răbdătoare, nepoată-mea.

— Un fel de pasăre ? Fetița m-a ocolit privind spre umerii mei și a constatat, dezamăgită : Bine, dar n-ai aripi.

— Dragă Lumină-a-Zorilor, am încercat eu să-i explic...

— Mă cheamă Irina, a zis fetiţa. Lialina îmi spune aşa pentru că e mai interesant...

— Parcă tu nu-mi spui Lialina, a parat nepoată-mea.

— Eu sînt prea mică şi nu pot pronunţa Lil... Lialina. Am rîs toţi patru, fetele, Ringo şi cu mine.

— A venit pe corăbie să strîngă foarfecile şi acele, a început să povestească Liliana, şi aşa ne-am cunoscut. La început ne-am speriat, pe urmă ne-am împrietenit. Irina are un frate mai mare, care e şofer, şi un văr, care ştie să cînte şi să danseze cel mai frumos de pe insulă.

— Aveţi maşini aici ? m-am mirat, şi Lumina-Zorilor — Irina — a strîmbat din nasul pistruiat : „Avem cîteva rable".

Soarele se ridicase sus, razele lui puternice băteau umerii, cefele, capetele noastre. Am pornit spre pădurea care se vedea în interiorul insulei, bănuiam răcoarea de la umbra palmierilor-evantai, şi Irina ne-a promis nişte gave minunate.

— Ce-s alea gave ? am vrut să ştiu, şi Liliana, în loc de răspuns, a scos din buzunarul rochiţei rupte un fel de boabă de strugure, mare cît o nucă. Am băgat-o în gură şi am simţit un gust minunat, dulce-acrişor.

Am ajuns repede sub palmieri, pădurea era mai aproape decît mi se păruse, şi Irina ne-a condus spre un pom scund, aproape un tufiş, care creştea lîngă trunchiul fibros şi elastic al unui palmier. Crengile copăcelului erau pline de fructe din acelea ca boabele de strugure, şi o vreme am fost foarte ocupaţi să ne umplem burţile cu zeamă dulce-acrişoară. Priveam fetiţa blondă, culegînd preocupată fructele, ochii albaştri, pantalonii strălucitori de albi din pînză de corabie şi nu-mi venea să cred. Am închis ochii, mi-am scuturat capul, am simţit o clipă arşiţa uscată a oraşului şi fumul înţepător lăsat de auto-

buz, am auzit clinchetul linguriţelor pe terasa cofetăriei „Poieniţa Copiilor", simţeam în gură gustul îngheţatei de fistic, sălciu, în locul aromei acrişoare a gavelor, şi am deschis speriat ochii. Toate erau la locul lor, insula, marea zărindu-se ca o fîşie lucitoare printre copacii ciudaţi, cerul cu soare strălucitor, umbra molcomă a pădurii de palmieri şi pomişorul gav-gav. Am văzut ochii Irinei privindu-mă, o privire ciudată pentru un copil, gravă, amuzată, puţin superioară şi m-a mirat să nu citesc uimire în albastrul lor larg deschis.

Şi-am întrebat puţin stingherit de privirea aceea:

— Ce-ai fi făcut dacă te întîlneai cu mine, nu cu Liliana ? Eu nu te-aş fi văzut...

Irina a zîmbit şi a ridicat din umeri.

— Ei... tu, pînă la urmă, trebuia să mă vezi. O ai pe ea, a arătat cu bărbia spre nepoată-mea, îl ai pe el, a scărpinat caniche-ul fericit între urechi, aşa că...

— Dar dacă eram singur ?

— Ştii, atunci aş fi trecut pe lîngă tine şi nu m-ai fi văzut. Şi gata.

M-am cutremurat, gîndindu-mă că aş fi putut trece pe lîngă ea, pe lîngă fratele ei automobilist şi pe lîngă vărul dansator, fără să văd pe nici unul.

— Pe lîngă cîte lucruri trecem fără să le vedem, a oftat filozofic caniche-ul alb.

— Noi sîntem obişnuiţi, a zîmbit timid Irina.

— Ei sînt obişnuiţi, a repetat ca un ecou Liliana.

Mi-am trecut din nou dosul palmei peste frunte, peste ochi, şi o clipă mi-a sunat în urechi un rîs cunoscut: „Ce corabie, scîndura aia ! ?"

Pe urmă am auzit mîrîitul lui Ringo, prevenitor, şi am privit mirat spre el. Căţelul se încordase ca un arc, şi nasul negru sforăia teribil aţintit spre un punct de unde

simţea apropiindu-se primejdia. N-am avut timp nici să anunţ fetele, a ţîşnit din iarbă un fulger negru, a plesnit ceva sec, ca un bici de piele groasă, şi Ringo a descris o traiectorie lungă, clămpănind din fălcile în care rămăsese agăţată o frînghie vie, umedă, şi acoperită cu solzi mărunţi.

Liliana s-a uitat mirată, fără să înţeleagă, şi numai cînd Irina a ridicat pe un băţ cadavrul şarpelui, a făcut o grimasă de dezgust.

— Ah ! s-a înfiorat fetiţa blondă, şerpii ăştia sînt pacostea insulei. Aştia, şi crabii piciorongaţi. A mai fost şi monstrul Collins, dar el nu făcea nimic din răutate, avea o eczemă care îl chinuia îngrozitor şi după ce l-am vindecat, s-a potolit de tot.

— Ce monstru ? s-a informat Ringo, bătăios. Unde-i ?

Liliana a ciulit urechile, eu am întins gîtul.

— În mare, a răspuns Irina, făcînd un gest indecis spre întinderea de apă care mai mult se ghicea decît se vedea printre palmieri. Ieşea din cînd în cînd din mare, un fel de şopîrlă cu cap de cal, imensă, ajungea cu spinarea cam pînă acolo — şi arătă cu degetul un palmier moţat de mărime mijlocie. Rupea şi strivea tot ce întîlnea în cale, urla şi se tăvălea pe jos. Mai tîrziu am aflat că avea mîncărimi, dar asta numai după ce cîţiva oameni l-au găsit dormind pe plajă. Printre ei era un doctor, a observat eczema, l-a uns cu o alifie miraculoasă şi gata, l-a vindecat. De atunci nu mai vine.

— Nu cumva cu Jecolan ? a gîndit căţelul cu glas tare. M-am uitat mirat la el, din domnul băţos şi ceremonios care mi se prezentase în strada Spătarului, Ringo începea să devină un tip sociabil şi grozav de curios.

— Nu, a răspuns fetiţa. Era o alifie ciudată, am găsit-o pe plajă, de mult, nouă nu ne făcea bine, dar uite, pentru Collins, s-a potrivit. O adusese marea, într-o cutie

rotundă de tablă, o cutie galbenă pe care scria ceva cu litere albastre și roșii...

Am simțit pe Liliana, lîngă mine, sorbindu-i cuvintele.

— O alifie cu miros înțepător, a continuat Irina, care l-a vindecat pe Collins de eczemă și l-a scăpat de mîncărime. Collins a mulțumit, a intrat în mare, și de atunci nu l-a mai văzut nimeni.

Ringo s-a uitat la Liliana, Liliana la Ringo, și amîndoi m-au privit triumfători. Am reușit să-mi duc degetul la gură și să le fac semn să tacă, fără ca Irina să observe ceva.

... — De ce n-ai vrut să-i spunem că alifia care l-a vindecat pe monstrul Collins era de fapt ceară de parchet ? m-a întrebat Liliana seara, la culcare. Rămăseserăm să dormim pe corabia cu pînze fără pînze, și nepoată-mea se legăna în hamac, deasupra mea. S-a răsucit și i-am văzut prin împletitura de sfoară ochii negri, cercetători.

— I-am fi răpit o poveste, am încercat o explicație. Știi ce sensibilă e, s-ar fi supărat poate, și ar fi dispărut.

— Aș vrea și eu... a oftat, plină de invidie, Liliana.

— Ce ai vrea ?

— Să nu văd, și să nu mă vadă decît cei care cred în mine, în poveștile mele.

— Aștia se cheamă prieteni, a intervenit caniche-ul din prag, de unde se întinsese să-și facă somnul.

— Ar fi prea comod... am adăugat.

Liliana s-a mai foit nițel în hamacul ei, apoi a început să respire adînc și regulat. Se amesteca cu marea respirația ei, cu freamătul valurilor și cu scîrțîitul molcom al catargelor de corabie. Am aținit și așa, între somn și trezire, mi s-a părut că aud pași ușori, furișați pe punțea din scînduri de stejar. Am deschis alene un ochi privind spre

Ringo, dar caniche-ul visa liniştit, şi zulufii de sub nas fremătau uşor în bîzîitul motoraşului sforăitor...

...A doua zi m-am trezit primul. Am coborît din hamac, am păşit grijuliu peste caniche, să nu-l trezesc, şi am deschis uşa cabinei ; în ochi mi-a năvălit soarele şi am văzut pe o parîmă întinsă de-a latul punţii, agăţate frumos în cuiere din lemn de palmier, trei perechi de pantaloni albi din pînză de corabie. Erau acolo o pereche de pantaloni mari, o pereche de pantaloni mici şi încă nişte pantalonaşi foarte mici, cu bretele şi cu o gaură rotundă, pentru coadă, la spate.

*

— Uite oraşul, a arătat Irina cu un gest larg spre vale şi am auzit-o pe nepoată-mea scoţînd o exclamaţie înăbuşită. Am grăbit pasul şi am ajuns şi eu pe creastă. M-am oprit lîngă fetiţe, priveau amîndouă în vale, Ringo se rezemase cu labele dinainte de o piatră mare şi falca de jos, căzută de uimire, nu-i dădea o înfăţişare tocmai agreabilă. Cred că nici eu nu arătam grozav de deştept. Privirea critică a nepoată-mi, întoarsă spre mine, pentru a trăi împreună emoţia care ne cuprinsese la apariţia nemaipomenitului oraş, mi-o spunea destul de clar. M-am scuturat şi am încercat să contemplu cu un aer detaşat privelişte a care ni se aşternea la picioare.

Oraşul se arcuia într-un amfiteatru generos, sclipind alb şi galben de-a lungul arcurilor de verdeaţă şi jos de tot, acolo unde ceaţa albastră a dimineţii nu se risipise încă bine, lucea stins oglinda unui lac. Am coborît. Mergeam pe străzile tăiate în calcar coraligen, acoperite cu nisip fin, alb, mărginite de palmieri înalţi. Străzi late, avînd într-o parte case înalte, lucrate în lemn galben şi dens sau în piatră albă şi sclipitoare. Erau case cu trei-

patru etaje, am văzut chiar una cu opt, mărginite de terase acoperite cu tende albe, vărgate roşu sau albastru. Pe cealaltă latură a străzilor, spre lacul din vale, era un parapet dincolo de care se zăreau, printre smocurile palmierilor, acoperişurile caselor de pe treapta inferioară a imensului amfiteatru. În unele locuri, între palmieri şi case erau tăiate coridoare prin care pluteau tăcute, susţinute de cabluri groase, telecabine roşii. În curţile mari vedeam bazine cu apă albastră, şi pe acoperişurile caselor sclipeau şi ţiuiau în bătaia vîntului domol tot felul de giruete, morişti şi clopoţei de tablă lucitoare. Instrumentele astea erau acordate în aşa fel, încît alcătuiau o adevărată orchestră — fiecare stradă cu orchestra ei, şi fiecare orchestră cu melodia ei.

— Jos, pe malul lacului, se aude o singură melodie, a spus Irina, trezindu-ne amabilă din uluiala noastră. Imnul insulei :

Înainte, înainte neînfricaţi,
Bravi insulari cu pantaloni din pînză de corabie !

— Unde „înainte" ? a întrebat Liliana.

— Nu ştiu, dar aşa e cîntecul.

Mergeam toţi patru aliniaţi pe trotuarele late, cînd şi cînd pe lîngă noi treceau locuitori îmbrăcaţi cu pantaloni albi. Nu ne deosebeam prin nimic de ei, în pantalonii pe care îi găsisem atîrnaţi pe punte şi bronzaţi cum eram de lunga noastră călătorie pe Ocean. Unii din ei mergeau cu bicicletele, adică bicicletă e un fel de a spune, era un vehicol ciudat, cu o singură roată imensă, iar ciclistul se instala înăuntru, pe un scăunel de piele. Erau nostime roţile astea mari, multicolore, care se intersectau pe străzile late şi albe. Am văzut şi cîteva

mașini, semănau cu bătrînele forduri — model „T", care zăceau în muzee tehnice sau ruginite pe sub șoproane. Astea de aici erau strălucitoare, își sclipeau în soare aripile de aramă lustruită și spițele groase ale roților înalte, pufăiau și scoteau o dîră străvezie de fum. Și toți locuitorii în pantaloni din pînză de corabie, cei care se dădeau la o parte să ne facă loc, cei care ne depășeau cu roțile lor ciudate, cei care ne priveau din caroseriile galbene, roșii, portocalii, ale Fordurilor — toți aveau pe buze un zîmbet cald și reținut, puțin ciudat.

Ringo se ridica uneori în două labe sprijinindu-se de parapet, pantalonii cu bretele îi veneau grozav, și mă amuzam tăcut, schimbînd priviri complice cu Liliana cînd ciotul de coadă, ieșit prin fenta croită cu dichis, se agita dintr-o parte în cealaltă.

Am mers destul, soarele începuse să încălzească bine, și cînd am ajuns pe malul lacului îmi simțeam deja umerii și ceafa încinse.

— Nu ți-e prea cald ? m-am aplecat spre Liliana, dar fetița a făcut un gest ușor : nici o grijă.

Eram într-o piață întinsă, plină de trupuri bronzate, retezate parcă de la mijloc în jos de albul pînzelor de corabie ; parcă se bălăceau într-o oală mare cu lapte, avea să spună mai tîrziu Ringo.

— Pe aici, a arătat Irina. Ea nu părea deloc intimidată, schimba cînd și cînd cîte un cuvînt cu cineva din mulțime, rîdea, și la un moment dat a făcut semn unui bărbat și unei femei, tineri, aflați în mijlocul unui cerc mare de oameni.

Am intrat sub umbrar, era acolo un umbrar mare, rotund, făcut din frunze mari de palmier, oamenii ne-au făcut loc și am urcat trei-patru trepte spre o estradă scundă. Irina n-a venit cu noi. Stăteam în picioare, pu-

ţin stingheri, cercetînd feţele acelea bronzate, trupurile arămii, răsărite din pantalonii de pînză de corabie. Liliana încerca să pară calmă. L-a scărpinat pe Ringo între urechi, caniche-ul s-a întins de plăcere, parcă n-ar fi fost ţinta atîtor priviri curioase. Pe urmă, mulţimea a fremătat uşor, s-a despicat în două şi au apărut un bătrîn şi un tînăr, care nu se deosebeau de ceilalţi decît prin coroana de pene prinsă în jurul frunţii cu o panglică lată, purpurie.

— Pasărea paradisului, a murmurat Ringo doct, îndreptîndu-şi nasul spre penele acelea lungi, în culori irizate.

Cei doi s-au oprit lîngă noi, ne priveau tăcuţi, nu ştiam ce să fac, Liliana se lipise de mine, caniche-ul se lipise de picioarele Lilianei şi nici vorbă nu mai putea fi de cuvinte savante.

— Bună dimineaţa, am spus, ca să tulbur tăcerea aceea ce ameninţa să devină apăsătoare.

— Bună dimineaţa, a răspuns tînărul, iar bătrînul şi-a înclinat capul în semn de salut şi penele i-au mîngîiat moale fruntea şi tîmplele.

— Cu ce gînduri aţi venit în insula noastră ? a întrebat bătrînul şi glasul lui adînc şi grav a rămas parcă suspendat în aer, sub acoperişul scund al umbrarului.

— Căutam o insulă necunoscută, o insulă pustie...

— Ne-a adus vîntul marilor călătorii, a vorbit Ringo. Avem numai gînduri bune.

— Aşa-i, a adăugat Liliana. Puteţi s-o întrebaţi şi pe Irina.

— Nu puteam merge acasă cu blana mînjită de ulei, a doua zi după baie, a explicat caniche-ul.

— Mă plictiseam îngrozitor, nepoată-mea a făcut un gest larg, ca să se vadă cît de îngrozitor era plictisul ei.

— Eu am ajuns aici pentru ca băieţelul meu să se poată lăuda cu tatăl lui.

Cei doi au înclinat capetele în semn de înţelegere, iar adunarea de sub umbrar a fremătat din nou.

— Ce lucruri ştiţi să faceţi ? a întrebat tînărul. Ce faceţi la voi acasă, departe de aici ?

Am ridicat din umeri. Eu am o profesie afurisită, cea mai minunată şi cea mai risipitoare, zborul. Nu rămîne nimic din el ; aer, traiectoriile ce se şterg, doar uneori cîte o dîră albă săpată în cerul albastru. Ştiu să fac viraje, loopinguri, să lansez rachete, dar asta ar fi sunat aşa străin aici, în faţa oamenilor cu pantaloni din pînză de corabie...

— Eu... a deschis căţelul gura să răspundă, dar a fost întrerupt de vocea gravă a bătrînului.

— Tu poţi să nu răspunzi. Ştim că eşti vrednic, eşti un mare şi înţelept omorîtor de şerpi veninoşi şi de crabi piciorongaţi, ne-a povestit Lumina-Zorilor. Sîntem mîndri că te avem în mijlocul nostru, fii binevenit.

Oamenii bronzaţi au început să aplaude, iar Ringo a roşit, aşa cum numai un caniche alb ştie să roşească. A lăsat modest în jos ochii de madonă şi doar zbuciumul ciotului de coadă lăsa să se întrevadă freamătul sufletului de căţel.

— Eu ştiu să mă joc, s-a repezit Liliana. Am ştiut să vin în insula voastră tocmai de la Bucureşti, iar cînd voi creşte şi voi merge la şcoală o să mai învăţ încă multe lucruri.

— Eu am fost pe la şcoală, în schimb am uitat drumul spre insulă — am răspuns privirilor întrebătoare ale celor doi.

— El e aviator, s-a auzit de undeva, de jos, glasul Irinei.

— Ce-i asta aviator ?

— Zbor cu avionul, am mormăit. O pasăre mare, din metal, cu motor reactiv.

— Ca un albatros ? s-a încruntat bătrînul sub coroana lui de pene.

— Da, am spus. Doar că mai repede şi mai sus.

Bătrînul şi tînărul şi-au apropiat frunţile, vorbind în şoaptă.

M-am aplecat spre urechea Lilianei.

— Cred că mă socotesc nebun. Mă socotesc nebun şi or să ne facă vînt de pe insulă.

— De ce ?

— Pentru că nu pot înţelege unele lucruri ; pentru că nu sîntem ca ei.

— De ce ? nu s-a lăsat Liliana.

— E mai comod, a intervenit Ringo. De asta mă abţin şi eu să vorbesc acasă.

— Bine, dar ăştia... ăştia nu-s oameni a şoptit Liliana şi a tăcut imediat, parcă speriată de ce spusese.

— Dar ce sînt ? am întrebat, brusc înfiorat.

— Ştii la fel de bine ca mine ce sînt. Ringo a aprobat trist din cap. Se apropia de undeva, ameninţător, zăduful unui oraş imens de piatră, mă înăbuşea mirosul asfaltului încins şi simţeam în nări înţepătura fumului de eşapament de la un autobuz trist şi afumat.

Liliana avea însă dreptate şi trebuia să-i dau un răspuns. N-aveam dreptul să tac, Ştefănel, eu — cel cu scîndura-corabie în mînă, ochii numai aşteptare ai nepoată-mi, caniche-ul alb, toate aşteptau un răspuns. M-am cufundat în ochii negri, larg deschişi :

— Da, dar noi sîntem oameni.

— Noi sîntem oameni, a spus Liliana — n-a spus, de fapt i s-au mişcat numai buzele, şi în clipa aceea am

simţit o mînă pe umăr, şi mirosul acela de oraş încins s-a spulberat deodată. M-am întors. Era mîna bătrînului. M-a atras spre pieptul lui lat :

— N-avem căderea să discutăm lucruri pe care mintea noastră nu le poate pricepe. Eşti vrednic să rămîi cu noi, fie numai şi pentru că te bucuri de prietenia lor — şi a arătat spre nepoată-mea şi spre căţel. Fiţi, deci, toţi, bineveniţi în insula noastră.

Am auzit ca prin vis uralele şi aplauzele oamenilor cu pantaloni de pînză de corabie ; strîngem mîini, nenumărate mîini bronzate, care ni se întindeau încrezătoare, dar nu vedeam chipurile celor care-mi întindeau aceste mîini : vedeam numai privirea aprinsă, triumfătoare, cu care Liliana mea răspundea tuturor acestor mîini întinse, strîngîndu-le în mînuţele ei mici şi zgîriate.

*

— Ce-ai vrut să spui cu şcoala ? s-a informat Liliana înainte de culcare, şi ochii negri au lucit iar deasupra mea, prin împletitura de sfoară a hamacului.

...Fusese o zi grea, cărasem tot inventarul nostru, din coliba construită în jurul arborelui frumos mirositor aici, în cabina echipajului de pe corabia cu pînze fără pînze. Irina şi fratele ei automobilist se oferiseră să ne ajute, vărul dansator voise să cînte ca să ne facă munca mai uşoară, dar eu refuzasem : pe insulă se desfăşura tocmai o mare campanie, recoltarea rezervelor de carne de caracatiţă în foi de varză-de-mare. Anul acesta se anunţa deosebit de bogat, şi nu puteam lipsi primitoarea obşte în pantaloni din pînză de corabie de mîna de lucru. Aşa că tropăisem singur cu bagajele de-a lungul ţărmului, secondat de Ringo. Caniche-ul căra pantalonii cei vechi pe care-i găsise în misterioasa poiană, în

timp ce expunea pe larg părerea lui despre insulă și filozofia insularilor, în raport cu filozofia lui, iar concluziile erau mai mult decît măgulitoare. Pe corabie ne aștepta Liliana. Îi văzusem de departe silueta micuță, în pantaloni albi, cățărată pe catarg. Nepoată-mea făcuse curat în cabină, adunase o provizie bună de stridii și de gave acrișoare, iar acum se juca de-a piraţii. După-masă ne-am plimbat prin oraș ; nu ne deosebeam cu nimic de insulari în pantalonii noştri albi, oamenii ne zîmbeau, apoi ne-am întors, era seară. Obosisem, voiam să mă culc. Aţipisem deja, cînd vocea nepoată-mi m-a făcut să deschid ochii :

— Ce-ai vrut să spui cu școala ?

— Care școală ? am întrebat, nemulţumit că mă scu-lase din somn.

— I-ai spus Bătrînului Înțelept că ai fost la școală, în schimb ai uitat drumul spre insulă.

— Oh ! am făcut. M-am ridicat în capul oaselor, stînd în hamac și cu picioarele atîrnînd. Îmi trecuse somnul, întrebarea Lilianei declanșase un gînd care cu o zi în urmă îmi fulgerase doar prin cap, acum însă se umfla și căpăta contur... M-am uitat la Ringo, care admira soarele săpat în lemn pe unul din pereţii cabinei și am oftat :

— Nu știu dacă-i pedagogic ce fac, mai ai un an pînă să mergi la școală și sper că o să uiţi ce-ţi spun. Uite, pe mine școala m-a dezvățat să visez insule pustii și să găsesc drumul spre ele. Îmi place să învăţ, te rog să mă crezi, lucruri frumoase și folositoare. Nu știu de ce însă am uitat drumul spre Insula Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Corabie ? De ce să nu mai știu să văd o fetiță blondă și un oraș minunat ? Fără tine și fără Ringo aș fi rămas orb... Încărcam o provizie de banane, apă proaspătă și plecam mai departe, aiurea...

Fetiţa tăcea ; îi căzuseră umerii micuţi şi cînd am privit-o căutîndu-i privirea, şi-a întors ochii. Am sărit jos, m-am întors, am apucat-o în braţe, am săltat-o din hamac :

— Nu fii tristă, Liliană. Nu boci, Dudulina — m-am trezit alintînd-o cu numele vechi, de cînd abia începuse să umble. Totul e să reuşeşti să rămîi tu — mereu cu pantalonii ăştia albi din pînză de corabie. Şi să ştii — am clipit şi am surîs vinovat unor aduceri-aminte — să ştii că sînt profesori mulţi, cei mai mulţi, oameni minunaţi, care te aduc cu ochii închişi în insulă... Ştii, ei n-au uitat. Ei nu uită niciodată. Liliana s-a mai smiorcăit niţel, apoi a tăcut. I-am băgat în gură, printre buzele strînse, două-trei gave proaspete. Apoi am legănat uşor hamacul : „dormi, Dudulina."

— Cînd o să ne întoarcem la Bucureşti, la mama... a şoptit Liliana. Pe urmă a adormit. Brusc, a lăsat capul pe plasa hamacului şi a început să respire regulat. Am căutat în rucsac puloverul meu vechi de lînă, am acoperit fetiţa cu el — ca în nopţile reci de pe ocean. Nu ştiam ce să fac, nu-mi venea să dorm, şi am ieşit afară, pe punte. Marea clipocea în coastele corăbiei şi oglindea stelele acelea necunoscute, amestecate şi împrăştiate după legi care nu mai aveau nimic comun cu astronomia. Am auzit tipăitul labelor de cîine, ghearele boante de caniche lovind puntea, şi Ringo a venit să-şi frece botul de genunchii mei. Îşi scosese pantalonii cu bretele şi cu gaură pentru coadă, era foarte ordonat Ringo, şi-i scotea întotdeauna înainte de culcare. L-am scărpinat uşor între urechi, şi a mîrîit recunoscător. Pe urmă s-a depărtat, s-a ridicat cu labele dinainte pe balustrada punţii şi a privit apa fosforescentă.

— Uite, m-a chemat, şi am venit lîngă el. De sub carena corăbiei apăruse o formă luminoasă, mare cam

cît o minge de fotbal, cu multe filamente care se agitau și se împleteau între ele. Meduză luminiscentă, a continuat caniche-ul, am uitat cum îi spune pe latinește. De obicei trăiește la mari adîncimi, cum o fi ajuns la suprafață ?

Am privit amîndoi, îndelung, meduza, pînă cînd globul de fosfor a dispărut, ascuns după vreo piatră de pe fundul golfului. Apoi cățelul mi-a atins ușor brațul cu laba lui albă :

— Ce ţi-a venit să-i spui fetei tot ce i-ai spus ? Ai speriat-o...

— Un om prevenit face cît o sută de oameni neprevenițI, am declarat. Asta-i, Ringo. Școala e doar începutul. Totul e bun, totul e frumos, dar trebuie să fii prevenit.

Caniche-ul a făcut un semn evaziv cu laba, m-a privit cu ochii lui înțelepți, pe urmă a oftat scurt și deodată a spus simplu (și numai cunoscîndu-l bine puteam să-mi dau seama de încordarea cumplită a glasului de cățel) :

— Voi sînteți puternici.

N-am înțeles : care, „voi ?“ Caniche-ul alb a suspinat din nou, se vedea clar că nu-i face nici o plăcere constatarea :

— Voi, oamenii. Aveți mereu picioarele înfipte în pămînt — uite, chiar și tu, care ești aviator. Uneori, prea înfipte...

— Nu-i vorba de asta, am spus. Noi avem mereu unde să ne întoarcem.

— Adică, întotdeauna vă așteaptă cineva.

Am văzut ochii soției mele, pe băiețelul meu dormind cu pumnii strînși, și am dat din cap, și simțeam ceva fierbinte și bun umplîndu-mă tăcut pe dinăuntru, cînd am aprobat grav :

— Da, întotdeauna ne așteaptă cineva.

— Nu-i obositor ?

— Puțin, poate, am spus. Simțeam căldura aceea bună răspîndindu-se prin tot corpul și am adăugat : dar asta ne împinge înainte. Caniche-ul privea țintă apa neagră:

— Înțeleg de ce nu se plînge ea niciodată...

Am priceput că se referea la Liliana, și abia în clipa aceea am realizat ce-mi spusese fetița înainte de plecare, pe terasa încinsă și prăfuită a cofetăriei „Poieniţa Copiilor", și am răspuns despărțind cuvintele în silabe triumfător :

— Părinții ei o iubesc.

Ringo și-a dat jos labele din față de pe balustradă și a pornit încet spre cabină, tăcut. Eu am rămas sprijinit cu coatele de parapet, sub cotul stîng lemnul era plesnit și mîna începuse să mă doară puțin, apăsată în marginile tăioase ale crăpăturii. Nu m-am mișcat, speram să apară din nou meduza aceea fosforescentă, locuitor curent al abisurilor, ajunsă prin nu știu ce minune la suprafață. Mă gîndeam la ceva, zîmbeam în sinea mea, nu, rîdeam de-a binelea de unul singur și-mi spuneam că nici pătrunzătorul caniche n-a observat cum, pentru prima oară de cînd pornisem în aventură, Liliana pomenise de București și de întoarcere.

Cele două săptămîni care au urmat, au fost foarte lungi și foarte scurte, știi, o vacanță continuă, puțin cam monotonă, alcătuită din plimbări cu piroga în lagună sau pe ocean, excursii pe insulă și cunoașterea obiceiurilor locale. Începusem să cred că e timpul să ne pregătim de plecare, concediul meu se apropia de sfîrșit, Liliana amintea din ce în ce mai des de București și de mămica ei, iar seara, la culcare, nu-i mai ardea de dispute. Trebuia s-o adorm cu povești despre avioane. Așa că ceea ce a urmat a fost cu atît mai neașteptat și mai greu de acceptat ca

real. Totul a început în ziua aceea plină de ghinioane. „Ar fi trebuit să ne dăm seama“ — mormăia Liliana mai tîrziu, dar asta a fost mai tîrziu, după ce valul imens tsunami s-a spart la picioarele digului de coral, și după ce lupta cu calmarii s-a sfîrșit — „ar fi trebuit să ne dăm seama că ne aflăm în preajma unor EVENIMENTE“.

Mai întîi, dimineața, Ringo a plecat să cerceteze pe cont propriu flora insulei, și s-a întors plin de scaieți prinși de blana creață, și cu pernițele labelor sîngerate de țepi fini și ascuțiți. Apoi, după-masă, fericită că scosese toate așchiile și toți scaieții din părul lui Ringo, Liliana și-a luxat piciorul țopăind pe punte. Acum ședeam pe prima treaptă a scării care ducea pe puntea de comandă, nepoată-mea contemplîndu-și critic piciorul umflat, eu fluierînd a pagubă și amurg, și-l așteptam pe caniche. Ringo fugise în trap săltat să caute nu-știu-ce iarbă de leac, care — zicea el — o găsise printr-un loc puțin umblat...

— Iar o să se întoarcă plin de țepi, a oftat fetița. Nu i-am răspuns, fluieram mai departe, era o anume mustrare în fluieratul meu de amurg, dacă Liliana n-ar fi țopăit ca o capră pe punte, acum n-ar fi avut nimic și am fi fost toți trei în oraș, la plimbare.

— De fapt, nu-mi pare rău, a continuat Liliana, nepăsătoare la tăcerea mea plină de adînci semnificații. Tot nu se întîmplă nimic pe insula asta. Am început să mă plictisesc, și...

În clipa aceea am văzut-o amîndoi pe Irina ; cobora scările falezei spre cheiul la care eram ancorați, și felul în care punea piciorul pe trepte, fără să sară și fără să-și agite mîinile, spunea că ceva nu e în regulă. A urcat pe pasarelă cu capul în piept, și numai în dreptul nostru și-a ridicat fruntea, iar ochii i-au lucit îngrijorați :

— Bună seara.

— Bună, a salutat Liliana, iar eu am moţăit din cap : noroc.

— Uite, a continuat nepoată-mea cu mîndrie, ce-am păţit. Şi-a întins piciorul umflat, privindu-l cu duioşie. Mi-am rupt piciorul.

Irina a îngenuncheat pe punte, lîngă piciorul Lilianei, şi l-a cercetat cu atenţie. A atins uşor, cu vîrful degetelor, umflătura vînătă, şi Liliana a chicotit încetişor : „mă gîdili."

— Trece în două zile, a declarat Irina, şi vocea ei era gravă, cum nu i-o cunoşteam. Asta trece, în schimb, azi, la ora cinci, ceasul solar din centrul oraşului a bătut de şase ori.

Cunoşteam ceasul, era un aparat nemaipomenit, un cadran solar cioplit în piatra albă a muntelui, străjuit de doi palmieri, care nu-şi aruncau niciodată umbra pe placa albă şi lustruită. Soarele se învîrtea cuminte în jurul unui băţ aşezat în mijlocul mănunchiului de raze care, pornind din centru, indicau orele şi principalele momente ale zilei. Nimeni nu ştia cum, prin ce ciudat mecanism, ceasul mergea şi noaptea ; şi bătea orele cu sunete groase de bronz. Nimeni, afară de Cusamida şi Lizó, cei doi bătrîni paznici ai cadranului solar. Îşi treceau timpul picurînd apă de mare pe bățul din centru, şi gonind fluturii şi şopîrlele verzi, care veneau să se aşeze pe piatra încinsă de soare.

— Ei şi, a făcut Liliana, preocupată numai de piciorul ei. O să-l repare Cusamida şi Lizó, şi totul o să fie bine.

— Voi nu ştiţi, a clătinat Irina din cap. S-a mai întîmplat aşa de cîteva ori, şi de fiecare dată a urmat o nenorocire. O dată a fost cutremur de pămînt, altădată au venit păsările Trum cu cioc de fier, pe urmă o epidemie de gripă. Cine ştie ce ne mai aşteaptă acum. Bătrînul Înţelept vă invită la sfatul oraşului, sub umbrar. Spune că

voi aţi umblat mult, şi cine umblă mult are patru ochi şi patru urechi.

M-am strîmbat şi am arătat cu capul spre piciorul nepoată-mi : „cum putem merge în halul ăsta ? !“

— Pot să merg, ba pot să merg, a ţipat Liliana şi a sărit în picioare. S-a prăbuşit însă imediat pe punte, muşcîndu-şi buzele de durere. Am apucat-o de subţiori şi am tîrît-o înapoi, la locul ei, pe scară.

— Să vină Ringo, am spus. Ne-a promis nişte buruieni-minune.

— V-am adus şi eu ceva, şi-a amintit Irina. Pe insulă s-a instituit stare de urgenţă. Imediat...

A străbătut puntea în fugă, a traversat pasarela, a luat de pe babaua din lemn greu de palmier, bătută în cercuri de fier, pachetul lăsat acolo la sosire, a urcat din nou pasarela care se clătina şi scîrţîia ; s-a oprit în faţa noastră, era un pachet obişnuit, mic, înfăşurat în hîrtie de ziar ; l-a desfăcut şi a scos din el patru maieuri. A pus jos, pe ziarul desfăcut, trei din ele, iar pe al patrulea l-a tras pe cap, cu o mişcare rapidă ; şi-a scuturat părul blond şi am văzut că maieul alb avea desenat pe piept un PIF ; un PIF identic cu cel văzut în Vaillant, cu nas mare, negru, urechi clăpăuge şi ochi isteţi ; numai că Piful de aici, de pe insula asta, era posomorît şi atent ; şi buza de jos, puţin trasă într-o parte, lăsa să se vadă dinţii rînjiţi. Am întins mîinile, eu şi Liliana, şi ne-am luat de pe ziar şi ne-am pus maieurile ; ne-am privit, fiecare aveam pe piept un Pif posomorît şi atent, rînjind unui duşman nevăzut.

Pe urmă am auzit tipăitul labelor de căţel, şi Ringo a apărut ducînd în gură un mănunchi de frunze late, cărnoase, cu margini dinţate, pe care tremurau picături de sevă străvezie. A lăsat frunzele lîngă Liliana, a dispărut în cabină înşfăcînd în treacăt tricoul mititel, rămas pe

punte, iar cînd a apărut din nou, aducînd fașă și două scîndurele cioplite, era îmbrăcat din cap pînă-n picioare în uniforma de urgență : pantaloni din pînză de corabie și maieu cu Pif pe piept. Ca de obicei, n-a fost nevoie de explicații ; caniche-ul alb știa.

*

— Acum pot veni cu voi, dacă nu mergeți prea repede, a spus Liliana bătînd grijulie cu piciorul pansat în scîndura punții. Glezna umflată dispăruse sub cîteva straturi de pansament, frunze-minune și, prinsă în scîndurelele subțiri, părea că va putea face față drumului. Liliana ne-a privit triumfătoare și a pornit prima, stăpînindu-și grimasa pe care i-o pricinuia junghiul din piciorul lovit.

— Dragă Dudulina, am comentat mișcătoarea imagine... N-am continuat, am ajuns-o din doi pași și am ridicat-o, instalînd-o pe umeri. Așa o să ajungem mai repede.

Am traversat crîngul de palmieri, am urcat gîfîind cu Liliana în spate muntele, apoi am luat-o la trap, mă rog, în măsura în care puteam tropăi cu nepoată-mea în spate, pe străzile largi, albe, acum pustii. Ringo alerga înainte, părăsise orice urmă de orgoliu într-o împrejurare atît de gravă, alerga cîinește, cum aleargă orice caniche, în patru labe, și numai costumul alb spunea că ai în față un cățel deosebit. Din cînd în cînd întorcea capul, mîrîind îngrijorat : „Mai repede". Irina încheia convoiul, o auzeam respirînd greu și, uneori, cînd o zdruncinam mai tare pe nepoată-mea, vocea subțire scotea un „Vai, Liliana", care ar fi înduioșat orice inimă de piatră. Acum nu era însă timp pentru duioșii. Am ajuns în piață, umbrarul din frunze late de palmier fusese desfăcut, oamenii în pantaloni albi s-au întors cînd ne-am apropiat, purtau toți aceleași maieuri albe, cu mîneci scurte, și cu emblema

unui PIF agitat și îngrijorat. Am trecut printre ei, Liliana s-a smucit, a lunecat jos din spatele meu și a pornit șonticăind înainte, spre estrada pe care Bătrînul Înțelept își agita mîinile lui lungi și uscate. Cusamida și Lizò, cei doi paznici ai ceasului solar, erau așezați pe o bancă din lemn de palmier, în fața lui, și răspundeau întrebărilor puse de tînărul cu părul și fruntea strînse într-o bandă lată, purpurie. Toți patru au răspuns scurt salutului nostru, invitîndu-ne să luăm loc pe marginea estradei.

— Deci, a spus tînărul, orice deranjament e exclus.

— O, a făcut Cusamida, așa s-a întîmplat și cînd au venit păsările Trum, și cînd a fost cu gripa ; știu asta de la bunicul meu.

— De obicei bate de cinci ori la cinci, de șase ori la șase, iar amiaza de douăsprezece ori, l-a completat Lizò. Azi a bătut de șase ori la cinci, de trei ori la șapte, de... de... peste cîteva secunde e opt...

Și înainte fusese liniște, dar nu credeam că mulțimea poate deveni și mai tăcută. Cred că-și opriseră respirația oamenii cu pantaloni din pînză de corabie, se auzea sfîrîitul Soarelui intrînd în mare tocmai în cealaltă parte a insulei, și atunci am tras în mine o gură bună de aer, umplîndu-mi pieptul și așteptînd. Parcă se lăsase de sus un bloc de sticlă închizînd în el adunarea, și pe mine împreună cu ceilalți ; aerul se făcuse dens, vîscos, și-mi auzeam sîngele curgînd în vine. Deodată s-a auzit hîrîind prin aerul sticlos sunetul greu al gongului de bronz, o dată, de două ori, trei, patru, cinci, și a tăcut.

— De cinci ori, a murmurat Bătrînul Înțelept.

Se făcuse întuneric, știi, la tropice înserarea se lasă dintr-o dată, ca o cortină albastră, și la un semn, în mîinile oamenilor au apărut făclii scurte, cu mînere lustruite și cu flacăra galbenă, luminoasă. Oamenii se foiau, Irina apăruse în primul șir împreună cu femeia și cu bărbatul

acela tînăr, pe care îi mai văzusem în ziua sosirii noastre în oraş.

— Mulţumesc, s-a adresat tînărul cu bandă purpurie pe frunte celor doi paznici ai cadranului solar ; sînteţi liberi.

Cusamida şi Lizó s-au ridicat, au salutat adunarea zvîcnindu-şi frunţile bătrîne în sus şi au coborît de pe estradă, biciuind aerul cu nuiele subţiri şi roşii, nuielele cu care, de obicei, alungau fluturii şi şopîrlele de pe piatra încinsă a cadranului solar.

— Cred, s-a adresat Bătrînul adunării care a tălăzuit, apoi a încremenit din nou, cred că trebuie să urmăm pilda strămoşilor noştri. Să aşteptăm şi cînd primejdia se va ivi...

— Am simţit-o pe Liliana încordîndu-se, gata să sară. Am apăsat uşor palma mea pe piciorul ei şi fetiţa s-a destins, încet, ca un arc care, întins, fusese gata să plesnească.

— Cînd primejdia se va ivi, să luptăm din răsputeri. Nu putem ştii ce ne aşteaptă ; ştim doar că sîntem în primejdie, şi lupta va fi grea. Dacă ei trei, care vin de departe, ne pot fi de folos cu ceva...

— De ce staţi ? a sărit Liliana. Puteţi afla, vă puteţi apăra mai bine ştiind dinainte...

— Cum să aflăm ? a întrebat grav Bătrînul Înţelept.

— El, a arătat fetiţa spre caniche, el vă poate spune.

Adunarea a fremătat plină de uimire, iar Bătrînul şi-a plecat capul şi pentru prima oară am văzut lucind în ochii lui ceva care aducea cu neîncrederea.

— E nevoie doar de patru bărbaţi puternici, a continuat Liliana, care să cunoască bine toată insula şi să poată merge peste tot, ducînd în spate cîte un trunchi lung de palmier. Atît.

Ringo a apucat-o uşor de piciorul sănătos şi fetiţa s-a aplecat spre el. Cățelul a şoptit ceva, vizibil intimidat. Pentru caniche-ul alb era prea mult să fie ţinta tuturor privirilor.

— Şi încă, a răsunat glasul Lilianei, să nu aprindeţi nici un foc în noaptea asta ; fumul dăunează nasului, şi poate acoperi mirosul primejdiei care ne pîndeşte.

S-a auzit un sfîrîit scurt şi lumina galbenă, puternică, a făcliilor a dispărut.

* *

N-o să uit niciodată noaptea aceea. Amintea de nopţile noastre înfrigurate de pe ocean, numai că aici era în joc întreaga insulă a oamenilor cu pantaloni din pînză de corabie. A fost o noapte bizară, mă ciupeam uneori ca să mă conving că nu e vis ; cei patru purtau pe umeri trunchiuri lungi de palmieri, Ringo, cățărat deasupra, pe o mică platformă, iar Liliana, cu toba Irinei risipind întunericul ne arăta drumul. Pluteam în aceeaşi vrajă ca şi în nopţile mele de zbor ; avionul zvîcnind de sub mine măcinînd stele, alimentînd flacăra albă care ţîşneşte din noi ; roşul odihnitor al cabinei arînd o brazdă intimă în negrul unui cer dacă nu ostil, atunci cel puţin indiferent. Era ca nopţile mele de zbor noaptea aceea, şi asemeni nopţilor mele de zbor, n-am povestit-o nimănui. Doar o dată, după mulţi ani, într-o cameră albă de spital, dar asta a fost după mulţi ani. Ştefan tocmai îşi revenise din anestezie, clătina ochii tulburi, fruntea asudată, părul năclăit, operaţia durea cumplit, doar atunci şi numai lui i-am spus-o. Era tot noapte, dar altfel, o noapte sintetică, de beton, de asfalt, de neon, o noapte falsă ca un armistiţiu, o noapte de oraş, era una din nopţile Bucureştiului, şi trebuia să-l smulg pe Ştefan de acolo, să-l duc, să-l apăr.

— Şi chiar risipea întunericul cu toba ei ? a întrebat băiatul, strîngînd în pumn colţul cerşafului.

Am început să bat darabana în ritmul de atunci. Nu rezista nimic tobei micuţe de piele, Irina mergea în faţă şi parcă lăsa un coridor de lumină slabă după ea ; mîinile-i mici strîngeau dibace beţele lustruite din lemn de palmier şi nu puteam înţelege şi nici acum nu pot să înţeleg cum putea bătea aşa în tobă fetiţa blondă. Cei patru bărbaţi voinici mergeau solemni în spatele ei, purtau pe umeri trunchiuri lungi şi mlădioase deasupra cărora, pe o mică platformă trona Ringo. Caniche-ul insistase să o ia şi pe Liliana lîngă el, refuzasem, oricum, mirosul fetiţei şi al ierburilor care-i tămăduiau glezna răsucită ar fi putut influenţa ultrasensibilul nas umed al căţelului. N-ar fi fost onest din partea noastră, aşa că, în noaptea aceea, Liliana a făcut drumul căţărată pe spinarea mea. Ringo se agita aferat deasupra capetelor noastre, adulmecînd aerul nopţii, căutînd să descifreze în liniile încîlcite, împletite, ale mirosurilor de noapte, unul amenin-ţător, care să vestească primejdia. De cîteva ori fornăise dispreţuitor, şi atunci am ştiut că a simţit mirosul şerpilor veninoşi. La intervale precise, stabilite după cine-ştie ce criteriu care nouă ne scăpa, caniche-ul alb făcea semn şi tot alaiul se oprea. Toba Irinei îşi schimba ritmul, bătăile se succedau mai rare, mai grave, lovindu-se înfundat de stînci şi de palmieri... Atunci cei patru voinici puneau întîi stîlpii jos, îi ridicau apoi în picioare, alcătuind un fel de turn înalt şi platforma căţelului aluneca încet în sus, pînă dispărea din ochii noştri. Ringo adulmeca aerul de acolo, de sus, din întuneric, şi după vocea dezamăgită cu care comanda coborîrea, ghiceam că n-a reuşit să adulmece nimic interesant. Liliana suspina lîngă mine, la popasuri se dădea jos ca să-mi pot dezdoi spinarea, suspina neputincioasă şi alături de Irina, a cărei tobă nu-şi

înceta bătaia obsedantă nici o clipă. Convoiul se refăcea, plecam mai departe, Ringo plimbîndu-şi preţiosul nas, spinările late lucind de sudoare chiar în noaptea răcoroasă, paşii mei împleticiţi pe solul străin, mîinile Lilianei cuprinzîndu-mi gîtul. Păşeam ca într-o vrajă, şi numai tîrziu, cînd ne-am oprit din nou în piaţa de pe malul lacului, numai atunci parcă mi-a zvîrlit cineva o găleată cu apă îngheţată de-a lungul spinării ; m-am scuturat şi am ascultat raportul concis pe care căţelul l-a prezentat adunării. Primejdia, a spus Ringo, vine din mare, unde mirosul lui nu poate răzbate. Din cer sau de pe pămînt, nu avem a ne aştepta la nici o surpriză.

*

Începuseră să mijească zorile cînd caniche-ul a clefăit rezultatele cercetării noastre nocturne. Picam de oboseală, dar mă ruşinam faţă de însoţitorii mei, care arătau proaspeţi şi înviorați, de parcă ar fi dormit toată noaptea. M-am zgribulit sub răcoarea cerului de noapte-zi. Mulţimea se constituia tăcută în grupe pentru cercetarea litoralului, doar-doar se va descoperi vreun indiciu care să ne dea posibilitatea să aflăm natura primejdiei care ne ameninţa, primejdie vestită de cele şase bătăi ale cadranului solar cu o zi înainte, la ora cinci după-amiază. Eram parcă într-o cetate asediată, şi chiar era o cetate asediată insula noastră, înconjurată de marea deodată devenită ostilă.

N-o să ştim niciodată precis a cui a fost ideea cu zmeul. Poate a Lilianei, pe care o surprindeam uitîndu-se des la mine, apoi la cerul albastru, nefiresc de albastru, apoi iar la mine şi la cer... Poate a Irinei, care tot nu putea înţelege cum zboară cineva fără aripi ; poate a fost ideea căţelului care era spiritul cel mai practic din noi patru — sau a Bătrînului Înţelept, care căuta întotdeauna să pătrundă

miezul lucrurilor, mai ales atunci cînd nu le înțelegea...

Se poate să fi fost chiar ideea mea, deși mai tîrziu, cînd zmeul era terminat, nu mi-a venit deloc ușor să mă leg cu centura din fibre de palmier și să mă las înălțat în aer, plutind sub alcătuirea aceea de ramuri și fîșii împletite de bambus. Obișnuiam să decolez făcînd trup comun cu un avion puternic și argintiu, un avion din oțel repezit înainte ca o săgeată, care spinteca aerul lăsînd în urmă o dîră alb-roșie de flăcări incandescente. Și acum iată, mă bălăbăneam la cîțiva metri de vîrfurile palmierilor, gata să-i agăț cu degetele picioarelor desculțe, mă bălăbăneam sub zmeul acela rudimentar, făcut dintr-o rogojină de bambus întinsă pe un cadru de prăjini subțiri, aflat la discreția celor cîțiva insulari cu pantaloni din pînză de corabie, care, după ce alergaseră cîteva zeci de metri de-a lungul plajei, priveau acum vrăjiți minunea, aproape uitînd să tragă de frînghia din fibră de palmier. Nu, cred că n-a fost ideea mea asta cu zmeul, eram aviator, nu pilot de încercat zmeie, și dacă mă gîndesc bine, cred că tot Liliana a fost cu propunerea să fiu agățat sub un zmeu uriaș și ridicat cît mai sus, cît mai sus ! Să-mi dea posibilitatea adică să contemplu depărtările și să depistez eventuala primejdie, sub orice formă s-ar fi manifestat ea.

Bătrînul Înțelept își dăduse aprobarea clătinînd demn capul lui mare de sus în jos, mîini îndemînatice confecționaseră zmeul și frînghia, în timp record, iar acum, agățat cu umerii de funia aceea care-mi rodea ceafa și brațele, cercetam de la înălțime insula și împrejurimile ei. Vedeam bine laguna, brîul de corali, deschizătura îngustă prin care ne călăuzise nasul lui Ringo în noaptea aceea de furtună, plaja unde petrecuserăm prima noapte pe insulă. Vedeam marginea pădurii, la început de vară, apoi invadînd cu valuri de verdeață insula, ea însăși se-

mănînd cu un imens fier de călcat. Laguna şi recifurile erau înspre vîrful fierului, iar golful unde odihnea corabia noastră cu pînze fără pînze se afla undeva, pe flancul drept. Sus, cam acolo unde ar fi trebuit să fie mînerul, se înălţa muntele scobit, în al cărui amfiteatru zăream acoperişurile oraşului... Casele îşi strînseseră parasolarele multicolore, şi pe multe din ele, în locul sfîrlezelor şi moriştilor de tot felul, fusese arborat drapelul cu PIF. Am făcut un gest larg, atît cît îmi îngăduiau mîinile, şi Liliana a strigat ceva. Băieţii care ţineau funia au filat cîţiva zeci de metri de frînghie, şi m-am înălţat, mi se părea, foarte sus. Nu cred să fi depăşit opt sute, o mie de metri, dar una e să te înalţi în cer între două aripi solide de oţel şi avînd în spate un motor care te aruncă înainte cu mii de kgf, şi alta este zborul ăsta nesigur, cînd admiri panorama de dedesubt chiar printre picioarele desculţe şi zgîriate. Am privit spre vest, adică acolo unde îmi închipuiam eu că e vestul, şi am văzut oceanul, dormitînd ca o uriaşă spinare paşnică sub soare ; am privit de cealaltă parte a insulei, spre est, şi acolo, printre cele cîteva insuliţe stîncoase care pătau albastrul mării, de fapt, doar nişte pietre mai mari ieşind din apă, acolo am zărit... Hotărît, trebuia să-mi birui teama : insula, Liliana, Ringo, Irina, Ştefănel, oraşul, totul depindea de ce mi se părea mie că văzusem acolo. Am gesticulat iar larg, şi un gol în stomac m-a anunţat că vehiculul meu zburător se mai urcase o sută-două de metri. Regretam binoclul, dar puteam vedea destul de bine şi fără el ; acolo, printre stînci, amestecîndu-se, confundîndu-se cu ele, nişte trupuri imense, rotunde, lucioase, înspăimîntătoare, biciuiau apa cu enorme braţe vînăt-negricioase. Nu sînt cuvinte care să poată reda groaza provocată de creaturile acelea, născute în abisurile negre ale oceanului, venite să tulbure soarele cald şi pînza albastră a suprafeţei.

Ce-i mînase afară, ce-i scosese din tenebroasele lor culcuşuri, din grotele săpate în stînci abisale, din groaza şi beznele care, pentru ele, însemnau viaţa ! ? Am întins mîinile, m-am apucat de două prăjini subţiri şi mlădioase, mi-am scos braţele de sub colacii frînghiilor ca să mă pot mişca în voie, am dibuit cu degetele desculţe un sprijin pentru picioare, mi-am lungit gîtul cît am putut, şi numai aşa am putut zări...

Erau departe, pe linia orizontului, aproape dincolo de linia orizontului, ca o dungă neagră mărginită de un fir de argint — veneau de acolo încet, domol, ridicînd şiruri, lanţuri de munţi masivi de apă, strivind totul cu călcătura lor pe lîngă care pasul unui uriaş ar fi însemnat o biată urmă de furnică — veneau în şiruri întunecate, unind apa cu cerul, uriaşele valuri — tsunami, provocate de cutremurele submarine. Veneau implacabile, şi aşa de la distanţă cum le vedeam, îmi dădeam seama că valul nostru, cel îmblînzit cu ceară de parchet, fusese totuşi o poveste de adormit copiii în comparaţie cu coloşii de apă, care se îndreptau acum în semicerc spre noi, din orizontul întunecat. Ameţisem în legănarea zmeului numai privind întinderile, continentele acelea de apă mişcătoare, care ne asediau şi am făcut semn să fiu coborît. Mi-am desprins greu degetele înţepenite de pe prăjinile de palmier, mi se pusese un cîrcel la piciorul stîng şi cînd am sărit pe nisip a trebuit să mă sprijin de umărul unui insular ca să nu cad. Bătrînul Înţelept s-a apropiat privindu-mă cu ochii lui adînci, de care trebuia să mă agăţ ca să nu cad ; de data asta m-am prăvălit în ei, descoperit, aşa cum eram în realitate, aşa cum mă simţeam răspunzător pentru mine, pentru Liliana, pentru insulă cu amintirea nopţilor mele de zbor, cu zborul înfiorat de sub rogojina de palmier, cu veghea nopţilor pe ocean, ocrotit de stelele acelea necunoscute, m-am prăvălit aşa mic, gol,

umil și omenesc cum mă simțeam în fața pericolului care părea de nestăvilit, știind că numai omenescul din mine mă poate salva ; și, într-adevăr, trăsăturile aspre nu s-au schimbat deloc, iar ochii aceea de flăcări nu și-au pîlpîit o clipă strălucirea cînd am rostit cuvîntul — stihie, inventat de mare și de lupta omului cu marea : tsunami.

*

Eram acolo, în coliba rotundă construită de noi în jurul arborelui frumos-mirositor (pînă la urmă aflasem că i se spune cenandru), stăteam în cerc pe nisipul fin și alb, iar în centru, calm, desenînd cu laba, ștergînd, argumentînd, înșirînd calcule și trăgînd concluzii, caniche-ul demonstra avantajul construirii rapide a unui zid *sparge-val*. Cîțiva susțineau ca toată populația insulei să fie îmbarcată pe pirogi, pe plute, pe catamarane și așa, agățat fiecare de ce s-ar putea, să așteptăm trecerea valurilor. Ringo însă se interesase de distanța care separa valurile-tsunami de insulă, de viteza de înaintare a valurilor, care, oricum, nu putea fi prea mare — și rostise aproape în șoaptă un cuvînt, care stîrnea acum disputele aprinse, pe care cățelul le domolea cu demonstrația lui imbatabilă : zidul sparge-val. Existase undeva, pe insulă, o carieră mare de piatră, unde lespezi enorme, cioplite de cine-știe-cine, cine știe cînd, dormind sub liane, aproape acoperite de mușchi, frunze și putregaiuri, care parcă abia așteptau să fie ridicate. Cariera era veche, oamenii în pantaloni din pînză de corabie o cunoșteau dintotdeauna, fără să-i fi putut afla vreodată începuturile. Se pomenea de o rasă uriașă, nimic precis, care demult, într-o situație similară...

— Avem destul timp, a arătat Ringo cu laba lui albă macheta construită la repezeală, unde un bolovan indica insula, și trei crenguțe de coral roșu, amenințător, sem-

nificau valurile care se apropiau. Un zid sparge-val aici în vîrf — laba albă indica reciful pe care ne luptaserăm o noapte întreagă ca să nu fim azvîrliţi ; un zid frînt, în unghi, cu deschiderea la vîrf calculată — laba canicheului înşira nişte formule care ar fi făcut praf orice inginer — de 43 de grade ; lungimea fiecărei laturi era mică, opina Ringo, totul era ca zidul să fie cît mai înalt şi mai rezistent, în rest...

Îl ascultam cu o singură ureche, eram dinainte convins de metoda lui Ringo, nu era persoana care să-şi piardă cumpătul într-o situaţie gravă, din contră, capul lui alb şi creţ era parcă făcut pentru împrejurări grave, în care se impunea o hotărîre importantă şi rapidă. Eram îngrijorat doar de Liliana, Liliana care dispăruse la puţin după aterizarea mea cu zmeul, şi cu toate că de atunci nu trecuse grozav de multă vreme, absenţa ei mă îngrijora. Nu mă gîndeam la eventualitatea unui accident, aveam însă un fel de presimţire tristă. Se întîmpla ceva cu ea, ceva ireversibil, la fel ca mînuţele acelea de copilă, topite în fibra precisă şi zveltă a unor mîini încă mici, dar care aveau să devină de fată ; ceva cam aşa, dar mult mai grav, mai direct, mai imediat. Ochii, gesturile întrerupte la jumătate, privirile repede alungate prin colţuri, ferite — Liliana mea parcă începuse să nu mai creadă într-un vis. Sau să se plictisească de el, ceea ce era acelaşi lucru. Mă simţeam vinovat faţă de ea, ştii, corăbiile, flota oceanului, călătoria noastră, fuga aceea noaptea prin pădurea de palmieri, pălăria lăsată pe o insulă dintr-un arhipelag necunoscut — toate astea trebuiau să-i rămînă. M-am furişat spre ieşire, am dat la o parte perdeaua din iarbă de mare şi am ieşit pe plajă. Am înconjurat coliba, ochisem un ţufiş mic însă des, m-am ascuns în el. Vîntul bătea dinspre colibă, auzeam clar ce se discuta acolo, caniche-ul reuşise aproape să-i convingă.

Tocmai începuse să se audă mormăitul grav al Bătrînului Înțelept, cînd a apărut Liliana, era încinsă din cauza efortului, gîfîia cu gura larg deschisă ; ducea ceva sub braț, o cutie, nu, nu una, două, două cutii, deci pînă la urmă reușise să dibuiască și ascunzătoarea leacului salvator al monstrului Collins. Sau poate o convinsese pe Irina să i-o arate, dar acum nu mai avea nici o importanță. Liliana și-a încetinit pașii, a trecut pe lîngă mine cu cutiile sub braţ și atunci am văzut clar pe una din ele, pe cea dinspre partea în care eram ascuns, scris cu litere roșii pe fond galben (Liliana mea, aici era vorba de o insulă întreagă, nu de o biată barcă !), am văzut scris : „Ceară de Parchet". Fetiţa s-a apropiat de colibă, a tras cu urechea prin peretele subţire, auzeam şi eu foarte bine, de la distanţa la care se oprise nu trebuia decît ascultat... Vorbea Bătrînul, bine, Ringo urma să preia lucrările, cei mai voinici bărbaţi aveau să care pietrele cioplite din străvechea carieră, să le treacă peste lagună, iar ceilalţi, femei, copii, bătrîni, cu ajutorul unor macarale din lemn de palmier, să înalţe zidul. „Mulţumesc pentru încredere", a clefăit caniche-ul, şi Liliana s-a îndepărtat, tîrșîindu-și picioarele. Mergea încet, ştiam că cele două cutii de tablă din care una era goală deveniseră insuportabil de grele, şi nu m-am mirat cînd, după ce a traversat plaja, Liliana a pus jos una din cutii, pregătindu-se să o arunce în lagună pe cealaltă... Ieșisem pe jumătate din tufișul în care eram ascuns, Liliana, soarele, umbra, oceanul, îmi intrase ceva în ochi și mă ustura pe pielea întinsă și bronzată lacrima pornită la vale. Nu știu cum se aranjaseră toate, lumina, silueta nepoată-mi neagră pe atît albastru de cer, aplecată pe spate să arunce, apoi frîntă și frîngînd în mine...

— Liliana ! ?

Ce voce goală ! A fost o spaimă oprită în aer, o şoaptă vastă, un scheunat caraghios, care i-au lăsat mîna în jos; degetele i s-au desfăcut încet de pe cutia galbenă care a picat lîngă cealaltă, în nisip ; şi după sunetul înfundat, am ştiut că fusese cutia cea goală, cutia noastră, luată din cabina corabiei. Am ieşit complet din tufişul ăla caraghios, am trecut pe lîngă colibă, nimeni din cei dinăuntru nu ştia ce se întîmplase... Fetiţa şedea pe nisip, absentă, şi valurile molcome ale lagunei foşneau sub gleznele ei.

— Liliana, am spus, trebuie să încerci. Dacă crezi, dacă eşti convinsă de adevărul tău, dacă tu, în sinea ta, ştii că poţi salva insula cu ceara asta de parchet, trebuie să încerci. Chiar dacă ţi se pare inutil.

— Of, a făcut Liliana, de fapt n-a oftat, a dat numai aerul afară pe nări într-un gest scurt, îndemnuri ştii să-mi dai. Vii cu mine ?

— Unde ? am întrebat, deşi ştiam prea bine, şi cînd bărbia Lilianei a zvîcnit spre colibă, am înclinat capul : „sigur că vin". M-am aplecat să ridic cutiile de ceară de parchet, fetiţa a fost mai repede ca mine, le-a ridicat ea pe amîndouă şi a pornit traversînd plaja cu pasul acela nou, tîrşit. M-am luat după ea, un crab piciorongat ne urmărea curios după o piatră, m-am aplecat, am luat un pumn de nisip şi cochilii goale de scoici, aruncîndu-le în direcţia lui... Crabul nu mi-a dat nici o atenţie, ochii lui telescopici, ca nişte mărgele negre în vîrful unor beţişoare, urmăreau gleznele zgîriate ale Lilianei, lăsînd o dîră adîncă în nisip. Fetiţa s-a oprit, s-a întors spre mine:

— Asta-i, că nu sînt convinsă de ceea ce fac.

A desfăcut mîinile într-un gest de neputinţă şi cele două cutii s-au rostogolit din nou pe nisip. Crabul picio-

rongat a sărit de după piatra lui, a apucat tabla galbenă cu cleștii uriași și a fugit spre apă într-o parte, pe vîrful picioarelor, ca o balerină care traversează scena nevrînd să-și întoarcă fața de la spectatori. A fost rîndul meu să nu-i dau nici o atenție. Simțeam de undeva, de foarte departe, fum înțepător de autobuz și arșița copleșitoare a unui oraș de piatră.

— Știi, a vorbit din nou Liliana, fără să ridice ochii, într-o zi am încercat barca de cauciuc. E încă destul de bună.

— Știu, am spus, te-am văzut.

*

Ne-am întors pe drumul celălalt, mai scurt, dar mai greu ; și ne-am trezit dintr-o dată pe asfaltul străzii, soarele frigea cu ultimele raze acoperișurile blocurilor, și o mașină a trecut în goană pe lîngă noi. Am sărit înapoi, căldura grea, mirosul înțepător al fumului de eșapament, „fir-ar să fie“ a exclamat înciudat Ringo, apoi a privit temător în jur, nu-l auzise nimeni vorbind ? M-am aplecat spre el, Liliana privea indiferentă antenele de televizor și firma boiangeriei de alături, blana caniche-ului se pătasc acolo unde îl atinsese mașina.

— Nu-i nimic, am spus cu gura brusc uscată, recunoșteam pata aceea neagră de ulei, lățindu-se pe șoldul stîng, auzi Ringo, nu-i nimic ; am ajuns doar acasă...

Caniche-ul m-a privit cu ochii lui de madonă, a deschis gura să răspundă, dinții albi, limba trandafirie, buza de jos, neagră, atîrnînd plină de tristețe... a suspinat și a închis gura la loc, fără să scoată un cuvînt. Începuse să se întunece, castanul sfrijit de vizavi se făcea tot mai mare și mai negru, în curînd aveau să se aprindă lămpile.

— Uite, luminile, a şoptit Liliana. Mi-a arătat o fereastră, două, zece, prin care răzbeau, încă timid, razele becurilor.

Am pornit pe asfaltul prăfuit al străzii Rafael-pur-şi-simplu, era un început de noapte de vară trist, mai trist ca cea mai plumburie zi de toamnă cu ploaie. Ne priveam ; eram noi, mai eram încă noi, din nou în decorul acela arhicunoscut în care intram ca la noi acasă, şi parcă ceva amar şi copleşitor, ca o adiere de rămas-bun în aerul acela încremenit, ne ţinea împreună şi nu ne lăsa să plecăm. Primul şi-a revenit căţelul : „Ei, eu mă duc". N-a vorbit tare, a şoptit numai, încetişor, după ce s-a asigurat că nu-i nimeni prin preajmă, să-l audă, şi vocea clefăită îi suna spartă şi străină. Şi-a privit o clipă pata de pe şoldul stîng, a încercat, fără succes, s-o curăţe, apoi a adăugat pe tonul lui obişnuit, doar că încet, mult mai încet : „Ce-o să păţesc de la Ada !" L-am condus pînă în dreptul blocului în care locuia cu stăpîna lui, am intrat toţi în holul jos şi răcoros, de ciment negru, Ringo a mormăit ceva, ne-a întors brusc spatele, a ocolit cuşca de sticlă a liftului şi s-a repezit pe scări, în sus. I-am zărit spatele rotund, ciotul de coadă dispărînd în penumbră, şi am auzit tipăitul ghearelor boante, lovind cimentul. Pe urmă s-a oprit, în faţa uşii probabil, l-am auzit încercîndu-şi vocea, lătrînd o dată — slab, nesigur — Liliana s-a uitat la mine, muşcîndu-şi buzele, căţelul uitase oare să ?... Apoi a lătrat iar, de data asta sonor, de două ori. Uşa s-a deschis, „Ringo ! Unde ai umblat, haimana, pe unde ai fost, căţelule ? !" Sus, cîţiva oameni rîdeau, fugeau, vorbeau tare, se trînteau uşi.

„Murdarule" — a răsunat o voce de femeie, şi am simţit un fior în aerul rece al holului de bloc — „uite în ce

hal eşti !“ „Tata, a venit Ringo !“ se bucura glasul fetei, şi toate astea erau atît de triste, încît îmi venea să mă aşez acolo jos, pe scări, şi să plîng, aşa cum nu mai făcusem demult. Dar mi-am amintit că sînt aviator, Liliana mă privea îndîrjită, muşcîndu-şi buza, şi nu se putea...

— Treci în baie, jegosule ! a spus iar vocea fetei, veselă şi mînioasă în acelaşi timp, şi ecoul uşii trîntite după căţel a coborît, treaptă de treaptă, scările de ciment.

Ne-am uitat unul la altul. Rămăseserăm doi, am ieşit, uşa de sticlă s-a închis pocnind după noi. „Acasă“, am spus, „unde acasă ?“ s-a mirat Liliana. Am pornit spre blocul nostru. Am urcat scara de piatră lustruită de fundul pantalonilor mei şi de rochiile nepoată-mi ; apoi uşa de metal, holul — cimentul alb de data asta — liftul, „STIGLER — sarcină maximă 150 kg — 2 persoane“. Am lăsat jos rucsacul, Liliana s-a înălţat pe vîrfuri apăsînd butonul. „Uite că am ajuns“ — a spus, nu era nici un triumf în vocea ei, înainte ajungea doar pînă la butonul etajului 3 şi de acolo pe scări, acum degetul ei apăsa nasturele alb cu cifra 4 săpată adînc în inima de fildeş.

Liftul s-a oprit ; platforma micuţă, balustrada, butonul rotund al soneriei. Am sunat... ne-a deschis Agnes.

*

Purta aceeaşi roche ca în ziua plecării, rochia verde cu flori mari, cu frunze bizar răsucite şi cu tulpini de plante nemaivăzute, imprimate pe pînza subţire. Iar lîngă ea, ţinîndu-se de rochia verde şi legănîndu-se pe picioarele groase, Ştefănel, privindu-ne grav şi vesel totodată, cu ochii lui rotunzi. Crescuse mare băiatul...

— Unde aţi hoinărit !? ne-a luat în primire nevastămea. Murdarilor... unde aţi fost pînă acum ? Hai la spălat şi...

*

Am schimbat o privire cu Liliana, fetiţa a ridicat din umeri, eu am schiţat o grimasă. Mă uitam fermecat la băieţel, îl lăsasem dormind în pătuţul lui de bebeluş, iar acum, uite...

S-a desprins de rochia maică-si şi, cu acelaşi aer grav, ţinînd o mînuţă în gură, a făcut cîţiva paşi poticniţi spre mine. A îmbrăţişat genunchii blugilor rupţi, cîrpiţi, săraţi de apa oceanului, arşi de soarele tropicelor, bătuţi de vînturi aspre şi uscate, şi atunci mi-am descleştat încet degetele strînse pe cureaua rucsacului şi am ridicat băiatul în braţe. Liliana se lipise de mine, parcă neîncrezătoare. A pus palma pe picioruşul grăsuţ şi l-a mîngîiat, vrînd să se convingă.

— Unde mi-aţi fost !? a repetat Agnes, greu, un nod îi strîngea gîtlejul, acelaşi nod care-mi urca şi mie din piept şi se răspîndea ca o căldură bună prin tot corpul, încingîndu-mi şi umezindu-mi ochii. Se răsucea, se zbătea ceva drag în mine a aducere aminte — ajunseseră deja amintire insula, stelele bizare, nisipul de coral ? — şi abia acum, pe scara blocului meu, înţelegeam cuvintele tremurate ale înţeleptului caniche rostite pe puntea corăbiei cu pînze fără pînze, sub cerul acela nemaipomenit :

— Pe tine te aşteaptă întotdeauna cineva.

Băieţelul şi-a scos mîna din gură, şi-a plimbat palma umedă pe obrazul meu, în semn de recunoaştere şi de-

plină luare în posesiune ; a privit în jur, maică-sa cu o mînă la gură, Liliana mîngîind automat pulpa dolofană cu mîna subţire şi tare bronzată, rucsacul aruncat pe palier, mutra mea bărboasă şi arsă de soare, ochii obosiţi, topiţi în privirea clară a ochilor rotunzi şi încrezători.

— Vleau — a spus apăsat băiatul, şi căldura aceea din mine a devenit insuportabilă, a explodat, şi două lacrimi mari, grele, sperам — neobservate pentru doamne — mi-au curs pe obraji poticnindu-se în barbă. — vleau şi eu să văd Insula Oamenilor cu Pantaloni din Pînză de Co... de Colabie...

Lector : IOANA RICUS
Tehnoredactor : ELENA GĂRĂJAU

Dat la cules 2.IX.1976. Bun de tipar 17.XI.1976.
Apărut 1976. Comanda nr. 1315. Tiraj 40 000.
Broşate 40 000. Coli de tipar 7.

Comanda nr. 60 520
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".
Bucureşti — Piaţa Scînteii, nr. 1,
Republica Socialistă România

Lei 3,25